

PRAZNA POBOCJA. ZARADI MUHASTE ZIME JE LETOSNJA SMUCARSKA SEZONA NEKOLIKO OKRNJENA. MEDTEM KO PIŠEMO Z VELIKIMI CRKAMI O POHORJU, KRANJSKI GORI, VOGLU IN PO DOBNIH ZIMSKO-SPORTNIH IN REKREACIJSKIH CENTRIH, OSTAJAJO NAŠA POBOCJA PRAZNA, BREZ SMUCARJEV.

STROKOVNJAKI SO POHVALILI TERENE OKROG CELJSKE KOČE, KI BI BILI IDEALNI ZA ŠIRŠI RAZVOJ SMUCANJA, A SE PRI KOČI ZBERE LE OB SOBOTAH IN NEDELJAH VELIKO SMUCARJEV. Z ENO VLECNICO NE BOMO RESEVALI ZIMSKEGA TURIZMA NE PRI CELJSKI KOČI IN S TREMI VLECNICAMI V SAVINJSKI DOLINI. NA SLIKI: SONCE, SNEG IN SMUCARJI OB EDINI VLECNICI PRI CELJSKI KOČI. (FOTO: J. SEVER)

BREZ VIZ V INOZEMSTVO VENDAR NE TAKO PREPROSTO

Odkar je bil podpisan sporazum o ukinitvi avstrijske vize za potovanje na obisk in turistični ogled Avstrije, je prišlo do nekaterih neljubih pomot. Zvedeli smo, da so nekateri državljani enostavno sedli v vlak in se nameravali odpeljati čez mejo. Tako enostavno pa le ne gre. Z meje so se morali seveda vrniti.

Avstrija je bila po vrsti štirinajsta država, s katero je sekretariat za zunanje zadeve podpisal pogodbo o ukinitvi vize. Predtem so veljali tovrstni sporazumi že z državami: Danska, Finska, Švedska, Islandija, Norveška, Poljska, Romunija, Maroko, Češka, Bolgarija, Tanzanija (Tanganika in Zanzibar). Toda dokler ni prišla na vrsto Avstrija, ni bilo nobenih nesporazumov. Zato je prav, če državljani, ki potujejo v tujino, pred tem dvignejo potni list in našo vizo, medtem ko jim zares ni potrebno iskati viz navedenih držav.

Mimo teh držav, ki je zanje že ukinjena tuja viza, bosta kmalu začela veljati tovrstna sporazuma tudi za Madžarsko in Italijo. Letos pa lahko pričakujemo še tovrstne sporazume s kakšnimi štirinajstimi državami.

Nekateri državljani bi radi tudi večkratno vizo, česar pa ne omogoča zakon o potovanju v tujino za zasebna potovanja, kajti to možnost imajo samo tisti, ki potujejo v tujino z namenom, da bi se tam zaposlili, še pred odhodom uredijo vse potrebne dokumente, ker se jim sicer lahko primeri, da jih bo tuja država vrnila. Za zaposlitev v tujini je najbolje, če prepustijo ureditev dokumentacije pristojnemu zavodu za zaposlovanje.

VREME

Približno do 2. februarja oblačno vreme s pogostimi snežnimi padavinami. Od 27. januarja dalje močnejša ohlajitev. Po 2. februarju jasno in hudo mraz.

OBCNI ZBOR SINDIKATA DELAVCEV DRUŽBENIH DEJAVNOSTI V CELJU

PLAČILO ZA DELO

V sredo je bil v Celju občni zbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti. Po tem, ko so sprejeli poročilo o delu občinskega odbora in poslušali referat o nekaterih najvažnejših nalogah sindikata delavcev družbenih dejavnosti, so v razpravi govorili o številnih problemih družbenih služb. Ob tem so ugotovili, da so sindikalne organizacije v preteklem obdobju dokaj solidno izpolnjevale svoje naloge, da pa je seveda še vrsta problemov, pri katerih bi tudi sindikati lahko rekli odločnejšo besedo.

ročju izobraževanja, kulture, zdravstva in socialnega varstva ter svojih organov. Razumljivo je, da bo proračunska potrošnja treba uskladiti z gospodarskimi gibanji, proračunska sredstva pa potrošnikom zagotoviti na podlagi njihovih delovnih programov in nalog, ki jih prednje postavljajo družba.

(Dalje na 2. strani)

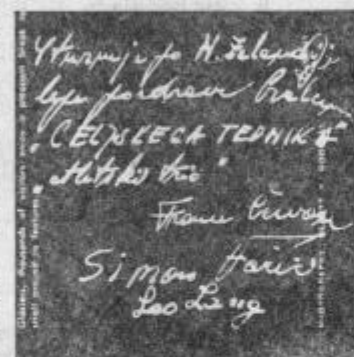
Struktura še ne ustreza

OBCINSKI KOMITE ZKS MOZIRJE JE NA NEDAVNI SEJI RAZPRAVLJAL O KADROVSKI PROBLEMATIKI V OBCINI S POSEBNIM Poudarkom NA STIPENDIRANJE KADROV IN ZAPOSLOVANJE LJUDI V OBCINI.

Kadrovska struktura zaposlenih v občini ni najboljše. Na vse zaposlene v občini pride 11 odstotkov ljudi z visoko, višjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Ko so govorili o kadrovski strukturi na področju družbenih služb, so ugotovili, da je najbolj neugodna v šolstvu. Primanjkuje kadrov z visoko in višjo strokovno izobrazbo,

medtem ko je kadrov s srednjo izobrazbo preveč. Stanje se bo čez nekaj let zboljšalo, ker študira 9 študentov na višjih in visokih šolah, 22 prostovoljnih delavcev pa se dopolnilno izobražuje na višjih šolah. V zdravstvu je kadrovska struktura zadovoljiva, zadnja leta pa se vidno zboljšuje tudi v občinski upravi. (Dalje na 2. strani)

S turneje po Avstraliji in Novi Zelandiji sta našim bralcem poslala podrobo FRANC CERVAN in SIMO VAZIC. Udeležila sta se tekmovanja na petem kontinentu in dosegla nekaj izrednih uspehov. Razglednica s čestitkami in željami je iz Punakakija, mesta na zahodni obali N. Zelandije. Na njej je tudi podpis svetovnega rekorderja Lea Panga.

Ivan Tanjšek

kor se dogovore, kajti ne delajo polnih osem ur, ker ne smejo — nenehno poskakujemo po od sveta odmerjenem prostoru in pazi avtomobile. Tuje avtomobile. Ima utico, v kateri pa ni gorko, zato poskakuje, poskakuje. Pri tem potrkuje s petami in podplati, kot da bi si dajal takt za tiste ure po 120 dinarjev, kolikor ima plače.

Elegantno zaviješ, če imaš avto — na parkirni prostor, ustaviš, izstopiš, zakleneš avtomobil in eto: pomoli ti listek. Pri tem mu z obraza ne moreš ničesar drugega razbrati kot mraz. Vsak drugi dan ali ka-

zemlje se dolgo ni mogel odtrgati, poročil se je na kmetijo in doživel zakonski polom. Skoraj življenjski. Stisnil je zobe, v sebi zatajeval čustva in delal. »Moraš biti skromen in potrpečljiv, predvsem potrpečljiv, pa gre. Svet je velik...« pravi danes.

Skozi okno utice zre v ljudi, ki hite mimo, če je v službi. Če je doma, lahko skozi okno svojega kletnega stanovanja znova gleda podrsavajoče, bežeče, utrujene in mlade noge, ki pili- jo pločnik nad njegovo glavo. Zadovoljen je v svojem stanovanju, kjer z ženo živita umirjeno življenje, kljub temu, da se sonce redko lovi v okenske križe njegovega stanovanja.

»Važno je zdravje.« Kadar je prost, zavije v oštarijo na dva dec, ga

stoje popije in se vrne domov. Če je lepo vreme in toplo, zajaha svojega železnega konjčka in se zapodi po cesti, tako da zadira in použije vonj zemlje.

Danes, na večer bo znova potrkoval in poplesoval po tistem kvadratnem prostoru, ki je namenjen za parkiranje avtomobilov, njemu pa pomeni življenje, ker je zanj delo življenje. V noč bo cingljalo njegovo potrkavanje pet in podplato, z obraza pa ne boš mogel razbrati med neštetimi gubami ničesar drugega kot mraz. Ko pride tja, ti odrta listek. Tolikokrat, kolikokrat zaviješ k njemu.

OBVESTILO

Cenjene stranke obveščamo, da smo se preselili v Gledališko ulico 2 pritrčje levo (bivše gospodarsko sodišče, sedaj zgradba družbeno-političnih organizacij — nasproti Turške mačke). Vse dopise pošiljajte na naslov: Celjski tednik, Celje, poštni predal 161. Telefonsko številko bomo javili kasneje.

NEUTEMELJENO

V letošnji prvi številki CT sem čitala dopis Vere Kobilšek, v katerem je opisala dogodek v zvezi s kolonsko vodo, ki jo je kupila v trgovini v Rogški Slatini. Zdi se mi, da je bilo pismo neutemeljeno, pri čemer moram povedati, da sem kolonsko vodo našla jaz kakšnih 100 metrov od prodajalne »Steklar«. Ker je sama ne uporabljam, sem jo dala prijatelji. Seveda sem jo pripravljena tudi plačati, saj ne bi rada nikomur ostala nič dolžna. Toliko, da ne bi bila kakšna prodajalka po krivem obtožena; že več kot deset let kupujem v omenjeni trgovini in moram reči, da sem s postrežbo zadovoljna.

Neža Volk

Nimno pri Rog. Slatini

UBOGI STARČKI

Čitala sem v časopisu Upokojenec, kako mladina pridno pomaga starčkom pri prehodu čez cesto, pri prenašanju kurjave itd. Toda žal ne pri nas, ampak na Dunaju. Če se upokojenec s tem hvali, kar se tam godi (verjetno se ni hotel hvaliti — op. uredništva), je to še zelo daleč od nas. Mi starčki tukaj nismo deležni tega. Bili bi celo zelo hvalni pri miru, da nas ne bi obmetavala s kamenjem, s trdimi kepami snega ali nam podstavljala noge. Ker smo že zelo izčrpani, se teh nepridipravov pač ne moremo braniti. Mimooidočim je seveda v zabavo, če starček pade. Tisto, kar opisujemo v primeru z Du-

naja, naj bi bilo zgled naši mladini.

Elizabeta Pevec,
Celje,
Savinova 9

Skoda, da naša dopisnica ni postregla s kakšnim konkretnim primerom, ampak je odnos mladine do upokoencev, kot temu pravimo, posplošila. Gotovo so tudi takšni primeri, vendar po njih nikakor ne moremo obstojati vseh.

PISMA
HARINE ZLAKE

Naprosam uredništvo ali novinarja, naj stopi v stik s podjetjem, ki je lani vrtalo in raziskovalo podzemlje v Harinem Zlaku ter v Rogški Slatini. Ljudje samo vidimo, da so raziskave dale neke uspehe, ker iz vrtin bruha voda, vendar bi nas zanimala podrobnosti in bodočnost te vo-

de, predvsem, koliko je vrtina globoka in kolikšna je toplota vode, kakor tudi, kaj bodo z njo počeli. Isto velja tudi za Rogško Slatino. Tako bi na moje vprašanje dobili odgovor mnogi radovedneži od blizu in daleč.

Franc Plemenitaš,
Rogaška Slatina

O Harinem Zlaku je Celjski tednik zelo veliko pisal lani. Morda celo več, kakor pa si zasluži pomembnost tega »objekta«. Podatkov, ki bi odgovorili na zastavljeno vprašanje, žal za zdaj ne moremo posredovati, ker jih nismo utegnili dobiti, vendar jih bomo sporočili v eni izmed prihodnjih števil.

JE TO ODNOS DO POTNIKOVO?

Pod tem naslovom je Celjski tednik dne 7. 1. 1966 opisal nepravilnost na avtobusni progi Velenje — Slovenj Gradec z dne 1. 1. 1966. Ob ponovnem pregledu

voznega reda smo ugotovili, da je prispel avtobus na postajo, kjer je čakal na harmonikarja, nekoliko predčasno, na končno postajo pa je avtobus pripeljal le z neznatno zamudo.

ZAKAJ »ŠTEVNINA«

Zakaj plačujejo gospodinjstva poleg porabljenega vode še vedno pavšal v obliki »števnine«? Stranka jo mora namreč plačevati, čeprav si je sama nabavila števec. Tako je vodni števec last stranke, električni na primer pa last podjetja. Naj bi reforma segla tudi v vodovod in pavšal v obliki »števnine« črtala iz računov. To ni samo moje mnenje, ampak tudi mnenje drugih. Za primer: mesečno plačujem za porabo vode 112 starih din, števline pa še za 135 din. Kako to?

Tone Bonča
Celje Banač 6

Upamo, da bodo ustrezni činitelji zadevo pojasnili!

Na sliki vidimo prizor z ene izmed maskarad v prejšnjih letih, ki so postale v Celju velika tradicija. Lani je Olepševalno in turistično društvo v Celju pripravilo že 38. maskarado, a letos je ne bo več, ker je društvo ugotovilo, da je število mask iz leta v leto manjše in da ob tako majhnem številu ni več vredno prireditve deklarirati za maskarado. Ob pregledu podatkov smo ugotovili, da je bilo še leta 1961 na maskaradi 146 mask, lani pa samo še 61, četudi je v teh letih narasla vrednost nagrad za maske od 90 do 240 tisoč starih dinarjev.

Prav zanimivo je, zakaj v Celju pojem smisel za zdravo zabavo in humor, mnogi imenujejo Celje celo »mrtno mesto«, a Celjani očito niso pripravljeni, da bi za razvedrilo tudi sami prispevali svoj delež. Ves svet se bo v času karnevalov veselil in zabaval, Celjani pa bomo ostali brez maskarade. Je to prav? Zanima nas, kaj o tem mislijo občani!

Celjski gostinci bodo v teh dneh pripravili v svojih gostiščih sicer dekoracijo, godbe, marsikje tudi prava rajanja mask z rezervacijo prostora in podobno, a vseeno — osrednje in tradicionalne maskarade ne bo več. Iščejo prireditelja in pokrovitelja, gostinci pa so obljubili, da bi priskočili na pomoč z gostinskimi uslugami. Kdo se ponudi?

Podatki Olepševalnega in turističnega društva kažejo, da sta bili v vseh letih cibabanska in pionirska maskarada lepo obiskani, saj je bilo povprečno vsako leto na cibabanski maskaradi okoli sto mask, na pionirski pa celo po 130. Letos bo ti dve maskaradi priredila Občinska zveza prijateljev mladine, odrasli pa — bodo verjetno uživali ob sadovih svoje-ga dela?

Tri tedne je še do pustovanja. Bomo dopustili, da bo ostalo pusto? Morda se le še kdo opogumi, morda bodo koga vzpodbudili tudi občani. Z velikim zanimanjem bomo pričakovali vsako spremembo in tudi vsak morebiten odmev v našem časopisu. Do maskarade!

ZABELEŽENO ZA VAS

RAZPISNE
TEŽAVE

Dragi bralci!

Relekcija ni formalnost, zato tudi razpisi niso formalni. Vsako ima namreč možnost, da se prijavi. Kdor ne verjame oziroma se mu zdi, da se gremo še vedno zaposlovanje po zvezah se brdijo moti. Naj ga v nasprotno prepriča primer podjetja, v katerem so razpisali prosto delovno mesto direktorja. Res je sicer, da je bila zasedba že vnaprej predvidena, vendar pa predvidevanje ni računalo s težavami, ki bi utegnile nastati, če bi se priglasi tudi kdo, ki izpolnjuje na primer več pogojev od predvidenega.

Zares smola. Toda kaj hočete. Življenje je polno presenečenj, zato pravzaprav ni nič presenetljivo, če se je kaj takega tudi zgodilo. Komisija je namreč dobila vrsto prijav, za katere je bilo povsem jasno, da bodo odklonjene, dobila pa je tudi prijavo, ko je kandidat izpolnjeval tako rekoč vse pogoje od visoke izobrazbe navzdol.

— Ali nam ni ta preklet kvalificiran kader zmešal račune? so se razjezili člani komisije, ki jim

ni kazalo drugega, kot ponovno pretehtati vloge (in ugotoviti, če ne gre pri nepredvidenem kandidatu morda za kakšno tiskovno napako v spričevalu).

— Le odkod se je vzel?

— Preudarno, tovariši! Njegovo vlogo moramo obravnavati, saj lahko sicer sproži še upravni spor.

— Še to bi bilo treba! Zaradi navadnega razpisa!

Hoteli, ne hoteli, morali, kajti politika je eno, pravne pravice pa drugo. Komisija zato ni imela nikakršne druge izbire. Žal pa se ne ve, kakšna bo končna odločitev, kajti medtem je prispele še več vloge. Po moje je zadeva preprosta: komisija bo morala upoštevati razpisne pogoje, če namreč z reformo reformiramo tudi stričevstvo pri razpisovanju delovnih mest; kolikor se bo odločila za namestitev po starem sistemu, ji preostane samo upanje, da ga bo mogla dovolj tehtno utemeljiti. Včasih je seveda tudi upanje nekaj. — Tako ali drugače, videti je, da bo okrog razpisov še veliko hecov!

Kozorog

Struktura še ne ustreza

Nadaljevanje s 1. strani

Na področju gospodarstva je kadrovska struktura ugodnejša v večjih delovnih organizacijah. Te zaposlujejo tudi večje število strokovnjakov. Manj ugodna pa je v manjših delovnih organizacijah, ko kadrovanju posvečujejo zelo malo pozornosti, ponekod pa nič. V občini je kar osem delovnih organizacij, ki ne zaposlujejo niti enega z višjo ali visoko strokovno izobrazbo.

Da bi se kadrovska struktura v občini izboljšala, posvečajo nekatere delovne organizacije in občinska skupščina posebno pozornost štipendiranju novih kadrov in dopolnilnemu izobraževanju obstoječih kadrov. Trenutno štipendirajo iz občine 207 ljudi, od tega na višjih in visokih študijskih 54. Dopolnilno se izobražuje 72 ljudi in to pretežno na

višjih in visokih šolah. Največ kadrov štipendira LIN Nazarje, GG Nazarje, KZ Mozirje in občinska skupščina. Socialna struktura štipendistov je ugodna. Iz delavskih družin je 47 odstotkov štipendistov, iz kmečkih 32, ostali pa so iz uslužbenških družin. Za štipendije in dopolnilno izobraževanje so lani porabili blizu 40 milijonov starih dinarjev ali za okrog 50 odstotkov več kot v letu 1964.

Ko so govorili o strukturi zaposlenih v terciarnih dejavnostih, so opozorili na izredno nizko število vajencev. V občini je trenutno le 66 vajencev. Zavzeli so se za ugodnejšo davčno politiko do privatnih obrtnikov, ki naj bi pripomogli, da bi poraslo število vajencev. Poudarili so tudi potrebo po hitrejšem razvijanju uslužnostne obrti in nekaterih drugih obrti, ki jih v občini primanjkuje. Zato so predlagali občinski skupščini, da s primerno dav-

čno politiko do privatnih obrtnikov pospeši razvoj obrti.

Glede odpiranja novih delovnih mest so ugotovili, da ne kaže, da bi se število zaposlenih v občini povečalo. Zaradi modernizacije nekaterih industrijskih objektov v občini (lesna industrija) se bo število zaposlenih ponekod celo zmanjšalo. Gospodarske organizacije si bodo prizadevale, da bodo to odvisno delovno silo preusmerile na druga področja.

POGOSTILI UPOKOJENCE

Tkanina-galanterija je veleblagovnica Ljudski magazin je povabila na novoletno srečanje svoje upoko-jence. Po nagovoru direktorja Milnarica so počastili spomin dveh umrlih članov, nato pa prejeli nagrade. Upokojenki so se zahvalili za pozornost ter zaželeli kolektivno vse najboljše v novem letu. D. K.

OBČNI ZBOR SINDIKATA DELAVCEV DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

PLAČILO ZA DELO

(Nadaljevanje s 1. strani)

Občni zbor je priporočil, naj bi delovne organizacije sprejele obveznost, da za financiranje strokovnega šolstva prispevajo sredstva v višini najmanj enega odstotka od bruto osebnih dohodkov. Ob tem pa so poudarili, da je treba tudi v šolstvu zagotoviti boljše izkoriščanje notranjih rezerv. Le-te so prav gotovo še v prizadevanjih za kvalitetnejše izobraževanje, boljše programe, v organizaciji mreže šol itd. Delegati so poudarili, da je nevdržno, da imamo v celjski občini 37,1 odstotka otrok, ki osemletnega šolanja ne končajo uspešno. Poleg tega, da se bodo šolski kolektivi v prihodnjem obdobju morali prizadevati za boljše uspehe učno-vzgojnega procesa, pa bo prav, če zagotovijo tudi realnejše razmerje med skladi in osebnimi dohodki.

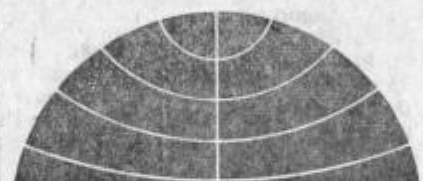
Medtem ko so pri razpravi o problemih zdravstva in socialnega zavarovanja znova opozorili na razdrobljenost zdravstvene službe in s tem tudi zdravstvenega varstva, pa so pri kulturi največ govorili o medkomunskem sodelovanju, ki na

našem področju še zmeraj ni naj-boljše.

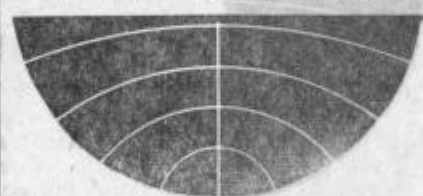
Potem ko so na občnem zboru sprejeli še sklep, da naj delegati obvestijo o delu občnega zbora vsa vodstva sindikalnih podružnic in zaključke tiščevarje pri programu dela svoje organizacije, so potrdili še pravila za poslovanje občinskega odbora in zaključke ter smernice občnega zbora.

VEČ RAZGOVOROV

Komisija za šolstvo, izobraževanje in nekatera kulturna vprašanja pri Obk ZM je že začela z delom. V januarju bo organizirala vrsto razgovorov, na katerih bodo obravnavali vprašanja dela aktivov ZM na osemletkah in razpravljali o težnji prosvetno-pedagoškega kadra, da bi na osnovnih šolah delala samo ena organizacija mladih. Prav tako bo že naslednji teden seminar za mlade upravitelje iz delovnih organizacij, komisija pa bo v februarju organizirala tudi posvet o problematiki učnih uspehov v celjski komuni.

PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU

Ob zadnjih prekinitvah ognja v Vietnamu je marsikoga prizadelo: mar ne bi mogli prenehati sovražnosti tudi za vedno, če lahko za nekaj dni? Predsednik Johnson sicer na vsa usta kriči po miru, a hkrati dopušča svojim sodelavcem, da odločajo in ravna po svoje. Vsekakor pa ne moremo pričakovati, da bi razgovori lahko napredovali, dokler bodo ZDA vztrajale, da so pripravljene razpravljati o prenehanju sovražnosti v Vietnamu samo s Kitajsko in SZ, osvobodilno fronto pa skušajo ignorirati.

Sovjetska diplomacija je sicer v zadnjem času dosegla veliko mednarodnih uspehov, če začnemo s taškentsko deklaracijo, omenimo še

obisk Brežnjeva v Ulanbatorju (Mongolija) in Seljepina v Hanoju, kjer so se Sovjeti spet odkrito spopadli s kitajskimi predstavniki. Vendar je SZ s svojimi potezami pokazala, da se sicer zelo mirno, toda dosledno in vztrajno uveljavlja v svetu. Morda bi prav zato radi v ZDA navezali razgovore o miru v Vietnamu s SZ in potem zvalili nanjo, če do miru ne bi prišlo ter ji tako skušali okrniti ugled v svetu. Zelo zanimiv bo napovedani obisk de Gaulle v SZ, ki bo verjetno še bolj zaostрил vprašanje odnosov Francija—ZDA—SZ.

Indija se še ni potolažila zaradi izgube predsednika Sastrija, nova predsednica gospa Indira Gandhi je komaj zaprisegla, že jih je doletela huda nesreča, ko je pred dnevi v stenah Mont Blanca strmoglavilo indijsko potniško letalo, v katerem je izgubilo življenje 117 potnikov in članov posadke. Letalo je krmaril najboljši indijski pilot Souza, ki je pred leti vozil tudi papeža v

Indijo, a med potniki je bil naj-večji indijski atomski strokovnjak dr. Komi Baba. Vzrokov nesreče še niso odkrili.

Italijanska vlada je padla. Tokrat na videz zaradi zelo nepomembnega vzroka: financiranje o-troškili vrtecev. Vse kaže, da so v Italiji politične sile zelo razdeljene, kar dokazujejo tudi zadnji kongresi levičarskih strank. Delni razcep je opaziti tudi v KPI, ki je prav te dni imela svoj XI. kongres. V Italiji so namreč zelo žive težnje, da bi iz vseh delavskih gibanj ustanovili povsem novo delavsko stranko, v katero naj bi se vključile vse levičarske stranke, hkrati pa obstajajo težnje, da bi se strankarstvo še bolj odmaknilo. Vendar je delavsko gibanje v Italiji še vedno bolj utrjeno kakor v Franciji, kjer so nesoglasja še večja. To so dokazale tudi zadnje volitve, ki bi ob večji enotnosti levih sil lahko precej spre-menile volilne rezultate.

Prekratek korak

PROIZVODNJA ZA 6,7 % VEČJA, A ZA 3 % PREMAJHNA

Marec, april in december so bili bolj učinkoviti meseci. Najboljše planske realizacije so dosegle barvasta metalurgija (106,5), industrija gradbenega materiala (103,8) in lesna industrija (102,9). V celoti je celjska industrija realizirala plan leta 1965 z 98,6 odstotki.

Plan za leto 1965 so najslabše realizirale grafična (84,2), kemična (85,3) in raznovrstna industrija (87,3). V primerjavi lanske proizvodnje z uspehi v letu 1964 je najbolj napredovala tekstilna industrija (115,4), zelo dobre so še lesna (109,9) in barvasta metalurgija (109,6) ter črna metalurgija (107,4) najmanj zadovoljiva pa je raznovrstna industrija (92,3).

Med posamezniki, ki so presegli letni plan, je segla najvišje celjska Opekarna (117,1), visoko se je vzpele tudi Vrvica (106,7) in cinkarna (106,5) ter še nekatere druge. Letni plan so najslabše realizirali Žična (59,7), Aero (81,7), Celjski tisk (84,2) in zlatarna (87,3). Vsega skupaj je pod planom 12 podjetij, vendar med

gih podjetjih je še zelo zaostreno vprašanje iztrošene in zastarele strojne opreme (tudi v EMO), IFA in Aero pa sta bila prizadeta zaradi zakasnele dobave surovin oziroma delov iz uvoza.

V drugi polovici leta 1965 je opaziti povsod zmanjševanje delovne sile, ki pa je vendarle v primerjavi z letom 1964 bila še vedno večja. V končnem povprečju je bilo leta 1965 zaposlenih 1,8 % več kot v letu 1964. Če bi torej merili produktivnost z razmerjem med povečanim fizičnim obsegom proizvodnje in številom zaposlenih, bi bil dejanski porast proizvodnje v letu 1965 za 4,8 odstotka večji od proizvodnje v letu 1964.

S temi uspehi ne moremo biti najbolj zadovoljni, četudi jih opravičujejo določeni splošni pogoji v lanskem gospodarstvu. Da se je v mnogem položaj umiril in da se je gospodarstvo v celjski občini znova vključilo v tok rasti, pa nam predvsem kažejo uspehi v decembru, ki — razen redkih izjem — kažejo občutno rast.

CINKARNA MED IZVOZNIKI DALEČ V OSPREDJU

Tri četrtine konvertibilne

LETNI PLAN IZVOZA PRESEGLI ZA 5,4 ODSOTKOV

Lanski izvoz v celjski občini je bil zelo zadovoljiv, saj je v skupnem izvozu za 13,4 % večji kakor v letu 1964. Četudi je svoj letni načrt izvoza presegel kar osem izvoznikov, jih je pet za načrti zaostalo. Najbolj je izvozni plan presegel Aero (za 111,4 %), uspešni so bili tudi Etol (35,6 %), Toper (30,5 %) in EMO (23,3 %), medtem ko so drugi izvozniki presegli svoj letni načrt v manjših odstotkih.

TVO Skofja vas, ki se je lani prvič pojavila med izvozniki, je svoj načrt izvoza uresničila samo s 7,7 odstotkov. IFA, Žična in Železarna Store so ga izpolnile približno do

tričetrt, a LIK Savinja je samo malenkostno zaostala (97,8 %).

Precej drugačna je sicer podoba izvoza in razvrstitve izvoznikov, če jih ocenjujemo po dolarski vrednosti. Cinkarna je daleč pred vsemi, saj je vreden njen izvoz v letu 1965 pet milijonov 317 tisoč in 647 dolarjev. S tem izvozom je Cinkarna zajela 43,6 % vsega izvoza v občini, a 77 % svojega izvoza je plasirala na tržišče s konvertibilnimi valutami. Po vrednosti izvoza je prva za Cinkarno LIK Savinja (1.956.380 dolarjev), potem Toper (1.565.450 dol.), EMO (1.559.558 dol) in Železarna

Store (660.016 dol). Med sto in 320 tisoč dolarjev po vrednosti izvoza so se razvrstili Zlatarna (107.184 dol), Libela, Žična, Aero in Metka (317.707 dol), IFA in ETOL sta dosegla vsak okoli 70 tisoč dolarjev, TVO Skofja vas pa je dosegla 1.155 dolarjev.

V občinskem povprečju ugotavljamo, da je bil lanski izvoz še bolj usmerjen na tržišča s konvertibilnimi valutami, saj je 70,6 % vsega izvoza usmerjen v konvertibilnost, v vzhodnoevropske dežele smo izvozili 21,2 odstotka, drugih 8,2 odstotka pa na ostalo klirinško področje.

LANI ZA 30 ODSOTKOV VEČJI DOHODKI

Cetudi razpolagamo samo s podatki za enajst mesecev, je zelo verjetno, da december ni bistveno vplival na spreminjanje razmerja. Gibanje povprečnih osebnih dohodkov v letu 1965 dokazuje, da so v začetku leta večidel povsod močno povečali osebne dohodke (povprečno za 42 odstotkov), medtem ko se je razmerje ob koncu leta v primerjavi z letom 1964 nekoliko ublažilo,

saj je le za kakšnih 25 % večje v letu 1965.

Povprečni osebni dohodek v gospodarstvu je bil 59.642 din, nad tem povprečjem pa so industrija (60.711), trgovina (61.188) in gozdarstvo (71.619). V negospodarskem področju je bil povprečen osebni dohodek lani 74.565 dinarjev, nad tem povprečjem pa so zdravstvo (74.581), ljudska prosveta (79.257),

socialno zavarovanje (79.258), šolstvo (79.896), lekarne (88.926) in družbene organizacije (89.846).

Med posameznimi delovnimi organizacijami v industriji ima najvišje povprečje Etol (84.983), najnižje povprečje pa Toper (44.828). Povprečje nad 80.000 je doseglo še Elektro Celje, pod 50.000 pa so še Metka, Opekarna Ljubecna in TVO Skofja vas. V negospodarskem področju so najvišji povprečni osebni dohodki v letu 1965 v poslovnih združenjih (103.318), najnižje povprečje pa imajo v socialnem varstvu odraslih (54.712).

Kdo bo kandidiral?

V občini Slovenske Konjice je okoli 1300 ljudi, ki bi po določilih novega republiškega zakona spadali v skupino kmečkih zavarovancev. Tako bodo morali do 15. februarja, kakor določa odlok republiškega socialnega zavarovanja, izvoliti tri predstavnike v organe upravljanja s skladom zdravstvenega zavarovanja.

Zaradi razmeroma kratkega roka za izvolitev predstavnikov so v konjski občini pospešili razprave, ki zdaj odločajo o volilnih enotah in kandidatih. Za določitev volilnih enot je nujno, da poprej še natanko preverijo število kmečkih preizvajalcev, ki sodijo v skupino kmečkega zavarovanja, nakar bodo mogli tudi dokončno določiti volilna območja. Vsekakor pa je že zdaj očitno, da bodo volilne enote v območju Loč, Slovenskih Konjic in Zreč.

Kakor o območju, ki bi ga naj zajemale posamezne volilne enote, tako razpravljajo tudi že o kandidatih, ki bi naj zastopali kmečke zavarovance s posameznega območja. Za vzhodno območje občine predlagajo nekateri kmeča Vinka Volčiča iz Perevca pri Tepanju in Alojza Lovca iz Loč, za območje Zreč in Slovenskih Konjic predlagajo Jožeta Petelinca iz Gabrovelj pri Zrečah in Ločnikarja iz Resnika na Pohorju. Na zborih in pred volitvami bodo lahko kmetje-zavarovanci predlagali še druge, ki bodo zanje šteli, da jih bodo najbolj ustrezno zastopali v organih zavarovanja.

Da bi bila pri volitvah zagotovljena kar največja udeležba in zato

zares demokratična in vsestranska izbira kandidatov, so se odločili, da bi imeli volitve v nedeljah in sicer 6. in 13. februarja. Na teh sestankih, združenih z volitvami, bodo še enkrat pojasnili pogoje in ugodnosti zavarovanja, da se bodo mogli udeleženci še enkrat o vsem, kar jim doslej ni jasno, dokončno pogovoriti.

Priprave v Slovenskih Konjicah za te volitve so torej zelo obširne, kar že vnaprej zagotavlja, da bodo pravilno odločili tako o območjih, ki jih bodo obsegala posamezna volišča in o kandidatih, ki jih bodo izvolili.

V. L.

LANSKI TURISTIČNI PROMET

MANJ DOMAČIH GOSTOV

Lani je bilo v Celju 1.129 manj domačih gostov kakor v letu 1964. Približno toliko pa je bilo več tujih gostov. Skladno s to uravnovešeno stjo se je tudi število prenočitev povečalo le malenkostno (2,6 %). Tudi v povprečnem številu dni, ki so jih domači in tuji gosti prebili v Celju, nas ne more zadovoljiti. V celoti se je sicer bivanje v Celju podaljšalo od 4,7 dni v letu 1964 na 4,8 dni lani. To povečanje pa gre le na račun domačih gostov, ki so lani za 0,2 dni dalje časa vztrajali v Celju kakor v letu 1964, medtem ko so tuji gosti lani odšli iz Celja še prej kakor v letu 1964.

PRVA REELEKCIJA PRVI PROBLEMI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sam začetek izvajanja reelekcije kaže tudi na to, da marsikje sploh niso razumeli, kaj reelekcija pomeni in so jo v posameznih primerih zamenjavali celo z rotacijo. Zabeležili smo celo primer, ko si je direktor (ki je bil na svojem delovnem mestu dokaj učinkovit, kar kaže na njegovo sposobnost) že poiskal novo delovno mesto in si uredil vse potrebno za spremembo službe, ker je bil prepričan, da MORA zapustiti svoje dosedanje delovno mesto. Kasneje se je ponovno prijavil na razpis svojega dosedanjega delovnega mesta in ni dvoma, da ga delovni kolektiv bo ponovno izvolil...

Nerazčiščenost idejnih problemov okrog reelekcije je imela za posledico ustvarjanje določenega psihološkega pritiska na direktorje delovnih organizacij, ki se je kazal predvsem v dejstvu nepravilnega reagiranja do direktorjev s strani ambicioznih posameznikov, ki so v delovnih organizacijah ustvarjali vzdrušje, čes prišel je čas, da našega direktorja zamenjamo in poiščemo drugega. Skrajnost takega odnosa in ravnanja je prišla do izraza v primeru, ko je predsednik izvršnega odbora sindikata v neki naši delovni organizaciji prišel k direktorju podjetja in ga vprašal, kdaj lahko skliče sestanek izvršnega odbora, ker se morajo pomeniti o tem, kako bodo direktorja »nesli« in kdo ga bo zamenjal! Res je, da so bili taki in podobni primeri osamljeni, vendar kažejo, da politične priprave na samo reelekcijo niso bile v zadostni meri učinkovite, kljub temu, da so vodstva političnih organizacij v komuni pravočasno ukrenila vse potrebno, da bi bile politične priprave čim temeljitejše in sama izvedba čim bolj demokratičnejša, predvsem pa objektivna in uspešna.

Kot poseben in svojstven problem se v sklopu te problematike poraja vprašanje, kako izoblikovati objektivne, realne poštene kriterije, po katerih naj delovni kolektivi ocenjujejo uspešnost oziroma neuspešnost vodenja delovne organizacije po dosedanjem direktorju. To vprašanje je brez dvoma osrednjega pomena, saj se nekih splošnih principov za vse delovne organizacije, razen nekaterih najsplošnejših, ne da postaviti in jih je potrebno izoblikovati v vsaki delovni organizaciji posebej. Ti kriteriji predstavljajo po svoji vsebini in pomembnosti širok razpon, ki se odvíja čisto od ekonomskih in ostalih delovnih uspehov delovnih organizacij, pa do obeležja in značaja ter stopnje razvitosti samoupravnega sistema. Vsi ti kriteriji so pri posameznih ka-

tegorijah zaposlenih dobivali različni pomen, zato so bile tudi različne ocene in različne tendence glede vrednotenja uspešnosti dosedanjega vodilnega kadra.

Nekateri so v ospredje postavljali samo delovne uspehe delovne organizacije, drugi so zopet pripisovali največji pomen vsebini odnosov in tretji so ocenjevali kot najpomembnejše odnos do samoupravnih organov in podobno. Vse to pa je seveda pogojevalo določeno zmedo, vnašalo v delovne organizacije neprijetno vzdrušje in na koncu koncu vplivalo na popuščanje pri delovni disciplini, predvsem pa izpostavljalo direktorje najrazličnejšim obravnavam, ki zanje niti niso bile prijetne niti jih niso zaslužili, ker so bile čestokrat neobjektivne in nemalokrat tudi zahrbtne.

Določen oportunizem in nerazumevanje bistva reelekcije pa se kaže predvsem v razpisih oziroma razpisnih pogojih. Element izobrazbe stopa ob vseh razpisih premočno v ospredje, čeprav je to izredno pomemben činitelj, vendar mu pri sposobnosti vodenja in organiziranja dela v delovni organizaciji nikakor ne gre pripisovati izključnega pomena. Dejstvo je namreč, da imamo med našimi dosedanjimi direktorji precej takih, ki nimajo »ustrezne« formalne izobrazbe, pa so pri svojem delu tako učinkoviti in dosegajo take rezultate, da bi bila škoda za kolektive in za širšo družbeno skupnost, če bi pri ponovni izvolitvi ne bili izvoljeni.

Delovna praksa, predvsem na »vodilnih delovnih mestih« je v večini naših razpisov postavljena tako, da avtomatično izključuje možnosti kandidiranja tudi mlajšim kadrom, ki imajo vse ostale pogoje in so s svojimi dosedanjimi uspehi pokazali, da so sposobni tudi odgovornejšega dela. Največkrat pa je v zvezi z delovno prakso v razpisih možno ugotoviti, da je le-ta v svoji formulaciji prilagojena tako, da edino dosednji direktor v celoti izpolnjuje njene zahteve. Ta problem se kaže predvsem v nekaterih manjših delovnih organizacijah in opozarja na to, da stopnja zavesti kot bistveni element za uspešno izvedeno reelekcijo ni povsod taka, s kakršno naj bi čestokrat računali in kakršna bi v resnici morala biti.

Ti problemi kažejo, da smo že pri prvi izvedbi reelekcije naleteali na določene težave, ki bi se jim z učinkovitejšimi političnimi pripravami, predvsem pa z jasnimi stališči, brez nadaljnje ga lahko izognili, s čimer bi preprečili marsikatero neprijetno posledico, ki so se ob tem pojavljale. **BERNE STRMCNIK**

S ČLANSKO IZKAZNICO AMZ PO SVETU

Mnoge ugodnosti

POPUSTI V CAMPINGIH IN DRUGE USLUGE

Avto-moto zveza Jugoslavije se razraša in izpolnjuje iz leta v leto skladno z razvojem avtomobilizma, s pomočjo številnih avto-moto društev uvaja novo obliko pomoči voznikom, bodisi med vožnjo ali za vzdrževanje avtomobilov pa tudi za posvetovalno in pravno pomoč.

Avto-moto društvo »Slander« v Celju je eno izmed najboljših v Sloveniji, zaradi česar je tudi vsako leto v društvu več članstva. V nasprotju z mnogimi drugimi društvi, ki jih poznamo samo po imenu, je to društvo leto in dan živahno in aktivno, za kar je lani prejelo vrsto republiških priznanj. In člani so zelo zadovoljni; pa saj so lahko!

Člani imajo vrsto ugodnosti: neomejeno število uslug med vožnjo, ki jo nudijo uveljavljena rumena vozila »Pomoč in informacije«. Vse te usluge so za člane brezplačne, plačati morajo samo morebitni material. Rumena vozila imajo s sabo tudi gorivo in mazivo, v kolikor bi kdo zaradi nepredvidnosti ostal na cesti brez tega. V svoji delavnici

popravljajo članom vozila po lastni ceni, vse te usluge pa veljajo za člane tudi v vseh evropskih deželah. Naši vozniki, člani AMD, ki potujejo v tujino, si lahko oskrbijo še druge ugodnosti: dvignejo lahko garantno pismo v vrednosti 270 švicarskih frankov, s čimer lahko plačajo popravila, prevoz in druge stroške v tujini, v kolikor jim vozilo odpove. Za potovanje lahko dvignejo bencinske bone za nakup bencina v tujini, pri šatorenju doma in v tujini imajo v avtocampingih 30 % popusta.

Avto-moto društvo je izšolalo že vrsto voznikov, a za vse tiste, ki imajo vozniški izpit, vendar še nimajo vozila, pripravljajo zdaj kondičijske vožnje z avtomobili ADM. Vsak nov član dobi ob vpisu vrsto priročnikov, avtokart, temeljni zakon o varnosti prometa, razne značke in drugo. ADM »Slander« se ukvarja še z raznimi prireditvami in organizacijo voznškega turizma, v kar sodi tudi celjska transverzala. O delu AMD »Slander« bomo še pi-

sali, vsem tistim, ki bi radi zvedeli še kaj več, pa priporočamo, da se zgledajo v društveni pisarni v Cuprijski 8, telefon 28-63. Srečno vožnjo!

VEČ TON – MANJ KM

Lani so v celjski občini prepeljali z avtomobili 152.587 ton blaga, kar je za 11 % več kot v letu 1964, vendar kaže podatek o prevoženih ton-skih kilometrih, da so bile relacije prevozov krajše skoraj v recipročni vrednosti z letom 1964. Pri potniškem prometu je razmerje ravno nasprotno, saj so se podaljšale razdalje prevozov skoraj za 29 milijonov potniških kilometrov, a število potnikov se je povečalo za milijon in pol.

Hmelj v pesmi

5. FEBRUARJA LETOS BODO ŠTUDENTJE LJUBLJANSKE UNIVERZE Z OBMOČJA OBCINE ZALEC PRIREDILI V HMELJARSKEM DOMU V ZALCU KULTURNO-ZABAVNI VEČER; NA NJEM BO MED DRUGIM ČLAN SNG JURIJ SOUCEK RECITIRAL NEKAJ PESMI O HMELJU. RAD BI POSLUSALKE IN POSLUSALCE NEKOLIKO INFORMIRAL O VSEBINI TEH RECITACIJ, ZATO OBJAVLJAM IZVLEČEK IZ PRIPRAVLJANE KNJIGE »HMELJ V PESMI«.

Knjigo o hmelju snujem že skoraj deset let, a se mi izmiče kakor sonce v aprilu; prav zdaj je nebo prekril gromozanski oblak ali v našem, sodobnem jeziku »reforma«. Knjigo sem si bil začrtal takó, da bi v njej med drugim tudi prikazal, kar in kakor so o hmelju prepevala ljudstva po vsem svetu, od najstarejših v daljnem orientu pa sem do tretjega rodu savinjskih hmeljarjev, preden ga je šokirala industrializacija kmetijske proizvodnje...

Savinjski hmeljar je obnemel...

Pospremite me na sprehodu po zgodovini! Vabim vas in ne bo vam žal. Denimo — tja v daljnjo Rusijo in nazaj v leto 1120! Neki ZONORAS je takrat razlagal nastanek zelo priljubljene pijače — »sikera« —, ki je baje brez vina spravljal pivce v omamljenost. Prepričano ljudstvo — stari Slovani — je temu sredstvu rekalo »chumeli«. Chumeli = hmelj, skratka, hmelj = rastlina in hmelj = stanje prijetne omamljenosti, ki pa ga v nobenem primeru ne gre zamenjavati s »pijanostjo«, kot posledico preveč zaužitega vina!

Rusko »pochmielie« lahko prevedemo v pogovorno slovenščino z »imeti mačka«. Rusi so »pod chmelikom«, Slovenci »ga imajo pod kapo« ali v obdobju mehanizacije »so pod paro«. Henrik Sienkiewicz je opisoval slavo Hmeljnickega, ukrajinskega kozakega atamana, v rabi pa je nasploh primera »chmielicki to czyni« ali po naše »to povzroča vino«. No, zapustimo dežele okrog Kavkaza in se preselimo na slovensko ozemlje v Srednji Evropi, mislim, nekdanje, tisto ozemlje, ki so ga naši predniki najprej poselili, ki pa so ga pozneje pod silo razvoja morali zapustiti in se stisniti v sedanjo Slovenijo.

Na tem ozemlju so srednjeveški fevdalci med določenim ceremonialom polagali v krste otrok — hmelj.

Cehom je še dandanes hmelj — simbol plodnosti. Neka njihova svatbena pesem poje — po svobodnem prevodu zgolj vsebine — tudi takole:

Oj, hmelj; ti, hmelj; moj hmelj zelenil!
Al' bili bi mi brez te — razsvetljeni?
Zakaj, moj hmelj, si se po plotu vzpenjal?
Mar ne bi rad deklet za neveste zmenjal?
Ja, ja! Zeleni storž se je na plot povzpel,
da bi še kakšnemu dekletu — venček vzel!

Ko sem bil še študent na celjski realni gimnaziji, sem med čudovitimi basnimi ruskega klasika Ivana Andreeviča Krilova prebral tudi basen o hmelju, ki ga primerja — z lizunom. Pribijam, da je to bilo pred letom 1928, pred začetkom tiste svetovne gospodarske krize, ki je zdvijala tudi čez Savinjsko dolino in več ali manj uničila nad tri tisoč ognjišč, med njimi tudi — podpisanemu.

Takrat nisem mogel doumeti neusmiljenih svetovnogospodarskih zakonov, hkrati pa tudi ne — Krilova! Kaj pravite k njegovemu »Hmelju«?

Pognal je divji hmelj na vrtu poleg hiše
in brž ovijal se na suh natič;
na bližnjem travniku pa stal je mlad hrastič.
»Le kaj koristi takle pridanič!
z vso svojo zlahoto naj me v uho piše!
tako natiču hmelj o hrastu govori.
»Kako naj s tabo se primerja?
Ti ves si raven, on se smešno zvira.
Ze res; na hrastu listje zeleni,
a deblo raskavo nečedno se krivi.
Čemu le zemlja mu napaja korenine?«

A komaj teden mine,
vrtnar natič razsekal je v drva
in hrast na vrt presadil.
Uspeh popoln ga je nagradil:
hrast je takoj se vrasel v nova tla.
A glej, že hmelj po njem se ovija in vzdiguje
ter hrastu poje čast in se mu prilizuje.

Lizun povsod in zmerom je prav tak:

z izmišljotinami v sleparja ponižuje,
z lažmi te blati, obrekuje,
čeprav še tak si pošteniak.
A če te kdaj oblast na položaj postavi,
se ta v predsobi tvoji prvi javi.

Mozgajte o »hmelju-lizunu«, kolikor vam je le volja! Jaz sem pred letom 1928 — preveč in nisem soglašal s Krilovim. Pa vi? Takrat namreč je bil hmelj Savinjski dolini tista »zlata rožca«, ki jo je bil menda že sam ljubi in nadvse preudarni STVARNIK zaupal izključno Savinječanom in nikomur drugemu na svetu ne. Moja pokojna mati je bila na primer celo v dno duše prepričana, da hmelj drugje sploh rasti ne more, in mi je hudo zamerjala, ko sem pozneje (1957-1961) urejal list »Hmeljar« in v njem — v njenem jeziku — »balodval« o hmelju po Dolenjskem, Zasavju in celo Kozjanskem, deželi, kjer je nekoč divjal tolovaj Jože Gužaj. Saj tam je pragozd, v Savinjski pa so same zlahote njive, prav nalašč za hmelj!

Tudi sosed, očaka Flarjana Raka, iz Spodnjih Gorč pri Braslovčah se prav zdajle spominjam. Zakaj? Steje med prve savinjske hmeljarje in zame je bil tista leta po prvi svetovni vojni — original: z ilovico je oboroč masil luknje v stenah blizu dva metra globoke in v podstenu marofa izkopane jame za gnojnico iz hlevov. Odprtih ust sem vanj zija, on pa je iz jame mežikal in brundal: »Blato je zlato! Ta-ta, ta-ta! Rožca zlata!«

»Da, da! Prvo desetletje — 1918/1928 — so savinjski hmeljarji nudili svoji »zlato rožci« vse, za kar so vedeli, da ji bo hasnilo: od stranišnice do živalskega (hlevskega) in umetnega gnoja ter od čim višjih in trdnjših prekel do skrbno očiščenega in podmazanega voza, s katerim so jeseni suhi hmelj vozili v Zalec... V šali so hmelju ponujali celo turško kavo: »Saj, saj! Ko bi jo le pil!« — so dejali.

In — letni zaključni praznik?

Vsesplošno romanje 8. septembra v Petrovče... Še čutim na jeziku medico, ki sta mi jo ponujala mati in oče v senci petrovških sejmarjskih stojnic... Nikoli in nikjer pozneje ni bila medica tako sladka!... In krog in krog živ-žav ter pesem in kletev in — na koncu klofute!

V megli spomina čujem citre in slepca...

Zdaj zbiram vse, kar koli so v Savinjski dolini zlili v stihe... Precej je že tega blaga a vendar za tokrat objavljam samo zapis pesmi, ki naj bi jo sestavil in pozneje prepeval neki nesrečnik... Njegovo življenje je roman. Fant je bil ustrelil v navalu ljubosumja nezvesto dekle in ljubimca. Poskušal je tudi sebe, vendar si je le prestrelil očesni živec in oslepel... Takratni avstrijski zakoni niso poznali usmiljenja — moral je v ječo za dvajset let. Kaj naj bi slepec počel v ječi? Spesnil je baje »sto« pesmi in jih, potem ko je kazen do poslednjega dne odsedel, prepeval ob zvokih citre... Vodil ga je zdaj ta zdaj oni. Po sejmihi in gostilnah, po božjih poteh in svatbah, skratka, tam, kjer je pričakoval, da mu bo v narobe obrnjeni klobuk zvenknil le kak božjak...

Pesem »O Savinjski dolini« sem zapisal pred sedmimi leti, po diktatu hmeljarja — na temelju njegovega spomina. Kliče po pili! Glasi se:

O Savinjski dolini, o Zalcanih, vam rad bi zapel!...
Kako znajo možje barantat' v teh krajih za hmelj?!
Primejdunaj! Imenitno se da samo s hmeljem pečat',
le treba poprej je špekulante — jude spoznat'!

Do petnajst'ga avgusta vsak špalter in golding bo dozorel
in kak teden pozneje tud' menda ta pozni bo odcvetel!

Takrat se dolina v tabor hmeljarsk' čist' spremeni,
saj pripeljal' so obiralke od povsod, od vseh štirih strani:

Garagrunke, Dalenjke, pobožna hrvaška dekleta!
Ko jutraj — ob štirih — se s soncem lep dan nam obeta,
voditelj Dalenjk na dvorišču kriči: »Zdej pa ustati!
Ej, dekleta! Zapojte in pejte hmelj pridnu in lepo obirati!«

Glej, kak zaspanih oči mežikarjo dedci, ki hmelj nam suše!
Pač opravlja imajo s hmeljem vso noč in čez dan...
In fantje, hmeljski basarji, gvantje so mastni in zapacan',
kakor buče, ki z voskom na nožicah v panje hite!

(Dalje prihodnjič)

DRAGO MEZE:

SAMOTNE KMETIJE V LUČKI POKRAJINI

V zadnjih dneh preteklega leta je izdal Institut za geografijo Slovenske akademije znanosti in umetnosti nadaljevanje razprave Mezetovega proučevanja samotnih hribovskih kmetij v G. Savinjski dolini. In tako smo dobili s temeljitima študijama pregled pester in nadvse pereče problematike samotnih kmetij na Solčavskem ter v Lučki pokrajini. Z njo pa si že tudi moremo očitati osnovno problematiko vsega današnjega kmečkega gospodarjenja v predelih zgornjega porečja Savinje, ki s svojimi edinstvenimi pejzaži lahko nudi močno osnovo sodobnemu turizmu. Res pa je tudi, da so lahko vse pokrajinske slikovitosti, ki so jih izoblikovala nasprotja naravnih sil pa človek s svojim neugnanim stvariteljskim duhom, le mrtev zaklad, če ga ne najdemo in ne odkrijemo in ne povežemo z dobrimi potmi z glavnim omrežjem. G. Savinjski dolini manjka, že desetokrat poudarjeno, sodobna prometna arterija vzdolž bistrice Savinje, na katero bi se navezovali številni kolovozi ter gozdne ceste, ki peljejo po strmalih mimo samotnih kmetij v najintimnejše hotečke, kjer kraljuje svežina blažene spokojnosti z občutkom popolne svobode. Ta občutek človekove svobode se porojuje tudi v njegovi fizični odmaknjenosti od hrupnega vsakdanjega življenja na delovnem mestu, od skrbi in nadlog, je sprostitve oklepa, ki ga sicer mehanizacija z avtomatizacijo z vsakim dnem močneje nadeja sodobnemu človeštvu. Vse preveč bi se oddaljili od dr. Mezetovih izsledkov, če bi hoteli vsaj enostransko osvetliti zgornjega naznaka spoznanja, ko bi jih očrtavali v okvir GSD.

Dr. D. Meze obravnava v svoji zadnji študiji kar 126 samotnih kmetij v Lučki pokrajini. Ze samo dejstvo, da leži kar 36 kmetij v nadmorski višini nad 840 m, 24 po dolinskih ravnicah ter 66 v vmesnih legah med višinskimi ter dolinskimi (približno na viš. med 600 do 800 m) razkriva pred nami množico raznovrstnih problemov (velikost posesti, v kmetijstvu zaposlena delovna sila, produkcijska usmerjenost posameznih kmetij, perspektive njihovega gospodarjenja itd.). To pa nas istočasno opozarja, kako moramo biti vselej previdni, ko se odločamo za takšno ali drugačno gospodarjenje po posameznih predelih — poseljenimi s hribovskimi kmetijami.

Po uvodnem poglavju, ko nas avtor seznani s poglavitnimi potezami gospodarskega življenja v Lučki pokrajini, s posameznimi kmetijami, na široko obravnava *priradne osnove*, predvsem kamninsko podlago ter podnebje in vodne razmere. Vzajemna vzročnost osnovnih potez v naravnem okolju je največkrat odločala o legi kmetij oziroma o selišču njihovih domov s celotnim obsegom domačije, ki se razprostirajo na prisojnih »pobočjih« ter na pobočnih uravninah, po slemenih, na prevalih ter v širokih in na odprtih površjih.

Razvoj zemljiških kategorij in velikosti kmetij je očitno od začetka preteklega stoletja (1825) do danes. Tudi v tem predelu GSD se od l. 1900 naprej zmanjšujejo njivske, travniške in pašniške površine na račun rasti gozdnih površin, ki danes obsegajo okrog 60% (1825 l. se samo 48%). Obseg njiv se je v zadnjih stoštridesetih letih zmanjšal za 34% (261 ha), travnikov za 16%, pašne površine so nazadovale celo za 47% (ali za 1939 ha), a gozdovi pa so se povečali za 1389 ha ali za 26%. Tako označena gibanja in spremembe zemljiških kultur v Lučki pokrajini so najzgovornejši izraz sprememb, ki so nastale v tem več kot stoletnem razdobju, a predvsem še v zadnjih desetletjih. Te številke so navsezadnje tudi blede odsev gospodarske moči lučkih hribovskih kmetij ter razmer v njihovem kmetovanju. V primerjavi s solčavskimi je velikost lučkih kmetij manjša (38 ha, a leta 1825 še 71,4 ha), kar brez dvoma vpliva na manjšo gospodarsko trdnost pa zato na vse večjo odvisnost od zunanjih činiteljev. Agrarna reforma, izvedena po 2. svetovni vojni, je najmočnejše prizadela dolinske kmetije (katerih posest se je zmanjšala za 14,4 ha na kmetijo), že manj »vmesne« kmetije, medtem ko višinskih kmetij skoroda ni prizadela.

Današnja gospodarska usmerjenost lučkih kmetij ni več samo odsev podedovane strukture iz preteklosti, temveč je vedno bolj in bolj »pod udarom« depopulacije ter brezizglednih perspektiv. V kolikor ne bo mogoče s preudarnimi ekonomskimi ukrepi zavreti depopulacije in z gospodarskimi pogotovi ustvariti v ljudeh zaupanje in nado v boljše eksistenčne pogoje po teh osamljenih hribovskih vzpetinah, smemo pričakovati vedno obsežnejše pušče, nastajajoče pred našimi očmi. Mladi, kmetijstvu najpotrebnejši ljudje se izseljujejo, zato se mora tudi kmetijstvo prilagajati delovnim možnostim preostale, kmetijam razpoložljive delovne sile. Poljedelstvo in živinoreja, ki sta skozi stoletja stala v ospredju gospodarjenja v Lučki pokrajini, zamenjuje gozdarstvo, ki daje danes poglavitne dohodke skoraj vsem kmetijam.

Sicer pa je res, da je v Lučki pokrajini od leta 1825 pa do danes propadlo samo 6 kmetij (na Solčavskem celo 9 kmetij od 58 v letu 1825). Drobljenje posesti, izplačevanje dedičev, kmetije brez nasledstva, odpor do prevzema posesti in pomanjkanje delovne sile — to pa so glavni povzročitelji današnjega propadanja lučkih kmetij.

Preusmeritev kmetovanja od gozdarstva nazaj k živinoreji, ki bi jo podpiralo poljedelstvo s krmnimi kulturami (a opusti se je treba drobno poljedelsko proizvodnjo), mehanizacija kmetijstva, elektrifikacija kmetij, s katero bo mogoče nadomestiti prenekatero pomanjkanje delovne sile, pa s cestami in kolovozi povezati samotne kmetije z dolinami, to so poglavitni zaključki in priporočila Mezetovega razmišljanja.

Razprava je opremljena s številnimi tabelami, z jasnimi in vsebinsko bogatimi fotografijami ter s priloženim kartogramom kmetij v Lučki pokrajini. Zato sem prepričan, da bo najnovejše Mezetovo delo ne le iniciator razprav o urejanju in reševanju problematike hribovskih kmetij v moziški občini, temveč tudi hvaležno berilo vsem tistim, ki so še ostali zvesti zemlji na domačijah svojih pradedov.

M. Natek

V VAŠEM KRAJU

Braslovčani so znani kot dobri in skrbni gospodarji.

Braslovčani imajo polno vitrino priznanj, med njimi tudi od predsednika republike. Priznanja za minule športne dosežke.

Imajo jezero, takšno kot je bilo ob zaježitvi, le nekaj rib je več. Vabljenost — parola leta. Tudi prihodnjega.

Braslovče, na tej strani ceste, odkoder se lepo vidi razvoj Polzele. Skupno bodo asfitali ceste. Od Polzele do Braslovč.

»Povem vam, tujec,« mi je dejal možakar, ko sva na dolgo in široko razpravljala o življenju v Braslovčah, »da nas je večina kmetov. Se vedno. Toda mi delamo asfitali ceste skupaj z Polda s tem kakorkoli doprinesemo. Pa ni nikogar, ki bi nas prav organiziral.«

— Kaj pa vodovod in elektrika do jezera?

»Ze, že. Zdaj se govori, da bomo asfitali ceste skupaj z Polzelani — oni imajo več denarja, pa jo potegnemo do nas. Prihodnje leto baje ceste skozi Male Braslovče do državne ceste. Bog daj zdravje občin, drugače ne bo nič z občinskimi praznikom. Če smo poštini — to je nerodno — toda doslej smo delali le starejši, mladi se kar nekam izgube... Pred dnevi sem v časopisu bral, da bodo naši telovadci, naš ponos — telovadili v Polzeli. Torej smo mi izgubili vrsto, ki je ne najdeš v Savinjski, na Polzeli pa so jo pridobili.«

To je bilo nekoč. Tokrat sem sedel v avtobusu, ki je imel desetminutni postanek pri Orešnici, razmišljal o tem, zakaj stoji ravno tu deset minut, ko sta pa izstopila samo voznik in sprevoznik... Mogoče bo boljše ta-

krat, ko bodo potegnili asfalt do Braslovč, tudi za strežno osebje.

Ob koncu trga sem se obrnil. Sneg je boljšal vame, na oni strani trga je stal še en človek. Med naju je bila razpeta pesem, ki je ležala samotna pred cerkvenimi vrati, okovana v krsto in pokoj razlite beline. Na sednjem dvorišču je sameval pogreben voz in izpreženi konji, v izpreženi dnevu.

Možakar mi je pomahal. »Me ne iščete?« Če ste vi tajnik krajevne skupnosti, potem vas. In sva bila skupaj. Kako je bilo s tisto delitvijo sredstev? Tako: na občini so nam rekli: dobite tri milijone, za vsako organizacijo in društvo po nekaj. Sklicali smo sejo, drug drugemu povedali nekaj krepkih besed, ker so bile zahteve velike in se lepo zedinili: ti toliko, oni toliko in še nam ostane. V blaginji smo imeli dva milijona, ki smo jih hranili za razne potrebe. Razdelili smo jih. In ti nenadoma ustreli gospodarska reforma... Občina je zaprla kaso, kot tudi Polutnik, tajnik in

blagajnik krajevne skupnosti, samo — njegova je bila prazna... Niti toliko ni več imel v njej, da bi plačal omaro, v kateri bi vsaka organizacija imela svoj predal.

Stojimo tam, pa prisopiha možakar: »Lepo vas prosim, bi hoteli malo premakniti ta avtomobil, ker bomo pluzili ceste.«

Kateri avtomobil in katero cesto?

»A, ni vaš?« in je hitel naprej. Za njim je privlekel traktor plug po asfaltu, ker je odjuga pobrala sneg. In so orali; ko sem se vračal, je bil plug izprežen na sredi trga. Odpluzil je.

Toda ne. Nekdo je rekel: »Braslovče niso zazidani okoliš. Kljub temu bi potrebe bile. Za prosvetne delavce, za delavce kombinata, tudi sredstva bi bila. Tako je pa le malo novih hiš, k sreči je prostor za njo, ki je bila pred cerkvijo izven tega določila — že v urbanističnem projektu. Pa ne v tistem, ki bo baje že gotov po dveh letih, da bi lahko vedeli, kam naj postavijo provizo-

rij ob jezeru, zaradi komunikacij. Za turizem, za perspektive.«

Drži, da imajo v Braslovčah skoraj toliko organizacij, kot jih sploh obstoja, toda večina teh dela. V večih so isti ljudje, starejši. Tu je predsednik tam tajnik, druge sekretar. Toda delajo. Letos bolj kot lani. Razen dramske skupine in mladine. Toda tudi to bodo uredili. Ze urejajo, kakor tudi SZDL. Ponekod se lovijo okrog klubskega življenja. Oni pravijo: ni važno, če je klasičen, četrtkovi večeri so najpopularnejši, dvorana nabito polna.

In tako je prav. Iz vaškega življenja so naredili življenje, ki je preko športa in skozi pesem preraslo krajevne meje. Nekateri so odšli. Vedno več jih ostaja.

J. Sever

BRASLOVČE

Občani ne poznajo pravic

Komisija za prošnje in pritožbe občinske skupščine Žalec je pripravila zanimivo poročilo o svojem delu v letu 1965. Skoraj presenetljivo je, da je število pritožb in prošenj lani nekoliko padlo, vendar se je notranja »struktura« obravnavanih zadev nekoliko spremenila. Tako je padlo število manj pomembnih vprašanj, narasle pa so prošnje in pritožbe v zvezi z družbenimi obveznostmi. Pred najtežjimi problemi znašla takrat, kadar so obravnavali stanovanjske pritožbe in prošnje. V žalski občini je stanovanj splošnega ljudskega premoženja zelo malo, zato tudi najnujnejših primerov niso mogli vselej uspešno rešiti. Število prošenj in pritožb pa kaže tudi na to, da občani še zmeraj ne vedo, da bi mo-

rali stanovanjske probleme reševati v svojem delovnem kolektivu. Upamo, da bo nova stanovanjska politika položaj le izboljšala in da bodo zdaj dobili stanovanja tudi nižje strokovni delavci. Kolektivom bo namreč ostalo več sredstev, ki jih bodo lahko namenili za stanovanjsko izgradnjo.

Največ prošenj in pritožb govori o davčnih obveznostih oziroma o odpisu davčnega zaostanka. Večinoma so se pritožili kmetje iz oddaljenih predelov, katerih težko stanje bolj bremenijo prispevki oziroma premije za zdravstveno zavarovanje, kot pa občinski prispevek od kmetijskih dejavnosti. Komisija pa je ugotovila tudi, da marsikatera pritožba v zvezi z družbenimi obveznostmi ni utemeljena, saj so mnogi pritožniki sami krivi za zaostanek davčnih obveznosti.

Komisija za prošnje in pritožbe meni, da bi morali podružabljanju zemljišč posvetiti več pozornosti; to, da z arondacijo posegamo v pri te mbi morali upoštevati tudi vir dohodkov kmetijskega proizvajalca. Pritožniki so namreč vselej

navajali, da bo bila zemljišča, ki so jih dobili za zamenjavo mnogo slabše kvalitete, da je zemlja oddaljena itd. Kmetje pa so občutno prizadeti tudi zaradi nižjega hektarskega donosa novih površin.

Člani komisije za prošnje in pritožbe pa so menili tudi, da bi morali občane temeljiteje seznaniti z načinom uveljavljanja njihovih pravic z zakonom zavarovanih koristi. Mnogi občani so namreč izgubili svoje pravice že zato, ker je zadeva zastarala ali pa zato, ker se sploh niso pritožili na organ druge stopnje, temveč takoj na izvršni svet.

Od vsepovsod

ŽALEC: Od 6. do 13. februarja bodo na območju žalske občine zbori kmetijskih proizvajalcev, na katerih bodo volili člane za skupnost socialnega zavarovanja kmetov. V žalski občini bodo štiri volilne enote, prav toliko bo tudi predstavnikov v komunalni skupnosti.

ŽALEC: Klub študentov prireja 5. februarja družabni večer v Hmeljarskem domu. Pred družabnim večerom bo bogat kulturni spored, v katerem bo sodelovala tudi folklorna skupina France Marolt iz Ljubljane.

SOSTANJ: V Napotnikovi galeriji razstavlja likovna dela črno-bele tehnike uslužbenec milice iz Mozirja Vlado Parežnik. Ta amater je doslej samostojno razstavljal že v Delavskem klubu v Velenju, lani pa na skupni razstavi v Umetnostnem paviljonu v Slovenj Gradcu.

CELJE: Še na račun novela leta je trgovsko podjetje Tkanina-Galanterija pripravilo za svoje upokojene člane kolektiva srečanje v restavraciji hotela Evropa. Po tem, ko so se pogovorili o delu in življenju, so upokojeni dobili tudi nakazila za izpolnitev garderobe. Vsi upokojeni udeleženci se kolektivu zahvaljujejo za pozornost, hkrati pa jim želijo veliko delovnih uspehov.

JURKLOSTER: Prosvetno društvo je v nedeljo uprizorilo veseloigro Dobrodošla miss Agata. To je že tretja premiera v tej sezoni. Da gledalci cenijo delo svojega prosvetnega društva, dokazuje tudi nabito polna dvorana in buren aplavz, s katerimi so pozdravili izvajalce.

-er

V ŽALSKI OBČINI KONČANI PRVI ZBORI VOLIVCEV

Največ o odlokih

V žalski občini so te dni zaključili prve letošnje zbornice volivcev. Ob tej priložnosti so odborniki poročali o svojem delu, z občani pa so se nato pogovorili o predlogu odloka o prispevkih in davkih občanov, o zakonu o zdravstvenem zavarovanju kmetov in o zakonu o gozdovih; izvolili pa so tudi sodnike porotnike in poravnalne svete.

Na zborih volivcev so občani poslušali tudi poročilo o delu svojih odbornikov in o delu občinske skupščine. Nasploh so bili s poročilom zadovoljni, čeprav ob tem niso pozabili na vrsto komunalnih problemov, ki so ostali nerešeni.

Večino zborov volivcev so občani dobro obiskali. Živahna pa je bila tudi razprava, saj je zajela najvažnejša življenjska vprašanja kmetijskih proizvajalcev. Tako so se občani z vso resnostjo lotili obravnavne zakona o zdravstvenem zavarovanju, da bo odstotek od katastrskega kmete preveč obremenil.

Nekaj pripomb so občani povedali tudi na račun zakona o gozdovih. Čeprav za mnoge kmetijske proizvajalce, ki so bili v koopera-

ciji z gozdnim gospodarstvom tudi že doslej, zakon ni prinesel bistvenih novosti, pa z nekaterimi določili vendarle ne soglašajo. To velja predvsem za tisti del zakona, ki določa, da lastnik gozda z lesom ne more razpolagati, če zanj ne plača določenega zneska. Zdej razpravljajo o tem, če bi lahko to določilo morda regulirali s statutom gozdnega gospodarstva; kmetje imajo namreč pravico, da pri sestavi tega pomembnega dokumenta sodelujejo.

V uvodu svojega poročila izražajo komisija dvom v določila republiškega zakona glede možnosti za razvrščanje zemljišč v proizvodne okoliše in meni, da je število teh razredov premajhno. Hkrati ugotavlja, da veljajo na območju občine Krško kar trije katastrski ceniki (Brezice, Krško in Planina), ki se med sabo precej razlikujejo, zaradi česar prihaja do precejšnjih cenilnih razlikov. Zato predlaga komisija Geodetski upravi SRS, naj bi za občino Krško uvedli pet proizvodnih okolišev in da bi na vsem območju obveljali katastrski ceniki krške občine, s čimer bi dosegli razmeroma veliko izenačenje pogojev in razmer.

Ob ugotavljanju nepravilnosti je komisija ugotovila, da mnogi kmetovalci zamenjujejo določanje pro-

KULTURNO PROSVETNO DRUŠTVO »FRANCA HERLETA« DOBRO POZNAJO VSI PREBIVALCI ZGORNJE SAVINJSKE DOLINE (VEČ O TEM SMO PISALI V ZADNJI ŠTEVILKI). PRETEKLO NEDELJO SO NJEGOVI ČLANI (NA SLIKI) GOSTOVALI V LUCAH S PREVARO, KI JE PRITEGNILA VELIKO GLEDALCEV IN POŽELA SPLOŠNO PRIZNANJE. IGRALSKA SKUPINA GOSTUJE V TEH DNEH SE V REČICI IN LJUBNEM OB SAVINJI, NATO PA SE V ČRNI NA KOROSKEM. S SVOJIM VZTRAJNIM IN PRIZADEVNIM DELOM SE SOLCAVSKO DRUŠTVO PO VSEJ PRAVICI UVRŠČA MED NAJBOLJŠE V ZGORNJI SAVINJSKI DOLINI

VAS BREZ POTI

Celovnik je gorsko naselje, ki leži nad Zidanim mostom. Je edina vas daleč naokrog, ki nima nobene prave poti. Prebivalci se iz dneva v dan mučijo pri prevozu materiala, hrane itd. Upravičenost ureditve

solidne vozne poti pa dokazujejo tudi bogati gozdovi tam okoli, iz katerih bi lahko spravili velike količine dragocenega lesa. Prebivalci Celovnika so zatorej sklenili, da si uredijo primerno cesto. Prispevali so že okrog 600.000 starih dinarjev, imajo veliko volje, toda poti ne morejo dokončno trasirati, ker jim posestnik Mekše iz Obrežja ne odstopi nekaj kvadratnih metrov svojega zemljišča. Že dve komisiji — ena iz laške, druga pa iz sevnške občine — nista pri njem nič opravili. Prebivalci Celovnika pa se zdaj vprašujejo, če res ni nobenega zakonskega določila, ki bi dovoljevalo razlastiti teh nekaj metrov zemlje, saj bi potem služila mnogim prebivalcem teh predelov.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL SEVNICA

PRED NOVO MANDATNO DOBO

V soboto je bila v Sevnici konferenca občinskega odbora Socialistične zveze, ki sta se je udeležila tudi podpredsednik glavnega odbora SZDL Slovenije Franc Kimovec-Ziga in poslanec za področje Sevnice Bogo Gorjan. Po poročilu predsednice občinskega odbora Elke Grile sta predsednica komisije za družbeno aktivnost žensk in predsednik občinskega komiteja Zveze mladine podala še dva koreferata, nato pa so delegati začeli z živahno razpravo. Govorili so o delu krajevnih skupnosti, o nujnosti graditve novega zdravstvenega doma, ki v starih, zasilnih prostorih komaj deluje, zahtevali, da uredijo delovne pogoje v šoli v Telčah nad Tržičem, ki še od osvoboditve dela v kmečki hiši itd. Ko so razpravljali o turizmu, so menili, da bo treba cesto Radeče—Krško čimprej rekonstruirati, saj sodi cesta med najbolj prometne, pa tudi med najslabše poti naokrog.

V razpravi sta sodelovala tudi republiški poslanec tega območja tovariš Gorjan in podpredsednik glavnega odbora SZDL tovariš Kimovec. Oba sta govorila o gospodarski reformi in poudarila, da se morajo za njene cilje boriti vsi občani.

Izvolili so tudi nov sedemnajstčlanski občinski odbor. S. S.

NAGRAJENCI

NATEČAJA »Moda«

Za nagradni natečaj trgovskega podjetja »Moda« Celje je vladalo veliko zanimanje, saj je prišlo v uredništvo skupaj 342 pisem s kuponi. Zrebrna komisija, ki so jo sestavljali predstavniki podjetja in našega uredništva, je izmed pošiljateljcev izžrebala: 1. Anico Kostanjšek, učiteljice, 1. a, Celje; 2. Faniko Jagodič, Trnovec 14, Sentjur pri Celju; 3. Justino Jagrič, »Metka«, obrat Kozje, Kozje; 4. Karla Salobirja, Mrzlo polje 23, Jurkloster in 5. Marijo Salobir, Breg 86, Polzela.

Trgovsko podjetje »Moda« vabi vse izžrebane, da se zgledajo do 15. februarja 1966 v upravi podjetja, Prešernova 7/II, kjer bodo dobili nakaznice, s katerimi si bodo mogli v poslovalnicah podjetja izbrati izdelke v vrednosti nakaznice po svoji želji.

Vsi tisti, ki ste se za ta natečaj zanimali, a vam sreča tokrat ni bila naklonjena, bodite pripravljeni, da se udeležite naših prihodnjih natečajev. Veliko sreče!

UPOSTEVALI PRITOŽBE IN PRIPOROČILA OBČA NOV

DOLOČANJE PROIZVODNIH okolišev

V OBČINI KRŠKO SO IZVEDLI NEKATERE POPRAVKE

IZ POROČILA KOMISIJE ZA USKLADITEV NEPRAVILNOSTI V DOLOČANJU PROIZVODNIH OKOLIŠEV V OBČINI KRŠKO POVEZAMO NEKAJ BISTVENIH UGOTOVITEV, KI KAZEJO, DA JE KOMISIJA ZELO VESTNO RAZISKALA POGOJE, KI VPLIVAJO NA RAZVRSTITEV V PROIZVODNI OKOLIS.

V uvodu svojega poročila izražajo komisija dvom v določila republiškega zakona glede možnosti za razvrščanje zemljišč v proizvodne okoliše in meni, da je število teh razredov premajhno. Hkrati ugotavlja, da veljajo na območju občine Krško kar trije katastrski ceniki (Brezice, Krško in Planina), ki se med sabo precej razlikujejo, zaradi česar prihaja do precejšnjih cenilnih razlikov. Zato predlaga komisija Geodetski upravi SRS, naj bi za občino Krško uvedli pet proizvodnih okolišev in da bi na vsem območju obveljali katastrski ceniki krške občine, s čimer bi dosegli razmeroma veliko izenačenje pogojev in razmer.

Ob ugotavljanju nepravilnosti je komisija ugotovila, da mnogi kmetovalci zamenjujejo določanje pro-

izvodnih okolišev s katastrskimi oziroma bonitetnimi razredi, ki jih je osem. Komisija je nespornost hitro pojasnila, saj katastrsko-bonitetna razvrstitev izhaja iz stopnje rodovitnosti zemljišča, medtem ko vpliva na določitev proizvodnih okolišev konfiguracija terena, prometne zveze in tržni pogoji.

Komisija je v krški občini ugotovila prav v zvezi s tržnimi pogoji zanimivo dejstvo, da je tri četrtine vse proizvodnje govedo in prašiči in le četrtina vseh drugih pridelkov. Toda tudi tu je razmeroma nizka tržnost, saj prodajo zasebniki povprečno komaj 80 kg žive teže na hektar obdelovalne površine. Bolje je pri kooperantih, ki pridejo celo po 250 kg žive teže na hektar obdelovalne zemlje.

V svojem poročilu predlaga komi-

sija, da bi del katastrske občine Senovo, ki je bil doslej v III. proizvodnem okolišu, prevedli v II. proizvodni okoliš, zaradi hribovitega terena naj bi prevedli iz I. v II. proizvodni okoliš del katastrske občine pod Malim Kamnom in katastrsko občino Rajhenberg do Dolenje Leskova. V katastrski občini Stari grad, ki je uvrščena v II. proizvodni okoliš, bi morali izločiti Libno in jo prevesti v III. proizvodni okoliš, ker na tem terenu sploh ni mogoča strojna obdelava. V katastrski občini Šmednik je proizvodni okoliš določen pravilno, pač pa bo potrebna — zaradi spremenjenih hidrografskih razmer — revizija katastra. Komisija je pregledala tudi pritožbe in pripombe vaščanov iz Planine pri Raki, Ivanjši, Griča, Podstrma, Orehovca, Brloga in Hrastka, a je po podrobnih primerjavi ugotovila, da imenovane vasi nimajo pravih razlogov za prevedbo v nižje proizvodne okoliše, ker so ti določeni skladno z navodili Geodetske uprave SRS.

Predavanje za prosvetne delavce

Zavod za prosvetno pedagoško službo v Celju je pred dnevi organiziral v Mozirju enodnevni seminar za prosvetne delavce mozirske občine. V dopoldanskem delu seminarja je navzočim predaval dr. Vit PEČJAK iz Ljubljane o metodah proučevanja in ocenjevanja učencev, v popoldanskem delu pa je predsednik občinske skupščine Mozirje Jože DEBERSEK seznanil navzoče o nekaterih aktualnih problemih v občini s posebnim poudarkom na izvajanju ukrepov gospodarske reforme. Govoril je tudi o problematiki financiranja občinskih potreb v občini v letošnjem letu.

Udeležba na seminarju je bila izredno dobra in je zato seminar tudi uspel.

ALOJZ RIHTERŠIČ

V soboto, 22. januarja je umrl eden najstarejših Celjanov in eden najstarejših slovenskih turističnih delavcev — višji gozdarski tehnik v pokopju Alojz RIHTERŠIČ.

Pokojni se je rodil 25. 5. 1884 v Dobrniču na Dolenjskem. Osnovno šolo je obiskoval v Srednji vasi pri Bohinju, nižjo gimnazijo v Kranju, gozdarsko šolo pa v Idriji. Svojevmu poklicu je ostal zvest do konca. Kot gozdar je služboval najprej v Malnici, leta 1903 in 1904 v kraju Klana pri Reki, 1905. leta je delal na Bledu, od naslednjega leta pa vse do leta 1918 pa je bil okrajni gozdar v Radovljici. V Celje je prišel v začetku leta 1919 in je ostal vse do prihoda okupatorja 1941 mestni gozdar. Po vojni je služboval pri ministrstvu za gozdarstvo LRS, kjer je bil leta 1956 tudi upokojen. Še po upokojitvi je več let delal kot gozdarski referent pri mestni občini Celjski.

V turizmu je Rihteršič mnogo pomnil ne samo za Celje, temveč tudi za ves slovenski turizem. Član Opleševalnega in turističnega društva Celje je bil od njegove ustanovitve v letu 1920 pa do svoje smrti. Bil je 40 let društveni funkcionar, tajnik, podpredsednik, blagajnik, največkrat pa tudi društveni gospodar, kar je bil vsa povojna leta. Med obema vojnama je bil član upravnega odbora tujsko prometne zveze Slovenije, po vojni pa več let član upravnega odbora Turistične zveze Slovenije. Za svoje zasluge v turizmu ga je že pred desetimi leti odlikovala Turistična zveza Slovenije z zlatim znakom za turistične zasluge, matično Opleševalno in turistično društvo pa ga je ob njegovi 80-letnici izvolilo za svojega častnega člana. Med najpomembnejša Rihteršičeva dela je treba šteti obnovo mestne vrtnarije po prvi svetovni vojni, obnovo mestnega parka v istem času, posaditev drevja v številnih mestnih celjskih ulicah, po vojni pa je vodil dela za obnovo vodnega stolpa in Razlagovega trga, nadzoroval je obnovo starega gradu, gradnjo restavracije na Starem gradu, ki smo jo dobili največ po njegovi zaslugi.

Tudi kot gozdar je že med obema vojnama zagotovil Celju zeleni gozdni pas, posadil izredno veliko kompleksov drevja na Vipoti in na Celjski koči, pa tudi sicer mu ni bilo žal truda ne časa, kadar je bilo treba kaj storiti za olepšavo in turizem celjskega mesta. Tako se poslavljamo od moža, ki je dal Celju mnogo, mnogo več kakor pa bi bila njegova dolžnost.

IZLETNIKOV GOST

V nagradnem natečaju, ki ga je pripravil IZLETNIK CELJE, je sodelovalo 821 bralcev našega lista. Nekateri sicer niso poslali vseh kuponov, zaradi česar jih nismo mogli upoštevati pri žrebanju. Komisija, ki so jo sestavljali predstavniki našega lista in uslužbenci IZLETNIKA CELJE, je izžrebala Vlado Zobeč iz Nimna 21, Pristava pri Mestnji. Vlado Zobeč si bo ogledal drsalno revijo v Celovcu brezplačno, o čemer ga bo IZLETNIK CELJE še posebej obvestil v pismu.

LANI NA PLATNU

NEZAHTEVNI FILMI V VODSTVU

Lanska bera kvalitetnih filmov v Metropoli in Unionu je lahko vočji del filmske publike vsaj delno zadovoljila. V repertoarju politike kinopodjetja je bilo zaslediti nekaj pomembnih kvalitetnih premikov, pa četudi so nekateri filmi neupravičeno doživeli izredno tople sprejem pri publiki. Kakor je pri nekaterih očitno, da so bili po krivici slabo obiskani zaradi preskromnega nivoja filmske kulture pri gledalcih. Primeri — grški film Elektra je gle-

dalo 122 gledalcev ali povprečno 40 na eni predstavi; sijajni italijanski film »Roke nad mestom« je videlo le 159 Celjanov ali le 53 na eni predstavi. Podobno usodo so se doživeli — »Prvi krik, David in Liza, Črni Peter« in še nekateri. Vse to kaže v primerjavi z uspešnimi slabimi filmi, kot so: Greh ljubezni (6341 gledalcev), Pesem za karabin kot najbolj obiskani film v letu 1965 (9725), Heraklej osvaja Atlantido in druge, na veliko pomanjkanje filmske vzgoje našega gledalca.

Vendar, resnici na ljubo je treba povedati, da so bili nekateri kvalitetni filmi, čeprav atraktivni in vsebinsko nezahtevni, zelo dobro obiskani: ameriški filmi Hatari, Najdaljši dan, V vrtincu, poleg tega pa še naša Lucija in drugi. Vse to kaže na premik v kvaliteti repertoarja, na tudi na premik v presojanju gledalcev — in zlasti to je zelo važno.

Zanimiva je tudi lestvica najbolj gledanih filmov v preteklih letih: 1961 Tarzanova borba za življenje — 10.371 gledalcev, 1962 Grbavi posest — 11.366 gledalcev, 1963 Mama vohun — 11.366 gledalcev, 1964 Ne joči Peter — 17.380 gledalcev in 1965 Pesem za karabin — 9.725 gledalcev.

Vsekakor je ta filmska lestvica

nadvis zanimiva. Na prvem mestu — španski, na drugem slovenski, sledijo pa mu francoski, ameriški in mehiški filmi. Vsi štirje pravzaprav nezahtevni in nekvadratni, razen filma Ne joči, Peter: In še nekaj statističnih podatkov. V letu 1964 je gledalo vse filme v Unionu in Metropoli 702.525 gledalcev, v lanskem letu pa 660.000. Kakor vidimo, je padec za približno 40.000 obiskovalcev, to pa predvsem zaradi obnovitvenih del v obeh kinodvoranah. Kino torej še nadalje predstavlja precejšnji izdelek v družinskem proračunu. Prav tako je zanimivo, da so najbolj gledani ameriški filmi, sledijo nemški, avstrijski, italijanski, francoski in angleški, skandinavski in slovenski filmi so zelo slabo obiskani, nekateri jugoslovanski filmi lažjega žanra pa privlačijo velik del publike.

Najbolj razveseljiva je težnja po izboljšanju repertoarja, nekateri podatki o obiskih kvalitetnih filmov pa kažejo, da bomo morali v prihodnje temeljiteje obravnavati vprašanje filmske vzgoje, pa tudi reklame in propagande nekaterih filmov. Vendar — upajmo, da bodo letošnji rezultati prav tako in še bolj razveseljivi.

v. j.

Harmonikarji — odlično

Kot vsako leto, tako so nam tudi letos harmonikarji — gojenci glasbene šole DPD Svoboda v Celju priredili tradicionalno parado, ki je po številu že trinajsta od takrat, ko so prvi gojenci sekcije zaorali ledino. Le-ti so po končanem obveznem glasbenem pouku ustanovili samostojno sekcijo, iz katere so v letih delovanja zrastle novi plodovi: kvintet, sekstet, ki si je kot zadnji utrl pot v življenje na tokratni paradi, sestavljajo pa ga štiri dekleta — članice harmonikarskega orkestra. Poleg harmonikarjev poživljajo programske točke tudi: trobenta, klarinet, kitara, bobni, kontrabas, to pot pa se je prvič predstavil tudi vibrafon.

Program, ki so ga v prvem delu izvajali gojenci glasbene šole od 7 leta starosti dalje, je zajemal razna dela, od lažjih domačih viž, preko vedrih zabavnih zvokov do težjih

glasbenih utrinkov, ki so nas popejlali v svet operetne, operne in koncertne glasbe.

V drugem delu so harmonikarji — člani sekcije s svojim orkestrom izvedli priljubljene skladbe med ostalim prvič izvajano Gounod-Bachovo Ave Mario, Marš na Drini, Zbor suznjev iz opere Nabucco, Ista v gozdu in popularno Tišino.

Nedvomno je celovečerni program, ki so ga s prijetnim posredovanjem mladega in iznajdljivega napovedovalca, ki izvira iz vrst harmonikarjev, posredovali naši mladi celjski glasbeniki dokaz, da le-ti vedo, da človek, ki več zna, več velja, za to pa je potrebno vložiti mnogo truda in volje. Prav gotovo pa drži tudi izjava mladega napovedovalca, da brez večje, skrbne roke dolgotrajnega predanega glasbenega vodje Oskarja Leskoviča, uspehov, ki so z vsakim letom vidnejši, ne bi bilo.

KOMORNI VEČER M. LIPOVŠKA

Po dolgih letih brezabonmajske koncertne sezone v Celju je bil petkov komorni večer Marijana Lipovška resnično glasbeno doživetje. Za izvajanje del treh mojstrov klasike oziroma zgodnje romantike si je pianist in skladatelj Marijan Lipovšek izbral za sodelavce violinista Alberta Dermelja, violinista Srečka Zalokarja, čelisti Vlada Požarja, kontrabasista Jožeta Straška, obolista Draga Goloba, klarinetista Miho Gunzka, rogista Jožeta Falouta in fagotista Vlada Cerneta.

V skrbno naštudiranem in odlično izvedenem programu so izvajalci predstavili Trio v B-duru za klavir, violino in violončelo Josepha Haydna, Kvintet v Es-duru za klavir, oboe, klarinet, rog in fagot Wolfganga Amadeusa Mozarta ter Franza Schuberta Kvintet v A-duru za kla-

vir, violino, violončelo in kontrabas imenovan »Forellenquintett«. Vsekar program, ki je zadovoljil še takega ljubitelja resne posebej klasične glasbene literature.

V letošnji sezoni zaradi pomanjkanja finančnih sredstev koncertna poslovalnica v Celju ni mogla prirediti rednih oziroma stalnih abonmajske koncertov. Orientirati se je morala na prirejanje občasnih koncertnih prireditev, ki ne bodo preveč bremenile že tako nič kaj rožnatega finančnega položaja poslovalnice. Razumljivo je, da bodo zato koncerti redkejši, vendar kljub temu kvalitetni. Če pa se kulturnemu človeku mudi nekaj kvalitete, je to vredno udeležbe, kar žal ni bilo videti na komornem večeru, saj je bila udeležba dokaj skromna.

—ič

Razstava Staneta Jarma

Likovni salon je priredil v zadnjem času vrsto uspešnih razstav slikarjev in grafikov. Po daljšem predelju je sedaj izbral kiparja Jarma iz Kočevja. Sorazmerno mlad umetnik se je izsolal na Soli za umetno oblikovanje na oddelku za kiparje naše akademije v Ljubljani. Sedaj je profesor likovne vzgoje v Kočevju. Doslej je razstavljal v Ljubljani, Kočevju, Ribnici, Kranju in na Bledu, kakor tudi v Beogradu, Subotici in Splitu. 1962. se je udeležil simpozija Forma viva v Kostanjevici. Ob proslavi dvajsetletnice revolucije je prejel republiško nagrado

1962, iz Prešernovega sklada pa za leto 1963.

Njegov kiparski svet je svojevrsen. Podoba je, da mu je bila soudeležba v mednarodnem krogu simpozija vzpodbudna. Njegov material je les, verjetno je to vnani povod, ker mu je lažje na voljo. V tektonsko obliko lesa zajema oblike, kakor tudi celotno figuro. Videz je, da mu je ekotičen svet prekmorskih ljudstev pri srcu. To sozvočje prihaja do izraza v poenostavljenih, le nakazanih oblikah totemske plastike, kar ni osamljen pojav v evropskem kiparstvu. Vendar je to le ena različica, druga,

mislim na obraz starke (vdova, 1963) je naš domačiji obraz, poln ekspresije, le-ta spominja na stil tega ali onega srednjeveškega kiparja. Tudi kiparska obdelava gre malce bolj v realne detajle. Kiparsko je rezan brez prigovora. Lahko si zamislim, kako bi bila ta Vdova draga pisatelju Ivanu Cankarju. Obraz I. je izveden v poenostavljenih oblikah s poudarkom na tektoniki. Ta plastika je močno prikupna. Glavi Zakonca 1965 prikazuje značilno karakterizacijo moškega in ženskega obraza. Procesi 1963 je odmev Moorejevega stila. Ta prijem je primer kiparjeve razsežnosti. V nekaterih kipih je opaziti težnjo po iskanju kiparskih realizacij, ki niso še dokončno prečiščene. Pogosto uokvirni obraze v čolničarsko obliko, ki mu je po godu.

Stane Jarm je rojen kipar, njegovi dosedanja uspehi pričajo o obetajočem hotenju, ki nakazuje razrast njegove umetnosti.

A. S.

Za boljšo glasbeno vzgojo

Društvo glasbenih pedagogov v Celju je prejšnji teden priredilo seminar namenjen izpopolnjevanju naših glasbenih pedagogov na splošno izobraževalnih in glasbenih šolah. Na žalost je bilo malo poslušalcev, ki so se jim predstavili odlični predavatelji prof. Vilko Ukmar, prof. Marijan Lipovšek in dr. Franc Pediček, ki so povedali marsikaj novega in zanimivega.

Naslednji dan je imelo društvo občni zbor, na katerem so kritično ocenili svoje dosedanje delo in si zastavili precej novih nalog. Društvo si je v času svojega obstoja ustvarilo lep ugled med drugimi podobnimi društvi. Vanj so vključili glasbeni pedagogi splošno izobraževalnih in glasbenih šol, vendar bi bila med njimi potrebna še večja povezava. Društvo, ki ga finančno podpirajo celjske in tudi ostale občine, dosega precejšnje uspehe s prirejanjem strokovnih seminarjev, komentiranih koncertov za mladino, s skupnimi nastopi učencev glasbenih šol itd., z vsem požrtvovalnim delom za dvig kvalitete glasbenega zgojanja.

Največ kritičnih pripomb je bilo na občenem zboru predvsem na račun članstva, katerega velik del še vedno stoji ob stari in ne najde pravega stika z delom društva. Dobra pa je bila društvena povezava z Zavodom za prosvetno pedagoško službo in z republiškim društvom glasbenih pedagogov. V prihodnje bo najvažnejša naloga, skrbeti predvsem za kvalitetejšo izobrazbo članstva, ki deluje na splošno izobraževalnih šolah, prirediti bodo kvaliteten seminar za zborovodje, pričeli pa tudi s seminarji

za uporabo Orffovega instrumentarja na naših šolah. Novoizvoljenemu odboru bo še vnaprej predsedoval prof. Egon Kunelj.

—ič

Stara apoteka v Olimju

Kulturno-zgodovinska podoba

Stara samostanska cerkev s poslopji hrani še danes v okroglem stolpu historično samostansko lekarno. To je naš dragoceni kulturno-zgodovinski spomenik zaradi poslikane notranjosti. V naši državi je starejša le ona v Dubrovniku. Če pa se ozremo le na stare freske v Olimju, je ta apoteka edinstvena v državi tudi v svetovnem merilu. Sloves olimske lekarnarje je med strokovnjaki čedalje večji. Po uspešnih restavracijskih posegih (čiščenje in utrjevanje fresk, odstranitev vlage) je dobila nov blisk in je sedaj dojemljiva tudi za laika. Po ustnem izročilu je bl. Hema že v zgodnjem srednjem veku povzročila zidavo gradu. 1550 je bilo poslopje pozidano v sedanjem videzu, cerkev pa 1675. Kapela Frančiška Ksaverija je bila dozidana 1728., freske v njej pa 1766. Ena od teh prikazuje prizor zdravljenja gnojnih ran po Frančišku Ks. V ozadju se nam odpira pogled na samostansko lekarno. Od leta 1664 so imeli samostan v rokah redovniki — Pavlinci iz Lepoglave pri Varaždinu. Konvent Pavlincev v Lepoglavi je ustanovil 1400 Herman II., grof celjski.

Olimske lekarniške freske so nastale 1780. So delo slikarja Rangerja. Freske v kapeli Fr. Ks. so bile nastikane 14 let poprej,

verjeno v Rangerjevi delavnici Pavlinci so bili slikarji in nemara tudi arhitekti. Oglejmo si lekarno s poudarkom na stenski dekoraciji. Stropna slika predstavlja ustvarjanje zdravilnih snovi: Stvarnik v oblaku gleda na zemljo, na kateri je ustvaril živalske, rastlinske in rudniške zdravilne snovi. V ospredju nam slikar predstavlja zdravilna zelišča, v ozadju kopljejo rudarji rudo. Okoli te slike so nanizani napisi v raznih jezikih, ki omenjajo besedo Bog. Za nas je posebno zanimivo poimenovanje v staro-slovanski pisavi. Več prizorov je biblijskih, poleg tega so ovekovečeni stari zdravniki od Grkov dalje: Salomon, Aesculapius, Hippokrat, Dioskurides, Galenus, Avicenna, Theophrastus. Ob vhodu v prostor, desno in levo sta naslikana brata Kozma in Damjan, patrona zdravnikov. Med redkosti spada slikarski prikaz zdravilnih zelišč. Malus (jablana v prizoru Adama in Eve z jabolko, Napis v latinščini pravi: Kakor hitro boš jedel od tega drevesa, boš moral umreti. Tu so naslikani: kača z jabolko, ovca in pes. Že davno so rabili pripravljena zdravila od omenjenih v zdravilne namene. Vitis vinifera (trta). Slika predstavlja Noeta, ki spi omamljen od vina pred svojim šotorom. Mandragora. Slika kaže Rubena, Jakobo-

vega sina in njegovo prvo ženo Lijo, ki prinaša mandragoro svoj materi s polja. Razširjeno je bilo verovanje, da magična mandragora vzbuja v možu ljubezen, ki ugodno vpliva na rodnost žene. Korenine mandragore so služile za zdravilo proti nespečnosti in hudim bolečinam. Vino iz mandragore pa je bilo mamilo za težke operacije. Hedera helix (bršljan). Naslikan je prerok Jona, v ozadju bršljanovo drevo. Bog je nastvaril bršljan, da bi bil prerok v senci, ker se je razburil, ko ni stvarnik hotel umučiti mesta Ninive. Sok iz bršljana so že Grki uporabljali za zdravilo. Salomon je naslikan s knjigo v roki, na kateri je vejica cedre in rastlina sapan. V vzhodnih deželah se dandanes cenijo Salomona kot modrega in čarodejnega zdravnika. Smola iz cedre je zdravilna, sipan pa je priporočal že Dioskurid proti kašlju, težki sapi in pljučnici. Na kmetih uporabljajo sipan še danes.

Drugi krog fresk predstavlja slavne zdravnike. Že Homer uvršča Aesculapiusa v vrsto izrednih zdravnikov. Upodobljen je z bučasto steklenico v rokah kot zemeljski zdravnik, ne pa kot helenski bog. Hippokrat, prikazan z zdravilno rastlino. Dioskurides se nam prikazuje s knjigo v desnici. Galenus, grškoroški zdravnik ima v levici

knjigo z latinskimi besedilom, ki pove, da je trojno važno v življenju: vedrina, počitek in zmerno življenje. Avicenna, arabski knez zdravnikov s štirioglo steklenico z napisom: zdravilo proti vnetju. Theophrastus, velik zdravnik, lekarnar in alkimist 16. stoletja, s steklenico v rokah z napisom: pitno zlato, zlata tinktura.

Leta 1782. je bil ukinitelj konvent Pavlincev v Olimju in tako preneha javna dejavnost tamkajšnje lekarnarje. Zadnji lekarnar Jakob Kayser je poročil hčer lekarnarja Ferjančiča v Celju. Menimo, da je iz opisanega možno spoznati pomen in vrednost stare lekarnarje v Olimju. Nikjer drugje ne more obiskovalec doživeti prostornino stare lekarnarje tako intenzivno kot tu. Magister Minarik je v svoji dognani študiji podal strokovno sliko stare apoteke. Korak dalje pa mora storiti umetnostni zgodovinar s stilno osvetlitvijo Rangerjev in njegove šole. Opazujte individualne poteze Rangerjevih figur, ki so bile povzete verjetno po živemu modelu. Skoda, da je prvotna barvitost na mnogih krajih zbledela zaradi plesni.

Pod Olimjem, lučaj s ceste vodi pot k Mariji na Pesku Izredno strma streha zvonika se kaj lepo vključuje v krajino. Pisec je na tej poti nekoč naletel na drobno rimske opeke z žigom, kar dokazuje naseljenost kraja v rimskem obdobju. Nemara so tedaj prebivalci poznali rudno bogastvo Rudence in Olimja. Arheološko sondiranje terena bo verjetno dalo lepe rezultate.

KOMPAS OBVESCA

VASIMO VAS NA IZLETE!

POSEBNA UGODNOSTI

KOLEKTIVI IN INDIVIDUALCI

Posebna ugodnost za zbiranje sezona

1. DVOEDNEVNI AVTOBUSNI IZLET V

TRST IN BENETKE! Cena potovanja vključno

potni list 14.900 din.

2. ENODNEVNI AVTOBUSNI IZLET V

TRST. Cena aranžmana vključno potni list

5.200 din.

3. DVOEDNEVNI WEEKEND IZLET V BU-

DIMPESTO. Cena aranžmana 20.800 din,

vključno potni list.

4. TROEDNEVNI WEEKEND IZLET V BRATIS-

SLAVO, BRNO IN DUNAJ. Cena aranžmana

25.800 po osebi.

5. DUNAJ. Tridnevno avtobusno potovanje

Cena aranžmana po osebi 19.500 din.

6. TRIDNEVNI AVTOBUSNI IZLET - DU-

NAJ, BRATISLAVA, BUDIMPESTA. Cena

aranžmana po osebi 25.600 din.

7. KMETIJIČI POZORI! Prilazimo 2 in 4-

ednevne avtobusne izlete na ogled 68. medna-

rodnega kmetijstva in kmetijske mehanizacije

v VERONI. Prijave do 20. februarja 1966.

8. GRADBENIKI! V času od 19. do 27.

marca 1966 razstava gradbenih strojev »BA-

OMA» v MUNCHENU. Prijave za 5-dnevno

avtobusno potovanje do 7. februarja 1966.

9. KAIRO, ASUAN, LUXOR, 6-dnevno po-

tovanje z letalom, strokovni ogledi Asuamskega

jezu, naselja EI NASER in zanimivi turistični

ogledi.

10. SIMA PARIS, 8-dnevno avtobusno po-

tovanje na svetovni sejmi poljedelske opreme.

11. LEIPZIG 6-dnevno potovanje na medna-

rodni spomladanski velesejem.

12. 13-dnevno krožno potovanje po SREDO-

ZEMLJU v mesecu maju.

1-DNEVNI IZLET Z OGLEDOM CELOVCA

GOSPE SVETE, VRBSKEGA JEZERA. CENA

PO OSEBI 3.200. — VKLJUČNO SKU-

PINSKI POTNI LIST. PREVOZI BODO IZ-

VRŠENI S 45 SEDEŽNIMI AVTOBUSI TIPA

»MERCEDES«.

SOLE! Za Vaše šolske ekskurzije imamo

prilagojene programe izletov po domovini —

GORENJSKA, PRIMORSKA, NOTRANJSKA,

BELA KRAJINA, STAJSKA. Nudimo Vam

usluge po zelo znižanih cenah.

KOLEKTIVI! Poslužujte se naših kva-

litetnih prevozov, ki Vam jih nudimo v ča-

su sezone po zelo znižanih cenah v najso-

dobnejše turistično opremljenih avtobusih

tipa »Mercedes«.

KOMPAS CELJE sprejema do vključno

15. I. 1966 prijave za DRSALNO REVILJO V

CELOVCU!

PRED VSAKIM POTOVANJEM ALI IZ-

LETOM OBISČITE TURISTIČNO PODJETJE

»KOMPAS« CELJE, TOMŠICEV TRG 1, TEL.

23-50.

PROJAM

2 MOSKI obleki, moški zimski plašč in par

moških gosperic prodam. Ul. Tončke Čeče-

ve 3.

PRALNI STROJ »Alba-Cygnis« poceni pro-

dam. Milena Cretnik, Sentjur pri Celju.

BREJO kravo in telico staro 9 mesecev pro-

dam ugodno. Drobež, Zagrad 144.

NOV skobeljnik, sadni mlin, turnir stiskal-

nico, okna in vrata prodaja: Tonič, Sentilj-

Armače, Velenje.

MOTOR MZ 125 prodam. Celje, Ronkova 1.

PISCANCE za zakol — pohance tudi večje

proda: Zadel, Drešinja vas 10, Petrovče.

MONTAŽNO garazo 4 x 2,50 prodam za no-

viš 1500 din. Franjo Puh, Celje, Zg. Hudi-

nja 36.

VOLKSWAGEN 1200, export model 1962 pro-

dam. Naslov v upravi lista.

KRAVO in bika prodaja: Ervin Drgajner, Do-

brna, Lokovina 28.

KUPIM

MLATILNICO, staro tudi defektno kupim.

Polde Zupanc, Frankolovo 25.

POLOVICO hise ali stanovanje v centru ali

blizu obkopi kupim. Informacije v trgo-

vini »Slavonija« Celje.

MANJSE posestvo s hibo in gospodarskim

poslopijem od Sl. Konjice do Celja kupim.

Ignac Štandjak, Celje, Zagrad 125.

ZAPOSLITEV

ZA NEGO bolnika sprejemam žensko. Sonja

Florjanič, Celje, Otok 6.

STAREJŠA ženska gre k dobri družini za

pomoč gospodinj. Ponudbe pod »Marce«.

RAZNO

GARAZO 3 x 5 m oddam. Cena 8.000. Naslov

v upravi lista.

DNE 21. januarja 1966 sem na poti od VEMO-

(TEP) po Mariborski, Askerčevi in Tehar-

ski cesti izgubil zlato zapestnico. Ker mi je

drag spomin, prosim najditelja, da naj

jo proti nagradi odda na naslov: Marija

Baumgartner, Celje, Teharska c. 60.

MOSKI srednjih let s službo in manjšim

posestvom išče življenjsko tovarišico od

20-32 let. Ponudbe pošljite na upravo lista

pod šifro »POROKA«.

STANOVANJE

STANOVANJE v Celju (kuhinja in soba) za-

menjam za slično ali večjo sobo v Celju.

Naslov v upravi lista.

ISČEM prazno sobo s posebnim vhodom.

Plačam tudi za 2 leti vnaprej. Ponudbe na

upravo lista pod šifro »Uslužbenka«.

SOSTANOVALKO, najraje šiviljo sprejemam.

Naslov v upravi lista.

PRAZNO sobo, po možnosti s posebnim vho-

dom išče mlajša uslužbenka. Naslov v upra-

vi lista.

SOSTANOVALKO sprejemam v ogrevano sobo.

Vprašati: Jenkova 5.

OPREMLJENO sobo, ogrevano s centralno

kurjavo oddam moški osebi. Ponudbe na

upravo lista pod »SAMSKE«.

POPRAVEK

V zahvali za pokojno Francisko Dornik

roj. Gozdnikar, objavljeni v zadnji številki

našega tednika se glasi pravilno: žaljuči si-

novi — in ne »sinovi« kot je bilo napačno

objavljeno.

TEKSTILNA TOVARNA PREBOLD

RAZGLASA PROSTO DELOVNO MESTO

2 skladiščnih delavcev

Kandidat mora poleg splošnih pogojev iz-

polnjevati še naslednje pogoje:

Končana osnovna šola (8 razredov).

Strokovna izobrazba: PKD.

Doba prakse: 6 mesecev.

Interesenti naj dostavijo pismene ponudbe

s kratkim življenjepisom na upravo Tekstilne

tovarne Prebold v 8 DNEH po objavi v čas-

opisu.

Razpisna komisija pri Trgovskem podjetju
»AGROPROMET«, CELJE, BEZIGRAJSKA C. 13

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Poleg splošnih, oz. zakonitih pogojev po določilih temeljnega zakona o podjetjih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. Da imajo višjo strokovno izobrazbo in najmanj 8 let prakse na vodilnem mestu, od tega najmanj 3 leta v trgovini s sadjem in zelenjavo;

2. Da imajo srednjo strokovno izobrazbo in najmanj 10 let prakse na vodilnem delovnem mestu, od tega najmanj 5 let v trgovini s sadjem in zelenjavo.

Rok za sprejemanje prijav je 15 dni po objavi.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom pošljite v zaprti ovojnici z oznako »za razpis«

Podjetje nima stanovanja.

Kadrovska komisija pri CESTNEM PODJETJU V CELJU

razpisuje prosto delovno mesto

— E K O N O M A

asfaltno-kamnolomskega obrata v Veliki Pirešici

Pogoj: Dokončana Ekonomska srednja šola z dvoletno prakso ali izučen trgovski delavec s petletno prakso na podobnih delovnih mestih.

Osebnih dohodkov po pravilniku o OD.

Pismene ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja 15 dni od objave oglasa.

Upravni odbor KOMUNALNEGA PODJETJA »CESTE — KANA-

LIZACIJE« CELJE

razpisuje prosto delovno mesto

GRADBENEGA DELOVODJE

Pogoji: dovršena gradbena delovodska šola z najmanj 3-letno prakso v nizkih gradnjah. Osebnih dohodkov po Pravilniku o delitvi OD. Prijave sprejema uprava podjetja do 10. II. 1966.

VAZNO OBVESTILO VSEM NAROČNIKOM IN BRALCEM
CELSKEGA TEDNIKA

Zaradi selitve v nove prostore, v Gledališko ulico 2 (nova stavba nasproti »Turške mačke« — pritličje levo) obveščamo, da v petek 28. in soboto 29. januarja ne bomo sprejemali strank.

Obenem prosimo, da nam vse pismenske in denarne pošiljke naslavljate na naslov: Zavod za informativno službo Celje — žiro račun NB-507-3-223 Celje.

Prosim, da naše obvestilo sprejmete z razumevanjem na znanje.

Uprava in uredništvo

Celjskega tednika

S polie Študijske knjižnice

Kojeve A.: Kako čitati Hegela. Sarajevo 1964. S. 127296.

Kolendic A.: Neonacizem danes. V Ljubljani 1965. S. 27293/1.

Loon H.: Zgodovina človeštva. V Ljubljani 1965. S. 27409.

Najvažnije bolesti čitlnara i mere zaštite. Beograd 1964. S. 27293/10.

Bura D.: Plantaze topola sa poljoprivrednim medukulturama. Beograd 1960. S. 27293/1.

Vstaja jugoslovenskih naroda. V Ljubljani 1965. S. 27279.

Armando W. G.: Paganini. Ljubljana 1965. S. 27280.

Sapartina E.: Kibernetika v našem telesu. V Ljubljani 1965. S. 27294.

Čulić D. J.: Turistična propaganda. Zagreb 1965. S. 27298.

Churchill W. L. S.: Drugi svetski rat. Beograd 1965. I-III. S. 27410.

Milčević J.: Jevrem Gruić. Beograd 1964. S. 27398.

Južnić S.: Kam gre Latinska Amerika. V Ljubljani 1965. S. 27393/2.

Wolfflin H.: Osnovni pojmovi istorije umetnosti (2. izd.). Sarajevo 1965. S. 27358.

Rodin A.: Ambalaža od valovitog kartona. Zagreb 1964. S. 27359.

Benac A.: Studije o kumenom i bakarnom dobu u severozapadnom Balkanu. Sarajevo 1964. S. 27363.

Topalović M.: Hronologija radničkog pokreta u Srbiji. Beograd 1964. I. S. 27368.

Mehanografija in operacijsko raziskovanje. V Ljubljani 1964. S. 27353.

Leighton R. B.: Principles of Modern Physics. New York (N.Y.) 1959. S. 27354.

Talajevska D. C.: Poglavlja sunca. Zagreb 1964. S. 27351.

Afrčka putovanja. Zagreb 1964. S. 27348.

Tito o zapisima suvremenika. Zagreb 1965. S. 27346.

Delovna skupnost gimnazije v Celju

razpisuje

delovno mesto profesorja kemije (inženir)

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Počitniška skupnost Zalec razpisuje mesto kvalificirane kuharice za svoj Počitniški dom v Bologradu na moru. Zaposilitev od 1. junija do 30. septembra 1966. Pismene ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve na Počitniško skupnost Zalec.

Plača po dogovoru.

Ponudbe se sprejemajo do 10. februarja 1966.

DELAVSKA UNIVERZA CELJE
(Gledališka ul. 2 tel. 30-24)

razpisuje

Pripravljalni tečaj za opravo izpitov za 5. in 6. razred osemletke. p

Pripravljalni tečaj za opravo izpitov za 7. in 8. razred osemletke.

Podobni pripravljalni tečaji v srbohrvaškem jeziku.

Oba tečaja zajemata snov po programu za šolanje odraslih.

Predmeti so: materinski jezik, spoznavanje družbe, spoznavanje prirode, računstvo.

Pogoj za vpis: verifikirano spričevalo poslednjega uspešno opravljenega razreda.

Za tečaj tehničnega risarja (160 šolskih ur) sprejemamo še omejeno število prijav do 4. II. 1966.

Komercialist z višjo ali srednješolsko izobrazbo lahko tudi s trgovsko izobrazbo ali z nižjo izobrazbo, vendar z večletno prakso lahko dobi zaposlitev za komercialne posle pri mizarški, elektroinštalaterski, steklarski in kleparski obrti. Sprejemamo tudi gradbenega tehnika, ki ima smisel za trgovanje.

Ponudbe s kratkim življenjepisom ter navedbo izobrazbe je poslati pod šifro »Komercialist« do 30. I. m.

SLG Celje

Sobota, 29. januarja 1966 ob 20:

D. Garrick-A. Smole: VARH, A. Medved: RENDEZ-VOUS. Komediji. Gostovanje na Dobri.

Petek, 4. februarja 1966 ob 19.30:

Sartre: UMAZANE ROKE. Premiera. Premierski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji dan pred premiero od 19.30 do 19.30 ure, na dan premiere pa uro pred začetkom.

Sobota, 5. februarja ob 19.30:

Sartre: UMAZANE ROKE. Sobotni abonma in izven.

Nedelja, 6. februarja ob 10:

F. Schiller: DON CARLOS. III. nedeljski dopoldanski abonma in izven.

ŠVICARSKE URE - ZLATNINA

ČE OBIŠČETE GRAZ,

si oglejte našo veliko izbiro

TURISTI IMAJO POSEBEN POPUST

Nakup zlatega nakita, ur in pravih kamnov je zaupna stvar! Zupajte svoje želje in potrebe nam, da vam postrežemo z najboljšimi švicarskimi urami, raznim zlatim nakitom, prav

Udeleženci tekmovanja na Celjski koči

Proračun - politika razvoja

Pred telesnovzgojnimi delavci, zlasti pa člani občinske zveze za telesno kulturo v Celju, je v tem času ena izmed izredno pomembnih in odgovornih nalog. Gre za sestavo in seveda sprejem proračuna občinske zveze, v katerem morajo najti svoje ustrezno mesto vse telesnovzgojne organizacije v občini. Naloga je težka in odgovorna predvsem zavoljo tega, ker je želja in potreba veliko več kot pa bo znašal celoten finančni potencial, saj znašajo potrebe nekaj nad 122 milijonov starih dinarjev (pri tem pa niso všteti stroški za večja vzdrževanja, kaj šele za investicije), občinska skupščina Celje pa bo predvidoma nakazala za to dejavnost okoli 55 milijonov starih dinarjev. Od te vsote pa bo treba odšteti še vse stare dolge. Po zaslugi novega vodstva je primanjkljaj manjši kot so mnogi pričakovali. Tako je trenutno starih in neporavnanih računov v znesku okoli štiri milijone starih dinarjev.

Prvič v zgodovini celjske telesne kulture bo letošnji proračun sestavljen na osnovi lestvice o kategorizaciji posameznih telesnovzgojnih dejavnosti oziroma panog. To razporeditev je sprejel lanski občni zbor občinske zveze za telesno kulturo. Ne glede na morebitne pomisleke

o pravilnosti vrstnega reda, bo treba to lestvico dosledno spoštovati kajti spremeni jo lahko le najvišji organ, to pa je skupščina, ki pa bo šele prihodnje leto.

Kaj nam govori ta lestvica v praksi? Govori nam namreč o tem, da si zaslužijo določene dejavnosti večjo pozornost, da bo treba zaradi tega tem panogam odmeriti več sredstev kot drugim in podobno. To pa hkrati tudi pomeni, da širša komunalna skupnost nima interesa, da bi v enaki meri podpirala vse panoge, temveč daje prednost množični in kvalitetni dejavnosti, vsekakor pa množični in tisti, ki je osnova vsega telesnovzgojnega gibanja. Zato ni naključje, da so udeleženci občnega zbora sprejeli takšen sklep, po katerem so atletika, temeljna telesna vzgoja, plavanje, smučanje in streljanje v prvi skupini. In če hočemo biti konkretni — sestavljalci proračuna in tisti, ki ga bodo sprejemali, bodo morali upoštevati in zagotoviti društvom, ki se ukvarjajo s temi panogami čim boljše delovne pogoje. Spričo tega jim ne bo mogoče odmeriti dotacij v višini 33 odstotkov (to je bil lanski primer za vse organizacije) potreb, temveč zagotoviti neprimerno več. Nekateri celo pravijo, da bo treba organizacijam, ki sodijo v prvo skupino v celoti zagotoviti sredstva za redno delo. Če gre v teh primerih na celotno pokritje potreb je težko reči. Vsekakor pa bo tudi pri tem treba upoštevati delovne pogoje ter ostale okolnosti, med katerimi sodi tudi sposobnost po zbiranju lastnih sredstev. V skladu s takšno delitvijo družbenih sredstev za telesnovzgojno dejavnost je povsem razumljivo, da bodo društva, ki so uvrščena v drugo in ostale skupine dobila neprimerno manj od tistih, ki so v prvem razredu. Zaenkrat je še težko reči, kakšni delitveni odnosi bodo ustvarjeni. Po predvidevanjih lahko pričakujemo le to, da se bo letos prvič začela s pomočjo odobranja družbenih sredstev izvajati določena

SMUČARSKI DVOBOJ TRBOVLJE - CELJE

ZOPET ZMAGA

Sobotno tekmovanje v slalomu med ekipama smučarjev Trbovelj in Celja pri Celjski koči so precej močile slabe snežne razmere. Kljub temu pa smo bili priče lepi in zanimivi tekmi dveh dvanajstčlanskih ekip. Kot je bilo pričakovati, v dvoboju zmagala že petič zapored ekipa celjskih smučarjev z razliko 72 sekund. Celjani so progo dveh tekmi prevozili v skupnem času 716 sekund, Trboveljčani pa v času 788 sekund. Rezultati posameznikov: 1. Uršič 65,7, 2. Cetina J. 65,7, 3. Košič 67,2 (vsi Celje), 4.

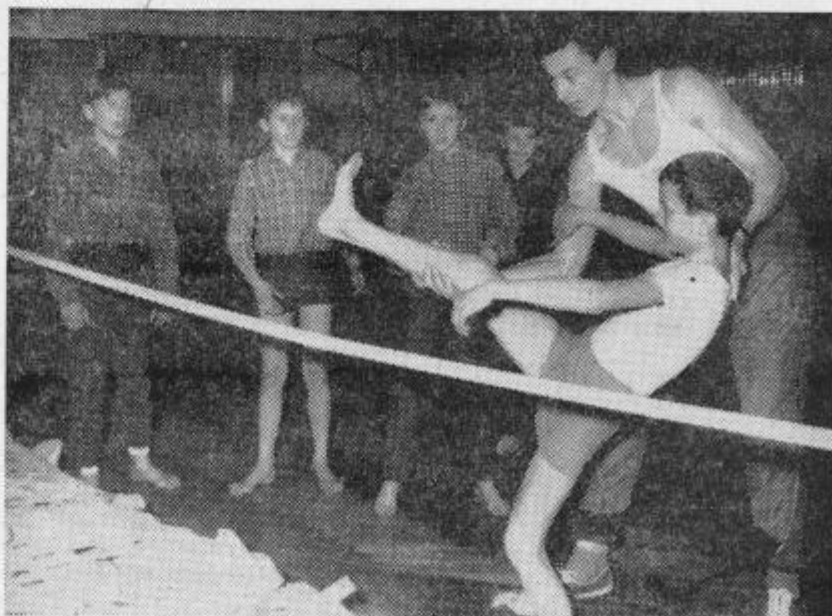
Forte (Trbovlje) 67,4, 5.—6. Rosina Celje) in Zupanc (Trbovlje) 69,6, 7. Cater Pavel 70,5, 8. Nunčič 70,6, 9.—10. Malavašič in Sirše (oba Trbovlje) 73,0, 11. Kopitar 74,3, 12. Kopinšek 75,9 (oba Celje).

Spričo težke proge, ki je bila že po nekaj prvih tekmovalcih izvožena na več mestih do trave, so imeli tekmovalci z višjimi startnimi številkami precej težje pogoje. To so bili v celjski ekipi predvsem mlajši člani, ki so se zato le s težavo uveljavili.

In še dve izjavi — Bevc Cveto, vodja trboveljske ekipe: »Kjub pomanjkanju snega je bila organizacija odlična, Celjani pa so tudi tokrat zmagali zaslužen.« Zadravec Drago predsednik ZSK Celje: »Snežne razmere pri takih srečanjih niti niso najvažnejše. Važno je prijeteljsko vzdušje in tovarštvo med nasprotniki. Taka sodelovanja med smučarji dveh industrijskih centrov so potrebna in jih moramo gojiti še vnaprej.« — EG

M. B.

na politika razvoja telesne kulture v celjski občini. Pot te politike je nakazal minuli občni zbor občinske zveze za telesno kulturo, v praksi pa jo usmerja kategorizacija panog oziroma dejavnosti.

Za razliko od prijateljev zimskih športov so si atleti želeli, da čim dlje ne bi bilo snega. No na njihovo žalost je sneg zapadel, temperatura je padla in atleti in atletinje Kladivarja so morali svojo predsezonsko dejavnost preseliti v telovadnice. Dvorana pod tribuno je še nedograjena in seveda neprimerna za zimske treninge. Pričakujejo pa, da bodo v njej že lahko izvedli zimsko republiško atletsko prvenstvo 13. marca. Da bi mogli v korak z napredkom atletike v Evropi, je izgotovitev dvorane nujna. Tako pa sedaj trenirajo po 2 krat tedensko v treh telovadnicah pod vodstvom profesionalnega trenerja Štajnerja ter treh amaterskih sodelavcev. Razveseljivo je, da se je v trenerske vrste vključil tudi Lešek, ki pravi, da bo prenehal z aktivnim udejstvovanjem v atletiki. Razveseljivo je tudi, da se je v zimske priprave vključilo precej mladine, vendar na žalost le malo žensk.

Prvi bodo kot vsako leto startali dolgoprogaši. Ze 3. februarja bo Zuntar nastopil v Catanii na Siciliji, 13. februarja pa on in Kovač na krosu v Zenevi. Istega dne bo v Celju izbirni kros za sestavo treh ekip, ki bodo štirinajst dni kasneje tekmovali v Trstu. Na sliki: Rekordar Ivod pripravlja nove skakalce.

prepričal, lahko pa se zgleda pri AMD Slander, kjer je dobil naslov omenjenega mopedista, ki je v celoti priznal odgovornost za nezgodo in se takoj nato sam javil v pisarni društva, da bi poravnal nastalo škodo.

Videti je, da novinar Sever tudi ne razlikuje kaj pomeni v prometu ustavitvo vozila ali parkirati vozilo. Če bi to vedel, bi verjetno ob omenjeni sliki lahko le zapisal, da je nezkušen učenec v prometni nezgodi popolnoma pravilno ustavitvo vozila izven križišča.

Temeljni zakon o varnosti prometa na javnih cestah je namreč točno določil v 10. členu pod točko 25 in točko 26, kaj je ustavitvanje in kaj parkiranje in naj si jih novinar Sever izvoli prebrati. Zato — le čevlje sodi naj kopitar.

Sekretar AMD
Ivan Divjak

PRIPIS:

Zelim razčistiti nekatere pojme od dejstev: strinjam se, da je moj kritični sestavek »Zaljubljen v instruktorko«, kolikor pri svojem odgovornem delu ni bil dosleden. Za društvo pa le toliko, kolikor je instruktorka član društva. Nikakor pa nisem nameraval k dogodku dodati ničesar, kar ne bi odgovarjalo resnici. Pisal sem z namenom, da ga bo tako instruktorka, kot vodstvo društva sprejelo v smislu dobrohotnega opozorila, kar je tudi iz sestavek lepo razvidno.

Bodimo dosledni in dopolnjujmo samo to, kar se iz časopisa da razbrati! Nikjer ni niti niti poskušal, kaj šele krnil pravico instruktorki, ko je ta legitimiral mopedista. Kot ena izmed prič sem NEMO opazoval dogodek in ga fotografiral. Vsekakor se pa ne strinjam z gestami, žargonom in načinom, ki ga je instruktorka pri tem uporabila, toda to ni moja stvar.

Zahvaljujem se za povabilo, da bi naj obiskoval avtošolo, ki se ga pa moram žal odpovedati, ker mi čas, predvsem pa nekaj letno delo okrog širšega publiciranja dogodkov in problemov v zvezi s prometom — to onemogoča. Nisem za razpravo o tem ali je mopedist vozil pravilno, ker sem trdno prepričan, da je in, da bi, če mu vozilo ne bi to onemogočilo!

Kot slučajnostna priča kategorično trdim, da pripravnik ni pravočasno nakazal smeri, da je pod kontrolno instruktorko negiral tretji odstavek 37. člena TZ, ki lepo clita: »da voznik ne sme prehitovati drugega voznika, če nima možnosti, da bi se po prehitovanju vključil z vozilom v promet na ustreznem pasu, ne da bi oviral ali ogrožal druge udeležence v prometu.« Poleg tega pa še: drugi odstavek 38. člena TZ, 15. člen vezan na vse-

ŽRTVE PROMETA

VINJEN MOPEDIST V PESCA

Proti Celju se je peljal z Ostrožnega vinjen mopedist JOŽE HAUPTMAN, doba z Babnega. Med vožnjo je na Ostrožnem zaradi vinjenosti zapeljal na levo stran cestišča in trčil v pešca ALOJZA VRBEKA, ki je nosil triletnega sina. Vsi trije so se ob trčenju poškodovali, prepeljati so jih morali v celjsko bolnišnico. Mopedistu so odvzeli kri za preiskavo.

S TRAKTORJEM PO STRMINI

Na cesti IV. reda med Leskovcem in Velikim Trnom, v naselju Mali Trn se je pripetila prometna nesreča, ko je traktorist MARTIN BAN zavozil v snežni zamet, odkoder ga je s traktorjem zaneslo v levo, s cestišča. Voznik se je kotil s traktorjem 120 metrov po strmini in ostal prevržen. Traktorist si je poškodoval prsni koš in glavo. Na traktorju je za 8.000 novih dinarjev škode.

DRUGA SMRTNA ŽRTEV

V Celju, na cesti I. reda v Gregorčičevi ulici se je pripetila prometna nesreča, ki je zahtevala drugo smrtno žrtev letošnjega leta.

Voznik tovornega avtomobila CE 111—60, JOŽE MAZEJ, doma iz Belih vod nad Šahtanjem je vozil iz Maribora proti Zalcu. Na križišču z Ulico 29. novembra je 23-letna HILDA NOVAK, doma iz Sempetra neprevidno prečkala cesto v trenutku, ko je pripeljal tovornjak. Tovornjak jo je s prednjim, levim blatnikom zadell in zbil po cestišču ter jo povozil. Ponesrečenka je bila na mestu mrtva.

TRČENJE TOVORNIJAKOV

Na cesti II. reda med Krškimi in vasjo DRNOVO se je pripetila prometna nesreča, ko sta se zaradi megle dva voznika tovornih avtomobilov zagledala v prekratki varnostni razdalji. Voznik tovornjaka CE 112—98 VINKO STRLE se je pripeljal proti Drnovem. V blagem zavoju je zaradi megle zagledal v prekratki razdalji v vasi Zadovinec nasproti vozeče tovorno vozilo, ki ga je upravljal ALBIN TURK, doma iz Tremarja. Oba voznika sta zavrla, zaradi poledenele ceste je vozilo začelo zanašati, tako da je Strletovo vozilo trčilo v Turkovo, ki je bilo na skrajnem desnem robu cestišča. Zaradi trčenja je vozilo zdrknilo s cestišča in se prevrnilo na travnik. Škode je za 5.000 novih dinarjev.

PRIKOLICA V AVTOMOBIL

Na cesti I. reda v naselju Beli potok pri Frankolovem je med vožnjo zaneslo prikolico 11—77 LJ, ki je bila priključena za tovorni avtomobil LJ 38—67. Med srečevanjem z osebnim avtomobilom MB 204—21, ki ga je upravljal ZVONIMIR ERKER je prikolica zaradi poledice zdrsnila na levo in trčila v osebni avtomobil. Na obeh vozilih je za 3.100 novih dinarjev škode.

NESREČA NA GORENJEM KLANCU

Na cesti med Mozirjem in Gorenjem na Gorenjem klanecu je bila pred dnevi prometna nesreča, ko je iz Mozirja proti Gorenju peljal voznik osebnega avtomobila CE 69—67 DORE MATJAZ, doma iz Mozirja. Na omenjenem klanecu mu je pripeljal nasproti voznik tovornega avtomobila CE 56—81, ki ga je upravljal STEFAN MAROLT, doma iz Mozirja. Oba voznika sta zavrla po sredini cestišča in se opazila na prekratki varnostni razdalji. Zato sta kljub zaviranju trčila. Na vozilih je za 1.800 novih dinarjev škode.

USTAVIL NA KRIZISCU

Na cesti III. reda v Šmartnem ob Paki se je pripetila prometna nesreča, ker je voznik tovornega avtomobila CE 26—49 FRANC BERNIK ustavitvo vozilo na križišču cest. Iz Letuša je v tem času pripeljal voznik osebnega avtomobila CE 36—31 ALBERT JAN. Ko je opazil stoječe vozilo je zaradi poledenele ceste začelo zanašati in je s prednjim delom trčil v tovornjak. Pri trčenju sta se voznik in njegova sopotnica VERA MOVH poškodovale po glavi, na obeh vozilih pa je za 4.300 novih dinarjev škode.

ODGOVOR AMD SLANDER. V zvezi z napačno informacijo v vašem listu CELJSKI TEDNIK z dne 21. januarja 1966 št. 3 na 8. strani pod naslovom: »AVTO-SOLA V AVTO-SOLA«, ki je ilustrirana s sliko, ste dolžni skladno z določili zakona o tisku (Ur. list FLRJ št. 45/60), objaviti na isti strani isto sliko in z istimi črkami v prvi izdani številki lista naslednjo informacijo:

Predvsem je omenjeni članek žaljiv za društvo in za instruktorko. Podpisani novinar Sever bi takšne ilustrirane dezinformacije lahko prihranil, na kar je bil opozorjen ob priliki nezgode na primeren način, zlasti pa še glede na to, ker ne pozna prometnih predpisov in zato ni upravičen dajati sodb oz. šteti prekrške, ki jih ni, ker so za to pristojni sodni oziroma upravni organi. Novinar

Sever predvsem ne pozna 88. člena Temeljnega zakona o varnosti prometa na javnih cestah (Ur. list SFRJ št. 14/65), ki pravi v drugem odstavku: »Voznik, ki je z vozilom udeležen v prometni nezgodi, s katero je povzročena le manjša materialna škoda, je dolžan oškodovancu povedati svoje ime in naslov in mu na zahtevo pokazati tudi svoje vozniško dovoljenje, osebno izkaznico ali kakšno drugo listino, s katero se dokazuje istovetnost.« Torej je po navedenih zakonitih določilih imel prav naš instruktorka, ki je zahteval podatke povzročitelja nezgode in bi bilo potrebno, da gre novinar Sever v Avtošolo, v kolikor bi še nadalje ilustriral širši javnosti v sliki in besedi takšne oz. podobne primere.

Novinarju Severju ni za razpravo ali je mopedist vozil pravilno ali ne, ker očitno zagovarja taka rahla trčenja v posebno označen avtomobil »Avto-Sola«, ki je po vsega popolnoma pravilno zapeljal na sredino križišča, kar tudi novinar priznava in ki je tudi pravočasno nakazal namero, da bo zavil v levo s smerokazom, česar pa novinar Sever ni videl ali ni hotel videti oz. se ni

SVETLE IN ŽIVE BARVE

TEKSTILNA TOVARNA UVAJA VRSTO NOVIH TKANIN

Center za sodobno oblačenje je skupaj z večino jugoslovanskih proizvajalcev tekstila in konfekcijskim tovarnami pripravil tradicionalno razstavo tekstila in tekstilnih izdelkov, ki jo je spremljala dvakrat dnevno tudi velika modna revija. V tednu dni si je na razstavo ogledalo veliko ljudi, saj je bilo na razstavi živo od jutra do večera in tudi vstopnice za vse predstave modne revije so bile vedno razprodane. Vsem tistim, ki si te velike prireditve niso utegnili ogledati, smo pripravili kratek zapis, da bi se znali usmeriti pri oblačenju v pomladi in poletju.

BARVE: Za pomladne in poletne obleke velja ugotovitev, da prevladujejo enobarvni vzorci v zelo živih barvah; za pomlad svetle pastelne barve, poleti pa bomo videli zelo izrazite in žive barve. Tudi vzorci niso zapostavljeni in so iz zelo živih, včasih celo kar kličavih kombinacij. Enobarvne modele poživljajo tkanja v vzorcu, pogosto zelo domiselna, medtem ko so vzorci večidel kvadrati v številnih novih variantah, ki se ponekod močno približujejo »popart« vzorcem, dalje veliki cvetni vzorci, raznobarni vzorci, raznobarni brizgi, črtasti vzorci in pravi »popart«. Vzorci in barve zagotavljajo torej veliko izbira, ki bo zadovoljila kupce vseh let.

ABC NEGE

● Da bi imele obrvi zaželeno obliko, je treba kdaj pa kdaj izpuliti nekaj odvečnih dlavic. Ker pa je koža okrog oči zelo občutljiva, je najbolje, če tako operacijo opravite zvečer. Z levo roko nategnite kožo pri obrveh, nato pa dlavice populite s pinceto. To morate storiti s kratkimi in hitrimi gibi roke. Pinceta mora biti seveda popolnoma čista. Najbolje je, da jo uporabljate samo v ta namen. Vzdržano kožo okrog obrvi nato namažite s kremo, ki vsebuje nekoliko ihtiola, kajti ta kožo umiri.

● Normalno kožo hranite čez noč z vitaminskimi in lanolinskimi kremami, pa tudi s takimi, ki vsebujejo ekstrakte kamilic.

● Mastni koži koristijo kreme z ekstraktom rožmarina in kamilic, toda petnajst minut po tem, ko ste kožo namazali, odstranite z nje odlično kremo. Tako bo koža čez noč lahko dihala.

● Za suho kožo lahko uporabljate dobre neparfimirane kreme, ki so bogate z maščobami. Občutljivo kožo okrog oči pa je najbolje hraniti s specialnim kozmetičnim oljem.

TKANINE: Prevladujejo dioleni, sheetlandi in tweedi, prepleti teritala in volne, volne in alpske, pogosti so oplemeniteni popelini in helanca tkanja. Veliko novih sintetikov si je utrla pot na tržišče bodisi povsem samostojno, zelo pogosto pa v kombinaciji z drugimi ustaljenimi tkanji. Tudi za pomlad in poletje so še vedno močno v veljavi volnena pletenja, hkrati pa se zelo močno uveljavljajo čipke. Sytle je bolj malo, a je tudi niso pozabili.

KROJI: V letošnji modi prevladu-

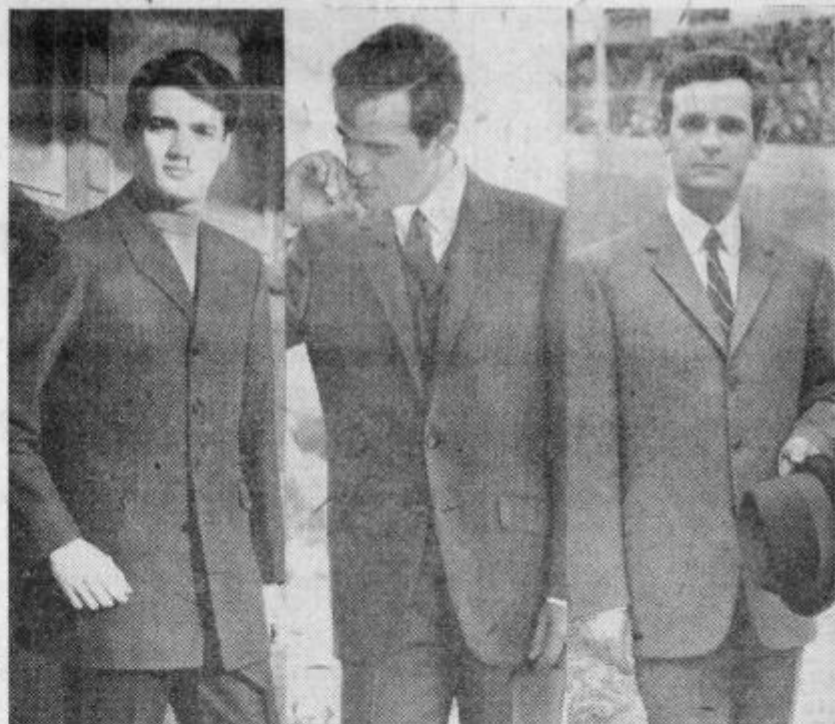
jejo geometrijska načela. Tudi enobarvne obleke so krojene zelo enostavno, večidel dvodelne, zato pa so poudarjeni šivi (tudi dvocentimetrski obšivki) in razni geometrijski našitki. Se bolj enostavni so kroji iz vzorčastih tkanin, kar je nujno zaradi živih barvnih kombinacij.

Revija in razstava sta v celoti zelo lepo uspeli in prikazali zares veliko lepega. O posameznostih z revije bomo naše bralce in bralke še sproti obveščali, saj velja: preveč lepega hkrati bi bilo preveč.

PRI SLOVENČEVIH

Malá Metka je dolge tri mesece kradla spanje svoji mami, očku in še sosedom. Kajti, ko bi morala v posteljo, je začela jokati tako neutolažljivo, da se ni potošila vse dotlej, dokler je mami in oče nista spala svojo blazino. Metka je namreč vse do drugega leta svoje starosti spala z mami in očetom v isti postelji, tako pa je to storila zaradi tega, ker je bila od trdega dela čez dan tako zelo utrujena, da ponoči ni mogla vstajati k otroku, ki se vsake pet minute obrne. Zdal pa je Metkina mami in oče sklenila, da mora punčka v svojo posteljo. Dovolj velika je že, pa tudi zdravo ni, da spita v isti postelji, so ji povedali na posvetovalnici. Tedaj pa so se začele težave. Metka ni in ni hotela zaspali. Jokala je, stegovala ročice proti mami in očetu, se je Metkin jok sprevrgel v pravo kričanje. Mami je poskusila z vsem mogočim. Kupila ji je medvedka, punčki povedala, da jo bo on varoval čez noč, pripovedovala ji je pravljice, pela uspavanke, ko pa še vse to ni zaleglo, jo je vedno znova jemala k sebi v posteljo. In tako večer za večerom, noč za nočjo.

Vzroki, da otrok noče zaspati sam, so različni. Včasih je tega kriva zakoreninjena navada, saj mnoge matere jemljejo dojenčka k sebi že zaradi tega, da jim ponoči, ko so otroci lačni ali mokni, ni treba vstajati in hoditi naokrog po hladni sobi. Tak otrok se bo navadil tople bližine materinega telesa in kmalu res ne bo hotel zaspati drugače kot ob njeni strani. Drugi starši so prepričani, da s tem krepijo čustveno vez med seboj in otrokom. To pa bi lahko storili tudi na tisoč drugih, veliko bolj zdravih načinov. Med otroci pa so tudi taki, ki jih je strah teme in noči. Mnogo bolj varne se počutijo, če vedo, da je ob njih mati. Pred spanjem otroci ne bi smeli doživljati razburljivih stvari. Tam, kjer imajo televizijo, naj jim ne dovolijo, da gledajo spored, ki ni zanje. Včasih pa tudi na naših ekranih pokažejo kakšen dober otroški trik-film, ki je posnet prav s tem namenom, da otroka uspava. Starši naj otrokom ne pripovedujejo zastrahujočih zgodb, naj jim ne grozijo z volkom, ki ga bo pojedel, ko bo tema; rajši naj jim povedo kaj veselega, lepega in tudi uspavanke navsezadnje ni tako težko zapeti. Ure, ko mora v posteljo, naj se otrok veseli. Naj ne bo to tisti čas v dnevu, ko je ves red obrnjen na glavo in koje vse nergozno in jezno. Otroka je treba položiti v posteljo vedno ob istem času; tega naj ne spremenijo ne obiski, ne televizijski spored. Nekateri otroci pa kljub vsemu vendarle ne zaspijo drugje, kot v mami ali očkov postelji. Ponavadi se to zgodi tam, kjer so otroci čez dan sami ali pa v varstvu. Če se jim starši tudi popoldne ne posvetijo dovolj skrbno, bodo otroci to pomanjkanje poskušali nadomestiti ponoči. Iz postelje jim mami ali oče prav gotovo ne bosta nikamor pobegnili. Žal mnogi starši ne verjamejo, da so otroci ljubezni — pa tudi ljubkovanja — zelo potrebni.

V NOVI ŠTEVILKI REVIJE MANEKEN, KI JE IZŠLA TE DNI, JE VEČ MODELOV MODERNIH MOŠKIH OBLEK IN PLAŠČEV. TAKO NAJDEMO V REVLJI DVA ZANIMIVA MODELA ŠPORTNIH JOPIC, NEKAJ PLAŠČEV IN VEČ OBLEK, KI JIH ODLIKUJE MODEREN KROJ. LETOŠNJA MODA NAMREČ POUČARJA VITKOST, ZATO SO SUKNJICI OŽJI IN DALJŠI, RAMENA NEPODLOŽENA, MOČNO PA SO SE UVELJAVILI TUDI TELOVNIKI. HLACE SO OZKE, MLADOSTNE, BARVE OBLEK PA ŽIVAHNE IN VČASIH KAR PRESENETLJIVE.

Najvažnejši obrok

Zajtrk je tisti obrok, ki ga pri nas najbolj podcenjujejo. Čeprav mnogi vedo, da bi moral odrasel človek čez dan zaužiti od 2500 do 3000 kalorij, pa so le redki, ki se ravna po pravilu, da bi že v zajtrku morali dobiti 25 do 30 odstotkov te potrebne količine. Tega bi se morali spomniti vsi tisti, ki so se navadili, da zjutraj kar medtem, ko se oblačijo pojedó kakšen kosček kruha in morda še požirek ali dva hladnega mleka. Čeprav drži, da je nekoliko zgodaj zajtrkovati ob pol šestih, pa je vendarle bolje, če vstanemo nekaj minut prej, kot pa da pustimo želodec stradati tja do desetih, ko ga spet obremenimo s suho in hladno hrano. Zajtrk bi moral biti obilen in hranljiv, obvezno pa bi moral vsebovati beljakovine, masti, ogljikove hidrate in vitamine. Prevedeno to v navaden jezik, pomenijo beljakovine meso, ribe, šunko, jajca in sir; maščobe — petnajst do dvajset gramov masla; ogljikovi hidrati — krompir, bel in črn kruh; vitamini pa — sadje in zelenjavo.

Čez zimo, ko ni na voljo sveže zelenjave, je zajtrk, ki bi imel vse te sestavine, seveda težko pripraviti. Krompir ni primeren, saj vemo, da je dober samo takoj po tem, ko je pri-

pravljen. Zato je veliko bolje, če pri zajtrku pojemo nekaj kislega zelja. Tudi običajen zajtrk s kavo, maslom, marmelado ali medom bo zadoščal, vendar naj se ne ponavlja vsako jutro. Dobrodošel bo tudi kakšen kozarec jogurta, pa ocvrto jajce, žganci, opečen kruh. In če se bo medtem, ko se boste umivali, segrelo še mleko ali kava, bo zajtrk tak kot je treba.

Tudi na serviranje ne bi smeli pozabiti. Nobena skrivnost ni, da način, kako je jed pripravljena na mizi, bistveno pripomore k večjemu teku.

NASVETI

Belo rožnato vino ponudimo hladno, vendar ne ledeno mrzlo, peneče vino pa mora biti tako, medtem ko rdečega vina sploh ne bi smeli ohlajevati.

Kuhanega mesa ne bi smeli pustiti v juhi. Lahko bi se skisalo. Da bi to preprečili, bi morali lonček z juho in mesom vsake dve uri postaviti na štedilnik in pustiti, da prevre.

Sneg beljakovine morate utepsti tako, da stopete najprej samo beljake. Šele potem, ko je sneg že popolnoma trd, mu smete dodati sladkor, vendar ga morate še zmeraj stopati.

Vesele počitnice

Čeprav smo bili že skorajda prepričani, da bodo zimske počitnice minile brez snega, pa se to, kot kaže, ne bo zgodilo. Povsod je dovolj tega belega veselja in tako bodo letošnje počitnice verjetno spet take kot se spodobijo. Pionirji, pa tudi cicibani, pa so se tudi v teh dneh odločili, da ne bodo držali rok križem in se bodo marsičesa naučili. Na vseh koncih in krajih našega področja so oživieli bregovi in strmine, po katerih drvijo sani in bolj ali manj spretni smučarji. Društva prijateljev mladine so organizirala smučarske šole in ko bodo otroci spet začeli s poukom, bo med njimi verjetno že veliko dobrih smučarjev. Letos bodo v smučarskih šolah poučevali tudi s sodobnejšimi metodami, predvsem pa zagotavljajo, da se bodo šolarji po opravljenem tečaju lahko že kar varno zapeljali po belih gričih in dolah. V celjski občini delujejo smučarske šole pri Marovškem, na Polulah, na Golovcu in pri Petičku, trajajo pa vsak dan po dve, včasih pa tudi še po kakšno uro.

PUST

To bo smeha spet na pust, to veseli bomo vsi, Tončku, Janezu okrog ust krofov videl boš sledi.

Tokrat v maskaradnem svetu boš drugačen kakor prej, saj je pust le enkrat v letu, vsaj takrat se mu nasmej.

Vera Krajnc,
Okonina 41,
Ljubno ob Savinji

več. Šolanje stane tisoč dinarjev, kar bodo mnogi pionirji verjetno lahko nadomestili tudi s prihranki iz svojih hranilnic.

Smučanje je lep šport, prav pa je, da ste tudi pri njem previdni in obzirni, saj bo na griču, po katerem se boste spustili, prav gotovo tudi veliko vaših sovrstnikov. Nekako si razdelite prostor, da ne boste drug drugemu na poti in da

ne bo po nepotrebnem potolčenih kolen in slabe volje. Med počitnicami pa se kdaj pa kdaj spomnite tudi na šolo in tako — za zabavo pogledajte še v šolske knjige. Ne dolgo, vendar toliko, da vam ne bo vse znanje, ki ste ga pridobili med letom, spuhnilo iz vročih glav.

Želimo vam prijetne in vesele počitnice!

Prvi sneženi mož

Imam majhno sestrico, ki je letos prvič videla sneg. Ko sva se zunaj igrali, sem ji naredila snežnega moža. Namesto nosu sem mu v glavo vtaknila koren, za oči sem porabila dva kosčka premoga, na glavo pa sem mu poveznila staro preluknjano škodelico. Sestrica je plesala okrog sneženega moža, vrisala je in dolgo, dolgo je nismo mogli spraviti v hišo. Kar naprej je kazala s prstkom skozi okno in vsi smo vedeli, da bi rada k sneženemu možu. Bilo mi je že žal, da ji nisem naredila večjega.

Ko pa je zvečer mami sestrico

nahranila in je za trenutek stopila v kuhinjo, je sestrica smuknila skozi vrata. Poklicala sem jo, naj se vrne in ko je prišla pred prag, sem začudena zagledala, da nosi v rokah najinega majhnega sneženega možiča. Stiskala ga je k sebi in ponavljala: »Aja, aja!« Pritekla je še mami in skupaj sva se smejala mali sestrici, ki je hotela sneženega moža odnesti v posteljo. Ko sva ji to preprečili, je jokala, jaz pa sem ji naslednji dan naredila tolikšnega, da ga ni mogla premakniti. Za vsak primer.

LJUBEČNA

Moj rojstni kraj je Ljubečna. Odaljena je od mesta Celja komaj sedem kilometrov. Naša vas je industrijsko naselje, saj imamo dve tovarni pa tudi klubsko sobo pri tovarišu Juteršku, kmetijsko zadrugo, nov združni dom, v katerem je lepo urejena trgovina ter velika dvorana, v kateri se zbirajo mladi

in stari ljudje ob različnih prireditvah. Tudi pred požarom smo varni, saj imamo nov gasilski dom in požarovalne gasilce, ki so ob vsaki uri pripravljeni priskočiti vaščanom na pomoč.

Nada Muzel,
učenka 3. a razreda
osnovne šole Ljubečna

Tetkina pošta

Draga tetka, tudi jaz se oglašam prvič s skromnimi vrsticami in bi želela, da bi jih objavili v vaši rubriki za mlade bralce. Te moje prvič sestavljene vrstice govorijo o mojem domačem kraju. Ker želim, da bi mi odpisali in ker vam bom tudi jaz še večkrat pisala, sem prosila svojo mami in očka, da se lahko naročim na vaš list.

Nada Muzel, Ljubečna 66

Draga Nada, hvala za ljubeznivo pismo in prispevek o tvojem rojstnem kraju. Piši nam še kaj, mi pa ti bomo Celjski tednik seveda začeli takoj pošiljati. In še nekaj te prosim — vzpodbudi svoje prijatelje in prijateljice, da se bodo

tudi oni kdaj oglašili v rubriki, ki smo jo namenili mladim bralcem.

Pisala nam je tudi Vera Krajnc iz Okonine, ki je bila dolga leta naš zvesti dopisnik. Ker pa Vera zdaj ne hodi več v šolo, misli, da za rubriko ne sme več pisati. Da pa to ne drži, dokazuje tudi pesmica Pust, ki jo objavljamo. Torej — če boš še želela, Vera, piši, saj otroci tudi take sestavke radi berejo. Lepo pozdravljena.

Zgledi vlečejo

Ura je odbila devet. Direktor si je nadel očala, pogledal komercialnega, ki je sedel pred njim in ga očelovsko vprašal:

— Poklical sem vas, da bi se pogovorila o vašem prihajanju v službo. To je pravi škandal.

Komercialni je zakašljaj, da bi pridobil na času.

— Jaz... je rekel, —... jaz zaradi objektivnih razlogov ne morem prihajati pravočasno.

— Kakšni so ti objektivni razlogi?

— Različni. Ne bi vas hotel zadrževati z njimi. Gotovo imate veliko dela.

— Da, imam ga — s takšnimi kot ste vi, je pomenljivo odvrnil direktor. — Toda poglejmo spisek vaših objektivnih razlogov in zamud. Na primer v ponedeljek ste namesto ob osmih prišli ob devetih.

— To ni mogoče!

— Je! Moja tajnica si je zabeležila.

— Tako? Tajnica? Žal mi je, toda povem vam, da je slaba uslužbenka.

— Kako to?

— Kot uslužbenka, mislim, kot tajnica; v resnici sem res prišel šele ob devetih.

— Poslušajte, človek, jaz...

— Torej prišel sem ob devetih.

Toda zaradi objektivnih vzrokov.

— Zaradi kakšnih objektivnih vzrokov?

Vse doslej je bil komercialni mladenec, ker se je v mislih skoncentriral na tajnico. Toda zdaj je padel v negotovost in je pričel hitreje razmišljati.

— Da tako rečem...

— Torej zakaj ste prišli šele ob devetih?

Komercialni se je spomnil in odvrnil zmagozvano:

— Ker sem moral čakati v vrtcu.

— V vrtcu? Je ponovil presenečeni direktor. — Človek, saj vendar niste poročeni?

— Res ne, ampak nameravam se poročiti. Zato hodim v vrtce, da tam... pravočasno... rezerviram... prostor.

— Kaj si niste mogli izmisliti pametnejšega odgovora? Je jezno rekel direktor.

— Ne... Pravzaprav... namreč... hotel sem reči, da malce pretiravam.

— Malce? Zelo! Kaj pa je bilo v torku.

— V torku je bil 4. januar.

— Pustite neumne šale ob strani! Vedeti hočem, zakaj ste prišli šele ob pol desetih!

Komercialni si je pričel gladiti brado.

— Odgovorite! Me res zanima, kaj si boste zopet izmislili.

Komercialni je požrl slino.

— V torku... v torku... v torku... sem bil v dvigalu.

— Kje?

— V dvigalu. Da, obstal je med dvema nadstropjema. Preketo dvigalo!

— Vi, je ugotovil direktor. — Kje pa ste obstali v sredo, ko vas sploh ni bilo v službo?

— Prosim lepo, ura mi je obstala.

Pomislite, tovariš direktor, za polnih štirindvajset ur! Pa sem šele naknadno vzel dan dopusta.

— Pa v četrtek?

— Nič. Točno ob osmih sem bil pred vhodom, ko sem ugotovil, da... da sem se pozabil obuti. Zato sem odletel domov.

Direktor se je komaj obvladoval smeha.

— Priznati moram, da imate genijalne odgovore, je rekel, — vendar tega ne bomo uredili kar tako.

Komercialni je pomislil in rekel:

— Imam idejo, ki bi bila sprejemljiva.

— Kakšno?

— Dajte me na višji položaj!

— Hm, ampak ali boste tedaj točno prihajali v službo?

— O, to ne, toda z večjo pravico bi se ravnal po vas!

ernest tiron RAZBOJNIK GUZAJ

— 129 —

Stres je sicer bil takoj odskočil, pa ga je zadelo — v palec na nogi! Potem pa je priletela še pištola iz odprtine. Morda je Guzaj mislil, da bo žandarja zmotil in da jo bo šel pobirat, takrat bi pa on skočil, — hosta je bila dovolj blizu! Samo da mu orožnik ni šel na limanice in je njegov načrt propadel. Oblegan se je nadaljevalo, čeprav so ga imeli že vsi trije dovolj, eden od njih pa sploh že preveč. Zda je spet žandar ustrelil skozi odprtino, skočil na drugo stran, spet ustrelil, ali je kaj zadel ali nič, seveda ni mogel vedeti, samo zazdela se mu je, da je oni v kleti zajecal in zaklel.

Zda se je še en kamen izvalil iz zidu, skozi odprtino je priletel cel šop nekakšnih papirjev, — Stres se še zmenil ni zanje. Samo čakal je, kaj bo zda. Naslednji trenutek pa je zaskripalo, vrata so se na streljaj odprla! Med podboji se je prikazal Guzaj z revolverjem v roki, pogledal na levo, na desno, divje zaklel, da ga živega nikdar ne bodo dobili prekleto psi, ustrelil proti Stresu, se zagnal naprej, še enkrat ustrelil — Grizolda za hruško sploh ni bil takoj videl, šele potem, ko se je že zabliskalo iz puške in ko je bilo že prepozno!

»Zda — sem jo — skupil! Prekleto psi!« je še zajecal in se zgrabil za prsi, naslednji trenutek pa že omahnil in se zgrudil. Revolver mu je padel iz roke. Na tleh se je še dvakrat, trikrat zganil, se še skušal dvigniti na kolena, ni več mogel. Padel je in obležal, slišati je bilo samo še hropec, nazadnje je ponehal tudi ta. Telo na tleh je še poslednjič trznilo, potem pa se ni več zganilo.

Orožnika kar verjeti nista mogla, vse se je zgodilo tako nepričakovano naglo. Se vedno sta se bala, da bi bila to lahko samo neka nova Guzajeva ukana. Kakor ukopana sto stala in od daleč oprezala, kaj bo zda. Pa se Guzaj ni več ganil.

GUZAJA NI BILO VEČ

Počasi, s puško še vedno pripravljeno na strel, sta se približala negibnemu truplu na tleh. Sele, ko sta videla široko zevajočo rano na prsih, ki je iz nje še vedno kapala kri, sta se spogledala in si drug drugemu čestitala. Obema se je globoko oddahnilo.

»Mrtev!« Grizold se je odkril, si z rokavom obrisal pot s čela, si spet posadil z zelenim petelinjim perjem okrašeni klobuk na glavo. Stres se je sklonil in se dotaknil trupla, ki se seveda ni zganilo. »Mrtev!«, je še enkrat rekel, glas mu je bil čisto zamolkel.

»Pa sva ga le ugnala, hudiča!«, je pristavil.

Potem se je ozrl okrog sebe. Nikjer nikogar. Pa se je ravno tisti trenutek, ko je tja pogledal, odmaknila glava od okna. Istočasno se je Grizoldu zazdela, da se v grmovju nad kletjo, nekaj premika. Malo niže je nekdo stopil na suho vejo, da je glasno poknila, na rami je nosil težko rovnico. Za njim

— 131 —

Orožniki na Slivnici so bili že sami slišali streljanje, samo niso vedeli, kaj pomeni. Po smeri, odkoder je blo strele slišati, so ugaali, da bi utegnili biti nekje na Košenci. Patru-lja, ki so jo takoj poslali na poizvedovanje, je srečala Drobne-ta že na pol poti in izvedela od njega, kaj se je zgodilo. Hotel je z njimi nazaj, češ da je svojo nalogo itak opravil, pa so ga nagnali, da mora storiti natanko tako, kakor mu je bilo naročeno. Moral je dol, žandarja pa sta hitela, kar sta mogla, da bi bila čimprej v pomoč. Seveda pa ju je imela radovednost. Preketo srečo sta imela Grizold in Stres! Ravno njima da je padel v roko! Tri sto goldinarjev je zda nujnih, pa še pohvala in morda celo medalja! Kar zavistna sta jima bila, čeprav sta bila vesela, da bo zda vendarle že konec tega večnega haikanja za Guzajem.

Sele ko sta Grizold in Stres zagledala tovariša, sta si oddahnili. V štirih se jih pač ne bodo več upali napasti. Sicer pa so se ljudje medtem že precej porazgubili, posebno moški, ženske pa naj le pasejo svojo radovednost, bodo vsaj strah imeli!

Mrtvi Guzaj je ležal pred kletjo natanko tako, kakor je bil omahnil v smrt. Drobne-ta je prinesla rjuho, Stres ga je pokril in stražil pri njem; zda je dobil izmeno. Ni bilo dolgo, ko so začeli prihajati še drugi, pogona je bilo seveda konec, bili so prosti, vedno več jih je bilo v krčmi, pa nikogar, da bi jim bil postregel. Drobne-ta so pridržali na Slivnici, takoj jutri zjutraj ga bodo spravili v Celje in v zapor, Drobne-ta se je ne-kam skrila, da je ni bilo nikjer, pa so si kar sami natakali pijačo. Potem je nekdo našel v šrambi pet hlebov sveže pe-čenega zmesnega kruha, ta je čisto drugače slaček kakor pekovski, drugi je iztaknil čebrček z zaseko, pa so si jo začeli mazati na kruh in si privoščili, saj so bili potrebni, ves ljubi dan po teh prekleto gorah gor in spet dol in spet gor! Kar naj se kdo pritoži, če si upa, svojat roparska!

Medtem sta bila Grizold in v nekoliko manjši meri tudi Stres junaka dneva. Vsi krizem so jima čestitali in jima nazdravljali, onadva sta pa morala spet in spet od kraja pri-povedovati, kako je bilo. Kar smehljalo se jima je in od sreče in veselja sta kar žarela. Guzaj je bil vseh muh poln, pa sta ga le ugnala in užugala.

Zda so ga vsi rešeni!

»Živio Grizold! Živio Stres! Na zdravje! Kampelje si, Grizold! Eks velja!« Grizold sem, Stres tja!

Ko se mu je zdelo le dovolj, je Grizold potkal ob kozarec in gostilna je prislunila. Iz žepa na bluzi je izlekel tiste papirje, ki jih je bil Guzaj vrgel skozi luknjo, da bi morda le zmotil žandarje, to je bila zadnja njegova zvijača. Seveda se mu ni posrečila! Guzajeva pisma!

— 130 —

še eden. Pod kolovozom je pravkar zginila rumena ruta. Vse-povsod ljudje, a nikogar ni videti. Nihče ne pride blizu, vsi se skrivajo. Vrag, — sami Guzajevi pomagači, in ima pa samo še en naboj! Se trda jima zna presti! Kdo ve, koliko jih je, vsi ti prekleto hribi so jih polni! Hudiči! Samo ne pokazati jim strahu!

Ni bilo nikogar. Niso si upali. Že same žandarske unifor-me so se bali, bolj kot hudiča samega. Vendar jim žandarja nista zaupala. S puško v roki, da bi jo vsak trenutek lahko vrgel k licu in ustrelil, če bi se bilo treba braniti, če bi ga napadli, je Stres stopil v hišo osorno poklical v vežo:

»Kje je kdo! Banda razbojniška!« Drobne-ta se je z rdečimi očmi prikazala iz kuhinje. Takoj jo je nahnili:

»Ha, še jokate za tem prekleto razbojnikom! Sodrga ro-parska! Vse po vrsti vas bomo odgnali! Pokrijte ga z nečim, pa da se nihče ne gane od hiše! Kje je gospodar?«

Drobne-ta ni bilo nikjer.

Sele čez dolgo časa se je prikazal od nekod ves preplašen in ponižen.

»Prosim, jaz nisem nič kriv. Vsake svete čase če se je kdaj prikazal k nam. Nič nisem vedel, da je on!«

Orožnik ga je zgrabil spredaj za predpasnik in telovnik, ga dvakrat, trikrat krepko stresel.

»Hahaha, seveda nedolžen! Seveda ga nisi poznal, ti že ne, kako le! Falot! Te že naučim kozjih molitvic, samo malo še potrpi! Le nič si ne misli! Nam je vse znano! Nič vedel! Hahaha!«

Drobne se je branil:

»Kaj me briga, kdo pride v gostilno, samo da pošteno pijača!«

Žandar ga je udaril po licu, da je Drobne kar odletel.

»Se predrzen bi rad bil? Ti bom pomagal biti uporen! No, čakaj malo, ptiček, zda bo druga pesem! Takoj se mi poberi v Slivnico k orožnikom in javi, da sta gospod, stražmojster Grizold in gospod orožniški četovodja Stres pravkar pri tvoji razbojniški hiši ustrelila Guzaja! No, bo že kaj? Marš!«

»Vsaj preoblečem naj, se gospod stražmojster, ponižno prosim! Tak vendar ne morem iti nikamor, v predpasniku in bos!«

»Takoj, sem rekel! Misliš, da pojdeš na ohcet?! Za ječo si dober bos! Linksum marš!«, je zahrul orožnik nad njim, Drobne je bil zda čisto droben. Edina tolažba mu je bila v tem grenkem trenutku, da je še v čisto zadnjem trenutku vsaj denar utegnil skriti. Pred žandarjevimi očmi ga je odnesel iz hiše, v obeh čevljih so bili sami srebrni tolarčki in goldi-narčki, ti ne gnijejo, ti ga bodo počakali, naj pride, kar hoče! Vseeno pa so mu bile noge težke kakor sam svinec.

— 132 —

21. poglavje

GUZAJEVI ZAPISKI

Grizold se je odhrknil, srebral iz kozarca, si obrisal brke, pogledal okoli sebe in začel:

»Ne vem, ali je vse in po vrsti, nisem še natanko pre-gledal. Lahko, da vmes kaj manjka, bo treba jutri pri dnevu še malo poiskati okoli kleti, če morda veter ni kaj raznesel.«

Se enkrat je segel po kozarcu in ga izpraznil na dušek, pozneje med branjem ne bo časa. Tisti, ki je sedel poleg njega, mu je takoj spet natočil.

»Zda vam bom prebral, kaj piše Guzaj. To so njegovi zapiski. Poslušajte torej!«

»Dragi vsi moji dobri ljudje!«

»Hahahahaha!«, so se zasmejali žandarji in takoj spet prislunili:

»Psssssst!«

Dva, trije so hitro izvlekli beležnice in pripravili svinčnike, da si bodo zapisali, kar se jim bo zdelo posebno zanimivo in važno. Žandarji sploh radi pišejo, to jim povečuje ugled in pomenljivost. Takoj so se spomnili še drugi, da bi bilo res prav, če bi tudi oni kaj zabeležili, Guzaj ni bil navaden razbojnik, to je bil razbojnik in pol, takega zlepa ne bo več! To bodo imeli kaj pripovedovati! Nekateri med njimi so bili tudi že sami imeli kdaj opravka z njim in so ga dobro poznali, celo pili so že z njim skupaj, samo da seveda takrat še niso bili vedeli, kdo je, da je on! Zda so o teh srečanjih rajši molčali, jim je bilo le nekoliko nerodno.

»Dragi vsi moji dobri ljudje, jaz vem, da ljudje daleč naokoli veliko govorijo o meni. Nekateri bi mi privoščili, da bi me na mestu strela ubila, že vedo, zakaj se me bojijo! Saj imajo prav, le naj se me! Posebno nekateri Sentjurčani bi rajši danes kakor jutri videli, da bi me vlovili in spravili na vislice, da bi poginil kakor pes, jaz jim ne mislim še napraviti tega veselja, jih moram še nekaj prej stran spraviti, posebno tistega trškega bika Sireca, ki ima toliko skrbi z menoj, da nč in dan hujska žandarje na mene. Bi si menda rad zaslužil tiste Judeževe groše, pa naj bo brez skrbi, da jih ne bo nikoli dobil. Mu bom pri prvi priložnosti kar skozi okno pokazal tako pištolo na dve luknji! Pa tudi doktor Ipavice nič ni dosti boljši, čeprav se toliko nosi, jaz bi tudi lahko kadil same trabuke, če bi hotel Naj se rajši malo bolj zanima za svoje bolnike, ko mu jih toliko pomrje, da se ga že vsi bojijo, kot pa da mene črnega dela pri gosposki in jo naganja nadme. Pa še nekaj drugih takih je, se bom že ogasil pri njih, ko mi bo zadosti, kadar se me ne bodo čisto nič nadejali. In se jim ne bo posebno dobro zdelo, kar mislim narediti z njimi. Po-sebno se zato, ker tako grdo delajo z mojimi ubogimi starši. Oni niso prav nič krivi zaradi mene, so me zmeraj lepo učili, vi jih pa imate tako, kakor da so vam ne vem kaj hudega napravili. Očeta so mi tudi čisto po nedolžnem zaprli.

OGLAŠUJTE V
CELJSKI
TEDNIK!

STRAN
28. 1. 1966-3t. 4

10

Š E D A N E S
N A R O Č I T E

C E L J S K I
T E D N I K

MOSKOVSKI KREMELJ

Kremelj je središče Moskve, sovjet-skim ljudem najljubši kraj. Stara moskovska trdnjava je najbogatejši muzej države. Tu se srečujejo spomeniki davne preteklosti s spomeniki novejšje zgodovine. V Kremlju je živel in ustvarjal Lenin, od 1918. leta je tu vlada ZSSR.

Letopis govori o tem, da je knez Jurij Dolgoroki ukazal zgraditi mesto na levem bregu Moskve. Leta 1156 so zapele sekire. Do jesenskega deževja so mojstri postavili osrednjo utrdbo, ki je bila bela in sveža, zgrajena iz brun, iz katerih se je cedila smola. Leta 1238 so v Rusijo vpadli Tataři, mala Moskva se je bojevala na življenje in smrt in zmagala. Leta 1340 je Ivan Kalita, prvi Moskovčan, ki je združil ruske države in se nazval »veliki knez«, ogradel Kremelj s hrastovim zidom. Napolnih trideset let kasneje je njegov vnuk Dmitrij, ki je dedovi tituli dodal »vse Rusije«, zamenjal hrastovino z belim kamenjem. In v pravem trenutku. Komaj je bilo delo opravljeno, je litvanski knez Olgerd napadel Moskvu. Njegova vojska je dvakrat poskušala vdreti v mesto, vendar brez uspeha. Sto let kasneje so se iz kremeljskih zvonikov oglasili zvonovi. Ivan III. je krenil v boj na Tatare. V znamenje zmage je prvi »car vse Rusije«, ki se je otrsela tristoletnega tujkega jarma, ukazal zgraditi novi kamniti Kremelj, ki bi bil dostojen »tretjega Rima«, kakor je svojo prestolnico Moskvu imenoval car Ivan.

Rusija je postala močna. Obdajala jo je veriga mogočnih samostanskih trdnjav in manjših utrdb. Moskva se ni več bala nenadnih napadov. Kljub temu pa kamnoseki niso zapustili Kremlja. Nastopila je zlata doba kremeljske vladavine.

V začetku sedemdesetih let XV. stoletja je car Ivan III. poklical znamenitega italijanskega gradbenika Aristotela Fioravantea z željo, da zgradi novo Uspensko cerkev. Po carjevi volji naj bi služila za vzor Uspenska cerkev mesta Vladimirja, ki je dihala ve-

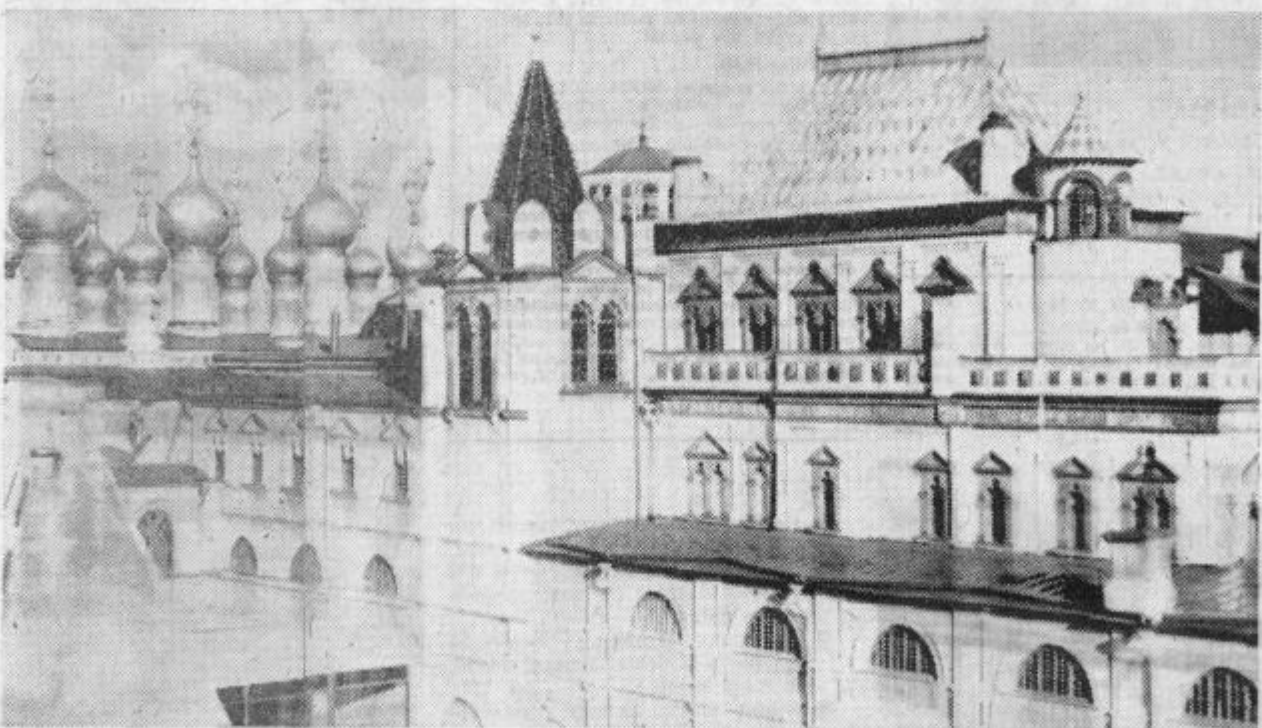
ličino kijevskega Sofijinega hrama, zgrajenega po vzoru carigradske Svete Sofije.

Italijanski gradbenik se ni zadovoljil s preučevanjem vladimirskega hrama. Mutil se je v Rostovu in Jaroslavlju, v Velikem Ustjugu, si ogledal vaška pokopališča ob Belem morju, kjer je odkril davne ruske cerkve, edinstvene po lepoti. Skozi nepretrgno gozdove Olonecke je prišel v Staro Ladogo in Novgorod. Prevzet od tistega, kar je bil videl, je italijanski mojster zgradil v Moskvi veličastni, resnično ruski hram. Uspensko cerkev

so zgradili od 1475 do 1479. leta. Se danes je največja in najlepša mojstrovina moskovskega Kremlja, čeprav so jih kasneje zgradili še več. Tu je granovitna palača — prestolnica dvorana ruskih carjev; Blagoveščenska cerkev z devetimi zlatimi kupolami, z ikonami velikih ruskih slikarjev — Andreja Rubljova in Feofana Greka; sivoglav, strogi Arhangeljski hram, grobnica velikih knezov in carjev, poslikana z deli slikarjev iz vse Rusije; bogati prostrani dvorci Terema; zvonik Ivana Velikega itd., kar vse tvori skladno celoto.

Dvorana Granovitne palače, v kateri sprejemajo nove ambasadorje in prirejajo slavnostna kosila. Tu je moskovska vlada imela svoje najpomembnejše seje. (Zgoraj) Starodavna kremeljska palača Terema. Na levi je videti kupole treh njenih cerkva, povezanih med seboj z bakreno strešno konstrukcijo. (Levo).

JANUŠ OSENKA: SATAN

Nekoč se mi je prikazal satan. Njegov obisk sem že dolgo pričakoval, ker sem bil znan kot poštenjak, vendar ni moglo ostati samo pri tem. V peklenjskih krogih je namreč moralo povzročiti vznemirjenje.

— Zdal me bo satan skušal zapeljati v skušnjavo, sem pomislil.

Toda lepo je sedel na stol, prekrizal kopita drugega čez drugega, zehnil ter uprl vame popolnoma ravnodušen pogled.

Sledilo je dolgo molčanje.

— Ti, gotovo želiš, da bi se jaz vpeljal v kakšno gospodarsko afero? sem ga vprašal.

— Če želiš, se lahko vpleteš, če ne želiš, ni treba, je odvrnil satan, vtem ko si je trebil nohte.

»Kaj neki mi pripravlja?« sem pomislil.

Satan se sploh ni zmenil zame.

— Moram kaj ukrasti? sem vprašal.

— To je tvoja stvar, je odvrnil kratko.

— Želiš morda, da se zapijem?

— Zapij se, če hočeš, ne bom te odvrčal.

— Razumem! Rad bi me pahnél v razvratno življenje! Polmrak, opojna muzika, neumnosti...

— Kje neki! Kakšne neumnosti! je odvrtno rekel satan. — Dolgčas!

— Dolgčas? sem se začudil. — Zdi se mi, da je celo zelo kratkočasno!

— Oprostite, kdo hoče koga tukaj zapeljati v skušnjavo? je protestiral satan.

— Res, pravzaprav bi ti moral mene zapeljati, da bi storil greh.

— Osebnost mi ni dosi do tega. Če bi rad grešil, greši, če ne, ti ni treba. Meni je vseeno.

— Ti si mi res pravi hudič! sem zavpil besno. — Kaj te res nič ne zanima?

— Spremenili so sistem nagrajevanja. Do nedavna so me nagrajevali po duši, zdaj imam pavšalni dohodek, je rekel in izpljunil smolo.

— Fij-u-u!... sem zažvižgal ob tej novosti. Začutil sem, da me ne bo mogel spraviti v skušnjavo.

— Overovi mi nalog za službeno potovanje, me je zaprosil satan in mi pomolel dokument, kjer je bilo na zadnji strani zapisano: Dopotoval, Od-potoval, zraven pa Podpis zapečjanega v skušnjavo.

Podpisal sem, satan je papir spravil v žep svojega fraka in zamahnil z roko.

— Bodi pozdravljen! Odhajam!

— Toda kako? Petelinu še niso za-pelili!

Nič satanskega smeja; samo žalosten pogled in že je izginil.

Na mestu, kjer je še poprej sedel, ni bilo niti vonja po smoli.

AFORIZMI

Mnogi so zadovoljni, da sploh ži-vijo, kaj šele, da bi imeli kakšen cilj.

Kljub enoglasnosti k sreči lahko vsakdo misli, kar hoče.

Kadar gre za posteljo in mizo, lo-čitve ni težko doseči; teže je tedaj, ko gre za televizor in avtomobil.

Sele ko je pokvaril tretjo uro, je spoznal, da je čas zlato.

Eno tiskovno posvetovanje

Zadnjič sem imel v Logu eno ve-lepomembno Tiskovno posvetova-nje, katero je bilo namenjeno in posvečeno zbiranju gradiva in Ma-teriala od pomembnih in aktualnih Problemov in Problematike.

Posvetovanje se je začelo takoj zatem, ko se je ugotovilo, da je Tajnica že skuhala pravno kavico, brez katere kakor se je konstatiralo se sploh nemoremo več pogo-varjati. Za mizo, katera na žalost ni bila okrogla, ampak 4 ogla, tako da se ne more reči, daje bilo Posvetovanje za okroglo mizo, kar je škoda, so sedeli trije predstavniki dva zastopnika in pa ter jaz Pepi Solar i. r. Posvetovanje, ka-terito je bilo v začetku zaprto, sem odprl jaz. In sicer:

— Tovariši zastopniki in pred-stavniki, dovolite mi, da Vas nad-legujem...

— Ja, kaj bi pa rad? so vprašali in vzkičnili.

— Zvedel čimveč interesantnih

in zanimivih Podatkov in Proble-mov od vašega kraja, kateri se razvija iz velikanskim razvojem naprej...

— Dobro, je rekel predstavnik, medtem ko sta zastopnika izmenja-vala besede. — Kaj?

— Kaj? sem se začudil. — Inte-resiralo bi me, katera Problema-tika je trenutno od najbolj aktual-ne važnosti v Logu!

— Ti, misliš, da bo popoldne lepo vreme? je zastopnik vprašal predstavnika.

— Kaj bi že radi? je vprašal tisti, kateri je prej rekel: — Kaj?

— Ja, veste, mi smo našo Proble-matiko načelno že rešili. Mi nam-reč izredno hitro rešujemo Proble-me, katerih takorekoč sploh ni.

— Če dovolite, je rekel drugi predstavnik, — bom pa jaz nekaj povedal...

Medtem je prišel še en predstavn-ik in je poklical prvega zastop-nika na telefon, nakar je ta odšel

in so odšli vsi predstavniki, tako da sta ostala za mizo dva zastop-nika in pa ter jaz Pepi Solar i. r. Ko se je eden od predstavnikov vrnil, je odšel en zastopnik, nakar je prišel nekdo sedmi, kateri je predstavniku nekaj zašepetal v uho, nakar se je Tiskovno posve-tovanje nadaljevalo...

Slišalo se je: »Mater krištušovo...« Nato pa je tisti drugi, kateri prej ni prišel do besede, izjavil, da je to vse skupaj en cirkus in pa ter dase na tak način ne moremo pogovarjati, iz čimer sem se tudi jaz strinjal.

Češ da gre za eno nemogočo si-tuacijo, katera je nastala iz obzi-rom nato, ker je nekdo iz trite izvil en Problem, katerega, kot se je že v uvodu konstatiralo, sploh ni.

Posvetovanje se je zaključilo brez da bi se prišlo do rezultatov, kar pa iz obzirom nato, da imajo v Logu tudi brez tega velike re-zultate, sigurno ni velikanska škoda.

Pepi Solar

POŠTENI FAKION

Aleksander Veliki je poslal Faki-onu, ki je živel v bedi, sto talanadov.

— Zakaj mi pošilja denar? je vprašal prišleka.

— Aleksander Veliki meni, da si najbolj pošteni Atenec.

— Potem mu vrni denar, da bi ostal tisto, kar sem, je odvrnil Fakion.

BALZAC IN TAT

Neko noč je Balzac pozabil zakle-niti vrata. Legel je v posteljo, toda zaspal ni.

V hišo je stopil tat in se napolnil na-ravnost proti njegovi sobi. Narahlo je odprl vrata, stopil proti omari in pričel iskati denar. Ko je odprl prvi predal, je zaslišal grmski Balzacov smeh.

— Dragi prijatelj, je rekel Balzac, — vi iščete ponoči brez luči denar tam, kjer ga jaz niti pri belem dnevu ne najdem!

Marko je zelo boječ človek. Ko je nekoč potoval čez Atlantik, je na ladji opazil lepo blondinko. Tri dni jo je nenehno opazoval; četrti dan jo je ogovoril:

— Oprostite, gospodična, tudi vi potujete s to ladjo?

znova sililo, da je le nekaj resnice v njegovih dom-nevah. Bojeval se je hud boj, mučilo očitanje — nisi storil vsega, da bi ga preskusil in kdo ve kakšno škodo je še prizadel zaveznikom, ali ga naj še naprej preskuša in si bo potem očital, kako je povsem po nepotrebnem nadlegoval človeka, ki mu je že vojna prizadela toliko gorja in obupa. V takšnih dvomih je zaspal in z enakimi dvomi se je spet zgodaj zjutraj zbudil.

Bilo je še zgodnje jutro, ko so stražniki pri-vedli Boulangerja k Pintu. Miren in odločen se je ustavil pred njegovo pisalno mizo in pričakoval, kaj bo. Podpolkovnik je zamišljeno čital neki do-kument in se ni niti za trenutek ozrl v privedene-ga. Ko je prečital do kraja, si je na pisalni mizi uredil prostor, počasi odprl nalivno pero in pod-pisal dokument, ki ga je bil pravkar prebral. Po-tem je vstal in se zadovoljno zazrl v Boulangerja. Čisto lahno in dobrohotno se je nasmehnil, še en-krat dvignil papir pred oči in ga preletel, kakor da bi se hotel prepričati, če je vse na pravem me-stu, nato pa je znova pogledal Boulangerja in mi-rno dejal:

»So, jetzt bin ich zufrieden. Sie können gehen. Sie sind frei.« (Tako, zdaj sem zadovoljen. Lahko greste. Prosti ste.)

Globoko in olajšno je vzdihnil, ramena so se mu povesila, kakor da bi odvrget težko breme, dvignil je glavo, da bi globoko zajel svež zrak, te-daj pa je zagledal porogljive oči podpolkovnika.

Hitro je skušal pavrniti svoj prejšnji videz, a bilo je že prepozno. Podpolkovnik je pomignil stražarjem, naj ga odvedejo v uro, ki so jo preure-dili v zapor. Stopil je za njim in še enkrat z za-dovoljnim nasmeškom dejal: »Mein lieber Freund!

Pri vratih je stal njegov pribočnik in se tudi zadovoljno smehljaj. Podpolkovnik je priznal: »Bi-la je trda in četudi zmagovita borba, spet ponav-ljam: ne nasedajte prvemu vplusu!

Zakrinkana vojna

VOHUNSKE ZGODBE IZ II. SVETOVNE VOJNE

(7)

Podpolkovnik je menil, da so zdaj okoliščine primerne in se je obrnil proti svojemu častniku z dogovorjenimi besedami: »Armer Kerl!« a častnik je odvrnil: »Warum?«

Podpolkovnik je nadaljeval v nemščini, kakor da bi odgovarjal častniku: »Zakaj? Zato, ker ne ve, da ga bomo čez eno uro ustrelili. Osebnost sem določil čas usmrtnice: točno opoldne! Niti naj-manjšega dvoma ni, da je vohun, zato tudi ne more pričakovati boljše usode.«

Podpolkovnik je ves čas natanko opazoval Boul-angerja, posebno njegove oči in Adamovo jabolko. Povprečen človek, kakorkoli bi se že znal sicer obvladati in ohraniti prisebnost tudi v najbolj mučnih okoliščinah, vendarle ne bi mogel obvla-dati vazomotornih živcev, ki premikajo Adamovo jabolko in očesne veke, a reagirajo mimo volje človeka. Kakor človek povsem nehotne trepne z vekami, če se mu pred očmi iznenada pojavi kak-šen predmet, tako običajno tudi pobledi in trepne z vekami, če izve povsem nepričakovano, da bo umrl; prav tako mora pogoltniti slino, da bi ovladil nenavadno suha usta. Toda Boulanger ni storil niti enega niti drugega. Zaradi tega je lahko pod-polkovnik zaključil samo to, da Boulanger ne zna nemški in da zato tudi ne more biti vohun.

Podpolkovnika je grizlo. Na tihem je že skoraj moral priznati, da ga je tokrat navdih zavedel in da so vsa njegova sumničenja povsem odvečna. A hkrati je čutil prizadetost in ni se mogel kar tako

sprijazniti z dejstvom, da bi bitko izgubil. Zato je sklenil, da bo Boulangerja še dalje preskušal. Dru-gega dela trenutno itak ni imel, osamljenemu Boul-angerju — kakor je sam navedel v svoji zgodbi — pa se itak ni nikamor mudilo.

Naslednji dan je podpolkovnik pripravil sreča-nje Boulangerja z nekimi poštenimi belgijskim kme-tom. Podpolkovnik je bil póljen in ju je opazoval. Ko je kmet spregovoril o zemljiških delih in kmet-skih opravkih, je Boulanger zaživel — prvič, kar so ga privedli k Pintu. Celot podpolkovnik, ki ni vedel ravno največ o poljedelstvu, je iz razgovora ugotovil, da se Boulanger zelo dobro spozna na kmetijstvo v tem koncu sveta. Kasneje mu je tudi kmet priznal, da je Boulanger natanko seznanjen z vsemi vprašanji in zadevami kmetovanja v oko-lici in da ni niti enkrat izrekel kakšne napačne ocene.

Zdal je podpolkovnik uvidel, da se je res za-letel. Imel je celo občutek, da se mu na tihem po-smehujejo njegovi častniki, katerim je znal vedno tako lepo svetovati: izogibajte se sodbe na prvi pogled! Zdal pa je postal sam žrtev takšne sodbe na prvi pogled. Četudi nerad, se je slednjič ven-darle moral odločiti, da se bo Boulangeru moral opravičiti za zadrževanje in ga spustiti.

Ta noč je minevala silno mučno. Podpolkovnik ni mogel zaspati in je razmišljal. Kako se je mogel tako hudo uštetiti. In četudi je skušal sam pred sabo opravičiti svojo zmoto, je vendarle ni maral pri-znati. Nekaj močnejšega od dejstev ga je venomer

NOV NAROCNIK

Pri zadnjem izrebanju, ki je zajelo vse tiste, ki so poslali pravilno izpolnjene, izrezane in na dopisnico nalepljene kupone od številke 25 do 32, smo v uredništvu izrežali za novega brezplačnega naročnika za dobo enega leta Anico Brezovnik iz Gornjega grada 158.

POGOJI ZA SODELOVANJE

1. V natečaju lahko sodelujejo vse Slovenke, ki pošljejo ustrezno sliko in potrebne podatke. Ocenjevalci, ki izpolnjujejo kupone, naj upoštevajo prvenstveno v koliki meri ustreza kandidatka njihovi predstavi (tipu) Slovenke. Kandidatke, ki nimajo primernih slik, se naj zgledajo v uredništvu; slikali jih bomo na naše stroške.

2. Ob zaključku natečaja bomo pridelili veliko zabavno-reklamno in modno revijo (tudi v okoliških krajih), kjer bo občinstvo izbiralo »tip današnje Slovenke«. Zaključna prireditev bo v Celju, kjer bodo lahko kandidatke (po želji) nastopile tudi kot manekenke.

3. Za kandidatke s področnih prireditev in končno izbrano na zaključni prireditvi bodo sodelujoča podjetja pripravila vrsto praktičnih nagrad.

SODELUJEJO:

Trgovsko podjetje »MODA« iz Celja kot organizator in pokrovitelj prireditev, ki bo svoje nagrade določilo kasneje.

KOMPAS Ljubljana, poslovalnica Celje, ki s svojim prvovrstnim poslovanjem vedno ustreže svojim strankam, vam nudi v teh dneh vrsto prijetnih potovanj (oglejte si podrobnosti na 7. strani!), predvsem pa ne zamudite prijave za novo drsalno revijo v Celovcu, ki vam bo nudila izredno zadovoljstvo s svojim novim programom. Kompas pa vam zagotavlja izredno ugodno potovanje, za kandidatke pa je določil štiri nagrade: 1. šestdnevno potovanje po Italiji, 2. petdnevno potovanje po Avstriji in Češki, 3. tridnevno potovanje po Avstriji in Češki in 4. dvodnevno potovanje v Budimpešto!

37. TONKA

VIŠINA: 167 cm

TEŽA: 56 kg

LASJE: Svetlokoštanjevi

OČI: Modre

38. ZARJA

VIŠINA: 166 cm

TEŽA: 63 kg

LASJE: Temnorjavi

OČI: Zelenorjave

KUPON št. 37

TOČKE (od 0 do 100)

Izrežite, nalepite na dopisnico in pošljite na naslov: Uredništvo Celjski tednik, Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152.

KUPON št. 38

TOČKE (od 0 do 100)

Izrežite, nalepite na dopisnico in pošljite na naslov: Uredništvo Celjski tednik, Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152.

REKLI SO

● Halldor Laxness: Vest včasih spi, vendar govori tudi v spanju.

● Igralka Grit Böttcher: Moški pogleda ženski najprej na meča, potem ji je pa za petami.

● Fernandel: Družina, v kateri se od časa do časa pošteno ne skrešejo, je zelo dolgočasna.

● Danny Kaye: Ženske prenašajo laže najhujše življenjske udarce kakor stare obleke.

● Michele Morgan: Kolikor bolj neznosna je kakšna ženska, toliko bolj ljubezne so lahko druge z njo.

● Noel Coward: Življenjski standard je tisto, kar moramo imeti, ker imajo tudi drugi.

● Marcel Aymé: Edino, kar se spremeni pri poročni ženi, je njen priimek.

● Heinz Rühmann: Sosedje so ljudje, ki so v dveh minutah pri vas in so po dveh urah še vedno pri vas.

● Pisateljica Susan Rowing: Preudarnost je kakor čipkaste hlače: očarljiva, kadar jo domnevamo, nedostojna, če jo kažemo.

● John Osborne: Življenje brez vsebine ne bo nič bolj polno, če vlivamo vanj žganje.

● John B. Priestley: Sodobni slikarji me bodo prepričali samo takrat, če bi se kateri tudi poročil z žensko, ki bi bila videti takšna, kakršne slikajo.

V JUŽNI RODEZIJI SE JIM POČASI ZAŽIRA V ŽIVO SMITHOVA SAMOVOLJA. GOSPODARSKA BLOKADA, KI SO JO ZAČELE IZVAJATI MNOGE DEŽELE, JE PRISILILA VLADO, DA JE NA ŠTEVILNIH PODROČJIH UVEDLA RACIONALIZIRANO POTROŠNJO. MED DRUGIM TUDI PRI BENCINU: MANJŠA VOZILA DOBIVAJO 4,5 VEČJA DEVET LITROV BENCINA TEDENSKO. NEKOLIKO ZA SALO IN MALO ZA RES SO SI NEKATERI OMISLILI OSLOVSKE KOČJE. TODA KLJUB TOLIKEMU VARČEVANJU, JE JUŽNI RODEZIJI OSTALO SAMO ŠE ZA OSEM DO DVANAJST TEDNOV BENCINA.

KRATKE ZANIMIVOSTI

Pajki živijo v višinah do 7.500 metrov. Hranijo se samo s tištim, kar jim prinese veter. Ptice živijo znatno nižje — na višini 4.500 metrov, neke vrste metuljev pa še 1.500 metrov višje.

Z moskovsko podzemno železnico, ki ima 74 postaj, se vozi vsak drugi prebivalec tega mesta. Dnevno prepelje 3.600.000 potnikov.

Cebela zakrili 200 krat v sekundi, golob pa samo devetkrat.

V času, ko lastovka hrani svoje mladiče, preleti razdaljo enako poti okrog sveta na geografski širini Moskve.

GOLA IZ VIETNAME

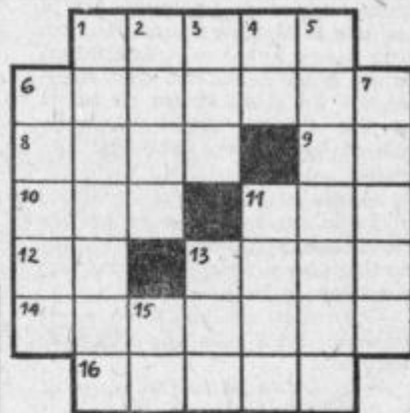
Igralka Carrol Baker, 34 let, je gostovala dvanaest dni v Vietnamu in se vrnila v Hollywood tako rekoč gola. Že na poti v Vietnam je izgubila tri kovčke s svojim perilom, ki je bilo vredno 7.000 dolarjev. Po predstavi z Bobom Hopeom v Chu Laiu so vojniki občudovali njen pernat kostum, dokler ni eden izmed vojakov skočil na oder, prijel za eno izmed peres in vzkliznil: »Bi se lahko dogovorila za tole pero?« Bakerjeva ni mogla odreči, a komaj je vojak izpulil svoje pero, so pridli za njim na oder še drugi in Carol Baker je ostala kmalu na odru brez perja in tako tudi brez kostuma, ki je bil vreden 8.000 dolarjev. Da bi se lahko vrnila v Hollywood, so morarji zbrali nekaj svojih starih uniform. Za Bakerjevo je bila seve svojevrsna reklama, da se je v svoji domovini pokazala v razcapanih, okrvavljenih in po smodniku dišečih uniformah. Vse kaže, da so Američani s to potezo rešili obojestransko »dviganje morale«!

Mala križanka

Vodoravno: 1. vladarski naslov; 6. vrsta posode; 8. večanje; 9. Ludolfovo število; 10. ime filmske igralkice Gardner; 11. žensko ime; 12. kemični znak za element mangan; 13. sedež zahodnonemške vlade; 14. madžarsko žensko ime; 16. vozovnica, vstopnica.

Navpično: 1. diplomant pravne fakultete; 2. črta; 3. otok v srednjem Jadranu; 4. začetnici našega največjega elektrotehnikarja; 5. raztrganka; 6. kopaško orodje, rovača; 7. tropska ovijalka; 11. vrsta pijače; 13. mesto v

Vzhodni Srbiji, kjer je eden največjih rudnikov bakrove rude v Evropi; 15. egiptovski sončni bog.

Beq iz Gonarsa

19) Boris in Maks sta izdelala metodo in sistem. Kopali so v treh izmenah po osem ur. V eni izmeni so bili: kopač, odnašalec materiala in dvigač pri vходу v rov. Ko so bili potrebni ovinki, je bil na vsakem ovinku po en odnašalec, ki je sprejel od prejšnjega v odejo zavito zemljo, pesek in grušč ter je plazeč se po trebuhu odvrlel do naslednjega ovinka.

20) Za delo v rovu je bila potrebna velikanska volja. Vsakdo je čutil, da s svojimi naporji prispeva borbi proti fašizmu. Ni bilo večjega veselja kakor takrat, kadar je kopač nakopal dosti materiala, če je imel odnašalec polne odeje in če je dvigač grmadil kubik na kubik izkopane zemlje. Premočni, umazani, obtočeni in polni vonja po zemlji so se vračali iz rova, se preoblačili in se previdno vzpenjali skozi vogalni pograd.

21) Potem so odhiteli k vodi in se temeljito umili, da jih ne bi izdal težak duh po zemlji. Kadar ni bilo zaprek, so izkopali na dan tudi po tri metre rova. S tem je rasel polet dela in prepričanje v uspeh je bilo z vsakim dnem trdnejše. V napetem pričakovanju so šteli tedne in dneve, ki so jih še ločili od svobode.

Reklama

V neki čikaški prodajalni viskija visi napis: »Ker se ne morete vzdržati, da ne bi pili, odprite krčmo v lastni hiši. Bodite edini potrošnik, takó vam ne bo treba plačevati davka. Dajte ženi 55 dolarjev, da kupi zaboj viskija. V zaboju je 240 kozarčkov. Zena vam naj prodaja viski po 60 centov za kozarček; v dvanaestih dneh bo imela 89 dolarjev, ki jih bo lahko vložila v banko, in 55 dolarjev, s katerimi bo lahko kupila nov zaboj viskija. Če boste tako kupovali viski 10 let in potem umrli, bo vaš vdova imela dovolj denarja za preskrbo otrok, dovolj moznosti, da se poroči in da pozabi, da je kdajkoli poznala takšnega pijanca, kakršen ste vi.«

Flavta iz kamene dobe

Med arheološkimi izkopaninami mesta Cernaja gora — naselja lovcev in ribičev, ki je stalo pred 4 tisoč 500 leti na mestu današnjega naselja Fomina v rjazanski pokrajini, so znanstveniki odkrili kakih 5 tisoč najrazličnejših predmetov. Posebno zanimive so tri flavte iz živalskih kosti, ki imajo po štiri luknjice za igranje. Kakor so ugotovili strokovnjaki leningrajskega muzeja, imajo flavte nenavadno široko tonske skale in točnost njenih intervalov. Flavte so tako dobro ohranjene, da je še zdaj mogoče igrati hanje.

OBČANI, UVELJAVITE SAMOUPRAVNE PRAVICE!

Občinska skupščina se je zavezala v svojem statutu, da bo vse pomembnejše zadeve pred dokončnim sprejemom obravnavala skupno z družbeno-političnimi organizacijami in jih dajala v razpravo na zборе volivcev. Sistem neposrednega samoupravljanja je mogoče zagotoviti le z javnostjo dela in obveščanjem občanov, v prvi vrsti o delu občinske skupščine.

Zborom volivcev zato posredujemo osnutek proračuna občine Celje za leto 1966 v razpravo.

Naj v uvodu navedemo samo nekaj najznačilnejših pokazateljev. Pričakujemo, da bodo dohodki proračuna večji v primerjavi z lanskim letom za 6,8 %. Samo ta podatek kaže na izredno zaostrenost problemov v proračunski potrošnji, saj so koristniki proračuna predložili programe, ki presegajo lanskoletno realizacijo za 55 %. Jasno je, da bo takšno neskladje med potrebami in možnostmi težko uskladiti.

Predlog proračuna za letošnje leto je predvsem plod dela strokovnih organov skupščine, ki so ga skušali uskladiti na osnovi začrtane politike z uvedbo reforme, predvsem pa v skladu z mnenji vodstev družbeno-političnih organizacij in predlogov odborniških komisij, ki so preučevale delovanje javne uprave in zavodov.

Občani, pred vas razgrinjamo možnosti proračuna in okvirne rešitve za razdelitev. S tem želimo doseči, da boste prišli na zборе volivcev bolj obveščeni, da si boste laže ustvarili svoje mnenje in sodelovali v razpravah z ustvarjalnimi pobudami in predlogi. Le z zavestjo vseh nas bo mogoče občinski skupščini določiti najprimernejšo razdelitev družbenih sredstev. Pripominjamo, da v relativno kratkem času, ki je bil na voljo, ni bilo mogoče organizirati razprav z vsemi koristniki proračunskih sredstev,

predvsem pa ne z organi upravljanja. Zato naj bi razprave potekale poleg zborov volivcev tudi v institucijah družbenih služb.

Glede na takšno ali drugačno dokončno razdelitev razpoložljivih proračunskih sredstev v letu 1966 je že sedaj jasno, da ne bo mogoče zadovoljivo rešiti nekaterih zelo pomembnih družbenih potreb občanov. Pri tem mislimo predvsem na šolstvo, otroško varstvo, predšolsko in šolsko vzgojo mladine ter nekatere objekte družbenega standarda. To pa so tista področja, kjer se moramo zavzemati za izpolnjevanje temeljnih ustavnih dolžnosti glede osnovne vzgoje ter splošne izobrazbe mladine.

Konkretno gre za izrazito pomanjkanje vzgojno-varstvenih ustanov in za posebno institucijo, ki bi z najrazličnejšimi aktivnostmi vključevala otroke in mladino, jih vzgajala in odtegovala nezaželenim vplivom. Občane, predvsem pa proizvajalce v gospodarskih organizacijah prosimo, da razpravljajo o tem predlogu. Na osnovi pozitivnega odgovora bi skupščina izdelala srednjeročen program razvoja omenjenih dejavnosti. Izvršitev programa pa bi bila odvisna od sodelovanja delovnih organizacij. Menimo, da bi lahko bila taka rešitev sprejemljiva za gospodarstvo. Saj bi s tem odpadlo neposredno zbiranje sredstev za posamezne namene. Tako zbrana sredstva naj bi se natekala v sklad družbenih služb in bi se koristila strogo namensko, kar bi zagotavljal samoupravni organ sklada, sestavljen od predstavnikov delovnih organizacij.

Trdno smo prepričani, da se bodo občani in proizvajalci zavzeli za tak način reševanja omenjenih vprašanj, to tem bolj, ker gre za naše otroke.

Predsedstvo
Skupščine občine Celje

NEKAJ MISLI ZA UVOD V OBČINSKO PRORAČUNSKO RAZPRAVO V CELJU

POTROŠNJO USMERITI V REALNE OKVIRE

Oblikovanje proračunske potrošnje v celjski občini za letošnje leto temelji predvsem na prizadevanjih ožje in širše družbeno-politične skupnosti, da se uskladi proračunska potrošnja z realnimi gospodarskimi gibanji in možnostmi.

Na tej podlagi izoblikovana sredstva v celjski komuni predstavljajo potencial 3.272.000.000 starih din, kar pomeni nominalno povečanje proračunskih dohodkov v odnosu na lanskoletni rebalansirani oziroma realizirani proračun le za 6,8 %, na proračun pred rebalansom pa je to povečanje komaj za 1,5 %. Zahtevki koristnikov proračuna pa so za 54,6 % večji od lanskoletne realizacije. Razumljivo je, da je tako stanje nevzdržno in bo treba veliko tega usmeriti v realne okvire.

To seveda narekuje bolj kot kdajkoli poprej uveljavljanje ustavnih načel, po katerih mora komuna v prvi vrsti zagotoviti sredstva za izobraževanje, kulturo in znanost, socialno in zdravstveno varstvo, komunalno dejavnost ter za potrebe svojih predstavniških organov in uprave. To pa narekuje spremembo miselnosti v glavih koristnikov proračunskih sredstev, ki bi se naj odražala v težnjah za zmanjšanje proračunske potrošnje na vseh tistih nivojih, ki jih ob sedanjih pogojih ni mogoče financirati iz proračuna komune.

PREDVSEM ZA DRUŽBENI RAZVOJ V KOMUNI

Proračunska sredstva bodo morala biti uporabljena zares le za tiste dejavnosti, ki pogojujejo normalni družbeni razvoj v komuni. Vsa ta prizadevanja pa končno gredo v to, da kar se da najbolj uskladimo potrebe in želje z dejanskimi možnostmi v komuni, kar je v letošnjem letu spričo realnega zmanjšanja proračunskega potenciala še posebej potrebno. Vsa ta prizadevanja so, kajpak, v skladu s težnjami, ki jih zasleduje tudi gospodarska reforma.

Struktura proračunske potrošnje bi izgledala po doslej izoblikovanih stališčih v primerjavi s strukturo v preteklem letu takole:

Dejavnost	1965 leto	1966 leto
Kultura	37,8	40,0
Socialno varstvo	9,4	9,5
Zdravstveno varstvo	9,5	8,6
Komunalna dejavnost	8,7	7,4
Krajevne skupnosti	2,2	2,4
Javna uprava in predstav. organi	13,8	13,9
Družbene organizacije in nekatera društva	2,8	1,7
Negospodarske investicije	9,2	11,6
Gospodarski posegi	1,1	1,2
Proračunske obveznosti iz preteklih let	2,7	0,7
Proračunska rezerva	1,8	2,0
Rezervni sklad	1,0	1,0
	100 %	100 %

Struktura porazdelitve proračunskih sredstev torej kaže vsa prizadevanja v smeri povečanja sredstev za družbene službe, predvsem pa za šolstvo. Sredstva za zdravstveno varstvo v strukturi kažejo sicer zmanjšanje v letošnjem letu, vendar to ne pomeni, da se bodo dejansko zmanjšala sredstva za konkretne socialne namene (podpore, domska zaščita in drugi socialni izdatki). Zmanjšanje gre predvsem na račun tistih postavk, ki pravzaprav niso imele nič skupnega s socialnim in zdravstvenim varstvom, saj gre predvsem za zmanjšanje administrativnih izdatkov.

Rahlo povečanje sredstev za javno upravo ne pomeni povečanja številca uslužbencev občinske uprave, temveč gre pri tem izključno za prevzete obveznosti na področju sodstva, tožilstva in pravobranilstva, kar je doslej spadalo v okvir okrajnega proračuna. Delno povečanje te postavke gre tudi na račun povečanja materialnih izdatkov zaradi porasta cen.

KOMUNALNA DEJAVNOST SE NE BO ZMANJŠALA

Za predvideno znižanje proračunskih sredstev v komunalni dejavnosti je treba povedati, da ne gre za zmanjšanje te dejavnosti, temveč za financiranje iz drugih izvenproračunskih virov, in sicer iz sklada za uporabo mestnih zemljišč, cestnega sklada itd.

Občutno povečanje je tudi pri sredstvih za negospodarske investicije. To so predvsem prevzete obveznosti od bivšega okraja v višini 113 milijonov starih din. V tej postavki so tudi obveznosti plačevanja obresti za posojila, ki jih je najela občinska skupščina ter nova obveznost v višini 100 milijonov starih din za nadaljnjo izgradnjo osnovne šole v Storah.

Glede financiranja dejavnosti krajevnih skupnosti je treba omeniti tudi dejstvo, da se ceste IV. reda, ki so jih sicer krajevne skupnosti prevzele v oskrbo, financirajo iz cestnega sklada. Zato pomeni navidezno zmanjšanje sredstev za krajevne skupnosti dejansko več sredstev kot jih kaže struktura razdelitve proračunskih sredstev.

Pri postavki gospodarskih posegov je treba poudariti, da gredo ta sredstva predvsem za regresiranje mleka, ki je vezano na zvezno in republiško regresiranje, ter za regresiranje vozovnic šoloobveznih otrok, ki se vozijo v popolne osemletke iz oddaljenih krajev.

V nadaljevanju objavljamo nekatere postavke občinskega proračuna, ki so za občane najbolj važne po naslednjem predlogu osnutka:

PREDLOG

osnutka proračunske potrošnje občine Celje za leto 1966.

V starih 000 din

Koristnik	Realizacija za leto 1965	Predlog koristnikov proračuna	Index	Predlog za razdel.	Index
1	2	3	4	5	6
Dejavnost šolstva					
— šolstvo I. stopnje	810.326	1.022.680	126,0	962.000	118,4
— šolstvo II. stopnje	239.727	308.600	128,7	264.000	110,0
S k u p a j	1.050.053	1.331.280	123,0	1.226.000	117,0
Kulturno prosvetna dejavnost					
— sklad za kulturo	180.500	316.290	175,5	210.000	116,2
— sklad za telesno kulturo	47.500	114.000	240,0	59.250	123,0
— Zavod za ped. službo	12.000	13.900	115,8	12.000	100,0
— Zavod za napredek gosp.	1.900	—	—	—	—
— informativna dejavnost	20.150	22.500	111,6	20.000	100,0
— kreditiranje in štipend.	10.523	10.000	95,0	8.000	76,0
S k u p a j	278.876	476.690	171,2	309.250	110,5

Socialno in zdravstv. varstvo

— socialni sklad	217.123	294.576	135,9	235.000	108,5
— sklad za borce	35.000	42.500	121,4	42.500	121,4
— Center za socialno delo	18.228	25.000	136,4	7.000	38,4
— Zdravstveni center	7.000	14.000	200,0	8.200	117,2
S k u p a j	295.867	376.076	127,0	292.700	99,0

Komunalna dejavnost

— Zavod za požarno varnost	30.600	39.800	130,0	39.000	127,4
— Komunalna dejavnost	226.612	440.800	194,5	200.000	88,2
S k u p a j	257.212	480.600	180,8	239.000	93,0

Delo državnih organov

— občinska uprava	282.261	314.000	111,3	302.000	106,0
— občinsko sodišče	43.500	59.800	137,4	47.800	110,0
— občinsko pravobranilstvo	—	4.700	—	4.500	—
— občinsko tožilstvo	—	7.700	—	7.000	—
— Zavod za kataster	12.600	15.000	119,0	13.870	107,8
— Zavod za cene	4.370	3.700	84,6	3.700	84,6
— voljeni organi OD	11.442	13.730	119,9	13.730	119,9
— potni stroški	852	1.000	85,2	1.000	117,3
— stroški sej in komisij	2.787	4.000	143,5	4.000	143,5
— stroški zborov volilcev	3.391	3.500	109,6	3.500	109,6
— stroški proslav in dr. stroški	10.068	6.000	59,5	5.000	49,6
— članarine	1.712	2.000	116,8	2.000	116,8
— ankete — popisi	244	250	102,4	250	102,4
— objave in oglasi	1.308	1.600	122,3	1.600	122,3
— vzdrž. občinske zgradbe, amortizacija in zavarovanje	1.269	7.500	591,0	7.500	591,0
— stroški plač. prometa	3.156	3.500	110,8	3.500	110,8
— 2,5 % prisp. za Skopje	5.184	6.500	125,3	6.500	125,3
— inšpekcijske službe	3.119	7.830	251,0	5.000	158,0
— civilna zaščita	1.303	10.425	800,0	10.000	767,0
— predvojaška vzgoja	14.269	20.283	142,1	19.000	133,1
— pomoč postajam LM	500	2.000	400,0	—	—
— prometna varnost	1.793	2.000	111,5	—	—
— stroški prom. komande	5.163	7.180	139,0	—	—
S k u p a j	410.091	493.018	120,2	461.450	111,3

Krajevne skupnosti

— dejanske kraj. skupnosti	66.390	629.600	948,3	80.000	119,0
----------------------------	--------	---------	-------	--------	-------

Dejavnost družb. org. in drugo

— občinski komite ZKS	11.830	3.000	25,3	3.000	25,3
— občinski odbor SZDL	16.070	18.734	116,5	17.600	109,5
— občinski odbor ZB in ostalo	17.668	16.755	94,8	16.700	94,5
— občinski komite ZMS	14.929	11.103	74,3	11.100	74,3
— gasilska zveza	2.500	5.445	217,8	3.000	120,0
— turistična zveza	10.274	—	—	—	—
— ostala društva	11.496	79.135	710	10.000	87,0
S k u p a j	85.167	134.172	157,5	61.400	72,3

Negospodarske investicije

— obveznice po posojilu	250.733	410.000	169,0	320.000	128,2
— sof. upr. zgradbe Skopje	1.000	—	—	—	—
— sofinanciranje stanovanj kmetov-borcev	6.000	10.000	166,6	7.000	116,6
— soudeležba za gradnjo šole v Storah	52.000	100.000	192,3	100.000	192,3
— ostale negosp. investicije	5.000	19.000	380,0	15.000	300,0
S k u p a j	318.733	539.000	168,6	442.000	138,5

Koristnik	Realizacija za leto 1965	Predlog koristnikov proračuna	Index	Predlog za razdel.	Index
1	2	3	4	5	6
Gospodarski posegi					
— regres za mleko	17.818	20.000	112,2	18.000	101,0
— regres za vozovnino	12.494	19.000	152,0	16.000	128,0
S k u p a j	30.312	39.000	129,0	34.000	113,3
Proračunske obveznosti					
— obv. pret. let	79.724	30.000	37,6	30.000	37,6
— proračunska rezerva	53.599	70.000	131,0	63.768	120,0
— rezervni sklad	30.929	32.772	105,3	32.772	105,3
S k u p a j	2.988.918	4.632.208	154,6	3.272.340	109,5

P R E D L O G			
osnutka proračuna komunalne dejavnosti za leto 1966.			
Stroški vzdrževanja komunikacij in objektov ter usluge za razširitev in obnovo naprav		posamezno	skupaj
1	2	3	
A. Usluge komunalnih podjetij			
Javne naprave			
a) čiščenje in škropljenje ulic in cest	35.150.000		
b) vzdrževanje in čiščenje javnih stranišč	1.150.000		
c) komunalna nadzorna služba	3.700.000		40.000.000
Javni nasadi in pokopališča			
1. Javni nasadi			
a) delovna sila	10.400.000		
b) material	2.700.000		
c) usluge	700.000		
	13.800.000		
2. Pokopališča			
a) delovna sila	2.300.000		
b) material	400.000		
	2.700.000		16.500.000
Javna razsvetljava			
a) tokovina 1.010.000 KWh × 32	20.220.000		
b) material — žarnice	3.051.325		23.271.325
B. Usluge za tehnično dokumentacijo			
Geodetska izmera mesta			
a) izmera del k. o. Ostrožno	1.500.000		
b) reambulacija Ostrožno	6.000.000		
c) dovršitev elaborata	415.000		
d) dovršitev elaborata reambulacije centra mesta Celja	4.500.000		
			12.415.000
Dokumentacijska služba pri Zavodu za napredek gospodarstva —			
Predvideni urbanistični projekti:			
a) ureditveni načrt Celja	5.200.000		
b) ureditveni načrt Dobrne	4.000.000		
c) zazidalni načrt Lave	2.300.000		
d) zazidalni načrt Kompolje	2.730.000		
e) zazidalni načrt Otok III. zap. del	1.600.000		
f) zazidalni načrt Ložnica	900.000		
g) zazidalni načrt Ostrožno	1.100.000		
h) zazidalni načrt Golovec	5.170.000		
	23.000.000		23.000.000
Lokacijska in gradbena dovoljenja	18.500.000		18.500.000
Letno redno vzdrževanje vseh vodotokov na področju občine Celje	15.000.000		15.000.000
Vzdrževanje mostov:			
a) zamenjava nosilne konstrukcije	3.190.985		
b) izdelava novega lesenega vozišča:			
— iz mostnic	2.041.243		
— iz plohov	1.289.617		
c) izdelava novih ograj:			
— lesene	628.812		
— železne	211.120		
d) pleskanje:			
— s karbolinejem	644.728		
— minij in barva	133.432		
e) demontaža poda	295.725		
f) demontaža starih ograj	111.049		
g) naprava betonskih plošč na propustih z opazem in armaturo	4.300.800		
h) izdelava novih asfaltnih prevlek	500.000		
i) popravilo opornikov	1.000.000		
j) razna manjša popravila propustov in mostov	2.000.000		
			16.347.511
C. Obcestne ograje			
a) demontaža starih ograj	716.664		
b) dobava lesa in izdelava novih ograj	2.749.500		
			3.466.164
Podporni zidovi:			
Popravilo podpornih zidov na cestah na Ostrožno, v Šmartnem, na Dobrni, na Cesti na grad, na Cesti na Svetino, na cesti Pod gradom in na Bregu pod pešpotjo Breg—Maistrova ulica	17.500.000		17.500.000
Zimska služba:			
Oranje snega, posipavanje poledice na mestnih ulicah, na cestah KS Dolgo polje, Ostrožno, Aljažev hrib, Otok, odvoz snega iz mestnih ulic, odvoz peska, ki bo nastal od poledice v spomladanskem času, ker se za ta dela ne more predvideti točnih stroškov glede na vremenske razmere — ocenjeno	14.000.000		14.000.000
S k u p a j			200.000.000

P R E D L O G			
osnutka financiranja krajevnih skupnosti za leto 1966.			
v starih 000 din			
Krajevna skupnost	Dotacija iz proračuna	Dotacija iz cestnega sklada in sklada za uporabo mestnih zemljišč za vzdrževanje cest IV. reda	Skupaj
Aljažev hrib	2.250	2.250	4.500
Center	—	—	—
Dobrna	5.364	3.200	8.564
Dolgo polje	6.350	2.315	8.665
Frankolovo	4.991	3.205	8.196
Gaberje—Hudinja	3.800	2.600	6.400
Ljubecna	3.000	4.210	7.210
Medlog	4.000	2.000	6.000
Ostrožno	3.450	2.222	5.672
Otok	6.833	2.613	9.446
Pod gradom	4.655	7.300	11.955
Svetina	3.200	3.400	6.600
Štrmec	2.900	3.700	6.600
Škofja vas	1.629	3.100	4.729
Šmartno v Rožni dolini	4.298	7.588	11.986
Store	10.410	7.500	17.910
Trnovlje	6.250	3.500	9.750
Vojnik	6.620	6.500	13.120
Operativna rezerva		985	985
S k u p a j	80.000	68.188	148.188

P R E D L O G			
osnutka financiranja komunalnih potreb iz sredstev sklada za uporabo mestnih zemljišč.			
Stroški uslug vzdrževanja komunikacij in objektov ter usluge za razširitev in obnovo naprav	Posamezno	Skupaj	
Razlastitve, odkupi in odškodnine	5.000.000	5.000.000	
Kopališče ob Ljubljanski cesti — dotacija	2.500.000	2.500.000	
Krasitve mesta — zborovanja itd.	2.500.000	2.500.000	
Spomeniki NOV in grobnice	2.500.000	2.500.000	
Obnova nekaterih spomenikov in obeležij	6.000.000	6.000.000	
Razni manjši komunalni objekti nepredvideni	5.000.000	5.000.000	
Izdelava podzemnega katastra instalacij	1.200.000	1.200.000	
Prispevek za ureditev konjačije na Lahovni	350.000	350.000	
Obnova fasade na poslopju Okopi 1 — obveznost občine za odvzeto zemljišče — spis št. 461-41/62	350.000	350.000	
Nabava načrtov za most čez Savinjo na Polulah, v Čopovi ulici in v Levcu	6.500.000	6.500.000	
Postavitev stojal za odlaganje koles v mestu	1.500.000	1.500.000	
SANACIJA ZEMELJSKIH PLAZOV:			
a) na Aljaževem hribu ob Grubarjevi ul.	6.800.000		
b) zapadno naselje Selce pod Janežičevo potjo	2.200.000		
c) v Podgorju pod Črešnjicami pri hiši Keblič	4.500.000		
č) Dobrna ob cesti IV. reda	2.500.000		
d) v Bovšah	2.800.000		
f) Lipa nad Štorami	3.200.000		
g) sanacija plazu oz. obcestnega obrežja v Osenci	1.200.000		
h) pregradne stene ob Maistrovi cesti v hudourniku na Mikli, hribu	2.200.000		
i) sanacija zemeljskega plazu v Košnici ob cesti Stvarnik—Šlander	800.000		
j) razni nepredvideni primeri, ki se utegnejo pojavititi tekom leta	2.500.000		
			28.700.000
Prehodi za pešce in srednje delilne črte na cestiščih:			
Za enkratno pleskanje črt znašajo stroški 1.131.212 din, letna poraba je 3 krat	3.393.636		3.393.636
Prometni znaki:			
Prometni znaki po ulicah in cestah, skupaj 400 kom. od tega 50 % novih 200 kom. à 10.100 din	2.020.000		
50 % za popravilo 200 kom. à 4.202 din	840.400		
			2.860.400
Vzdrževalna dela na utrjenih cestiščih:			
a) cestišča iz granitnih kočk			
1. popravilo tlaka — kocke 18 × 18 na pesku 400 m ²	1.000.000		
2. kocke 10 × 10 cm na pesku 200 m ²	390.000		
			1.390.000
b) asfaltno cestišče:			
površinska obdelava naslednjih že asfaltiranih cestišč			
1. Dečkova cesta m ²	9.912		
2. Miklošičeva ul. m ²	1.274		
3. Kocbekova ul. m ²	305		
4. Popovičeva ul. m ²	2.090		
5. Gledališka ul. m ²	768		
6. Zidanškova ul. m ²	1.800		
7. Kersnikova ul. m ²	8.120		
8. Cesta na Ostrožno m ²	9.162		
	37.438		
à 1.200	44.979.600		44.979.600
Ureditve Linhartove ul.	5.500.000		5.500.000
Cesta IV. reda — vzdrževanje	28.188.000		28.188.000
Razni načrti in nepredvideno	1.588.364		1.588.364
S k u p a j			150.000.000

VEČJA ODGOVORNOST SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Iz pregleda je jasno razvidno, da osnutek proračuna dejansko ne vsebuje nobenih gospodarskih naložb. To pomeni, da bo skrb zanje prepuščena na podlagi skupnih dogovorov delovnim organizacijam in komuni. Decentralizacija in vsa prizadevanja gospodarske reforme gredo predvsem v tej smeri, da sredstva ostanejo tam, kjer so bila ustvarjena. To pa hkrati pomeni, da prevzamejo samoupravljalci v komuni večjo odgovornost, občinska samouprava pa tako vsebino dela, ki ji je po ustavi dejansko tudi namenjena.

ZADNJO BESEDO BODO IZREKLI OBČANI

Ta sestavek naj posluži kot uvod v široko javno razpravo o osnutku proračuna celjske občine še preden bodo občani na zborih volivcev prve dni v februarju razpravljali o njem. Občani bodo s svojimi konstruktivnimi predlogi brez dvoma prispevali levji delež, da bo osnutek proračuna dobil tako obliko, ki bo v skladu z interesi občanov in hkrati z interesi komune ter širše družbene skupnosti.

Na podlagi pripomb, mnenj in predlogov občanov in drugih samoupravnih činiteljev v široki in svobodni razpravi na zborih volivcev in zborih delovnih skupnosti se bo brez dvoma izoblikovala tudi najbolj pravična razdelitev proračunskih sredstev za družbeno najbolj utemeljene naložbe v komuni.